C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\M\May Karel\Nová složka\May K. - Ztracený syn 09 - Stržené masky zločinu.pdb

PDB Name: 09 Stržené masky zločinu
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 11.4.2007
Modification Date: 11.4.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Karel May
Stržené masky zločinu
Původní název verlorne Sohn, oder Der Fúrst des Elends
9. Román z cyklu Ztracený syn

KAPITOLA PRVNÍ Tau-ma

Když divadelní sluha Werner opustil Maxe Holma, šel do divadelního archívu, aby vyzvedl partitury ke .Královně noci a odnesl je kapelnímu mistrovi. Poté se vrátil domů, rozradostněn nad částkou, kterou mu Holm zapůjčil. Také on žil v domku odvráceném od ulice. Ubohý byt ležel ve čtvrtém patře, okna hleděla do pustého dvora. Cestou koupil nějaké potraviny a těšil se na radostné tváře, které spatří při předložení chleba a vuřtů. Právě vystupoval po posledním schodišti, když mu zaznělo vstříc mnohohlasé naříkání doprovázené pláčem. Zastavil a zaposlouchal se. Nemohl pochybovat, tyto zvuky vycházely z jeho bytu.
„Bože, co se asi stalo?! Co se děje?!" vyrazil polekaně.
„Copak to neštěstí nebude mít nikdy konce?!" dodal zdrceně. Otevřel dveře. Malá místnost byla zaplněna množstvím lidí, kteří, kromě dvou, patřili k rodině. V prostoře se válel hrozný zápach, nepředstavitelné síly. Byl tak mocný, že přes panující zimu museli otevřít okno. Vycházel od ženské postavy s dokonale obvázanou hlavou i obličejem, jež seděla v rohu na dřevěném křesle. Ti dva, kteří nepatřili k rodině, stáli uprostřed místnosti. Byli oblečeni v uniformách. První držel v ruce dlouhý lístek, druhý malou plechovou krabičku, jejíž obsah nebylo vidět. Menší děti hlasitě plakaly, dospělá dcera jednala s oběma úředníky. Její bledá tvář byla pravidelných rysů, postava dívky byla vysoká a plná. Kdyby se na ní nepodepsaly starosti bídy, mohlo by se o dívce tvrdit, že je velice krásná. Divadelní sluha se při pohledu na nenadálé návštěvníky zarazil a zůstal stát u dveří.
„Dobrý den, pánové," zamumlal.
„Dobrý den!" odvětil jeden z nich.
„Kdo jste?"
„Jmenuju se Werner."
„Tedy ten, koho hledáme. Tady, čtěte!" Podal mu lístek. Werner zkusil číst, ale kvůli zamlženému zraku se mu to nedařilo.
„Dvaatřicet guldenů!" prohlásil úředník.
„Bože! Tolik?" drtil mezi zuby.
„Ano, částka se sčítá."
„Na to jsem nepomyslel."
„Ne? Nu, můj milý, daně z příjmů, kostelní a školní poplatky, městské odvody - a hned to hodí dvaatřicet guldenů, tím spíš, když jste už několik měsíců nezaplatil!"
„Kdy mám zaplatit?"
„Samozřejmě hned!"
„Tolik nemám."
„Pak musíme zastavit majetek."
„Bože! Vždyť jsem žádal o odklad!"
„Ano, byl jste u vrchního starosty"
„A on mi slíbil, že se za mě přimluví!"
„To také udělal."
„Tak mě nemůžete vydražit."
„Přímluva však nepomohla. Městská rada rozhodla stejně o všech dlužnících. Máte pevný plat, takže dobře víte, jak a kde ušetřit."
„Podívejte se na moji početnou rodinu!" Muž pokrčil rameny.
„K tomu nemocná žena!"
„To je sice zlé... ale jak má město vyžít, když nechcete platit daně?!"
„Mohli by mít trochu větší trpělivost!"
„Tím dluhy pouze narostou. Budete snad schopen zaplatit později?" Werner zarputile hleděl do země a mlčel.

„Vidíte, nemůžete ani odpovědět! Rozhodnutí rady vám bylo předáno. Jistě víte, že máte pouze dvě možnosti: zaplatit nebo jít do dražby."
„Nemoh jsem sehnat peníze."
„Pak se obraťte na představeného chudých."
„Bůh mě chraň!"
„Proč?"
„Poslal by mě do chudobince."
„Vždyť to tady vypadá hůř než v domě chudých! Toto je vaše žena?"
„Ano."
„Co jí je?"
„Má rakovinu obličeje."
„Hrome, proč jí nepošlete do nemocnice?"
„Nemám peníze."
„Měl jste ji dát do městské nemocnice, kde mají oddělení pro chudé."
„Nechce tam jít, protože se bojí lékaře chudých."
„Platíte aspoň nájem?"
„Jo," zahučel Werner nejistě.
„Hm! Domácí ale strpí ve svém domě takovou nemoc? Vlastně by nemocnou ženu měl, co říkám, musel, musel by ji doporučit lékaři. Celou záležitost přenechám odboru sociální policie, která zařídí další."
„Proboha, prosím vás, pánové, nedělejte to!"
„Nu, chtěl jsem vám pouze něco naznačit, abyste se nemýlil ve svém postavení. Takovou nemoc lze tolerovat jedině tehdy, zaplatíte-li daně a další odvody. Jinak převezme celou záležitost výbor pro chudé. Dneska se vás ptám, zda jste schopen zaplatit požadovanou částku."
„Ne."
„V tom případě přistoupíme k zabavení majetku." Děti opět začaly hlasitě plakat. Otec je několika slovy uklidnil, pak se obrátil na úředníky:
„Pánové, vemte si, co můžete!"
„Ukažte všechno, co máte!" Stalo se. Úředníci měli pochopení pro chudobu, jež na ně zírala ze všech koutů. Snad by našli leccos, co by mohli odnést, ale jeden z nich řekl:
„Naše práce je velice těžká, pane Wernere. Musíme konat svou povinnost, ale neradi bychom ještě prohlubovali bídu nejchudších. Nesmíme říci, že nemáte vůbec nic něco zabavit musíme -jenže co?" Opět se rozhlédl po místnosti. Poté prohlásil:
„Tam vidím nástěnné hodiny. Vezmeme tyto."
„Ó, ne, ne!" prosil Werner.
„Proč ne?"
„Je to památka na moje rodiče, jediná, co mi po nich zbyla."
„Nemají cenu ani dvaceti krejcarů!"
„Ano vím, ale všem nám přirostly k srdci. Smíte je zabavit?"
„Zákon říká, že každá rodina musí mít pouze jedny hodiny - a vy máte přímo za oknem hodiny na kostelní věži."
„V noci na ně nevidíme."
„Už jsem řekl, že něco vzít musíme. Jinak se vystavíte nebezpečí, že vás pošlou do chudobince."
„Ach, jaká je to bída!"
„Nu, myslím to s vámi dobře. Dejte mi s sebou hodiny! Půjdou do dražby, kde jejich cena nevzroste. Snadno je můžete získat zpět."
„Musí to být?"
„Chcete snad do chudobince?"
„Dobrá, vemte šije! Těžko se s nimi loučím, ale když to musí být!"
„Slibuji vám, že vás budu informovat o termínu dražby." Sundal hodiny ze stěny a odešel, doprovázen kolegou.
„Dostáném je zpátky," chlácholil Werner děti, kterým přítomnost uniforem nahnala strach.
„Proběhlo to dost dobře," prohlásila nejstarší dívka.
„Byli hodní. Původně jsem myslela, že odnesou všechno, úplně všechno."
„To přece nejde, milá Emílie. Je pár zákonů na ochranu chudých. Všechno nám sebrat nemůžou."
„Ptali se po penězích. Ještě, že žádné nemáme!"
„Netvař se tak smutně, Emílie! Ňáké peníze máme."
„Peníze? Kde?"
„Tady!" Sáhl do kapsy a vytáhl váček. Všichni přistoupili blíž, aby se podívali a potěšili pohledem na mince.
„A tady je něco k jídlu!" Jakmile přišel domů, odložil balíček s jídlem na židli vedle dveří. Nyní jej přinesl. Při pohledu na chléb se ozval všeobecný jásot. Uchopil nůž a začal jim nadělovat. Jedli všichni kromě Emílie. Dívka se opět usadila k práci.
„Nemáš hlad?" otázal se.
„Ne," odpověděla. Věděl, jak dlouho nejedla, a byl si jist, že musí mít hlad.
„Emílie!" prosil. Zvedla k němu zaslzené oči a polohlasně se zeptala:
„Otče, kde vezmeme dvaatřicet guldenů?"
„Teď na to nemysli a jez!"

„Nemůžu! Kde jsi vzal peníze?"
„Od pana Holma."
„Půjčil ti?"
„Ano."
„Dobráček! Vždyť jsi mu už dlužil!"
„A přece mi je nabídl, místo aby vymáhal starý dluh."
„Jak dlouho nám vydrží? A potom?" Odvrátila se, aby zakryla slzy.
„Bůh pomůže!"
„Myslíš, že guldeny padají z nebe? Bože, kdyby byla moje práce lip placená! Chudobinec - brrr!" Sklopila hlavu. Tu se opět ozvalo zaklepání na dveře. Aniž by jej vyzvali, vstoupil dlouhý, hubený muž vráscitý obličej, ostrý, průrazný a nestálý pohled -jako pohled dravce.
„Dobrý den!" pozdravil.
„Dobrý den!" odvětil Werner, zatímco Emílie se bez pozdravu odvrátila.
„Jak se vede? Jak se máte?" ptal se muž.
„Fuj, takový zápach! Otevřte přece okna!"
„Je příliš velká zima, pane Solbrigu."
„Vždyť ten zápach táhne celým barákem!"
„Vykouříme ho."
„Kadidlem a myrhou?" zamumlal Solbrig se špatně skrytou ironií.
„Ne, jalovcem! Na kadidlo a myrhu nemáme."
„Ne? To mi připomnělo důvod mé návštěvy. Stál jsem u okna a spatřil jsem dva muže, kteří odcházeli přes dvůr. Měl jste návštěvu, pane Wernere?"
„Ano. Byli to dva z berňáku."
„Co chtěli?"
„Musím zaplatit ňáké odvody."
„Zaplatil jste?" Werner si tiše odkašlal.
„Ne?" pokračoval Solbrig.
„Myslel jsem si to, protože vám sebrali hodiny."
„Dostanu je zpátky."
„Dobrá! Staré dědictví člověk nenechá padnout. Ale, nejmilejší pane Wernere, včera mi psal pan rada. Ptal se, jestli plním svoje povinnosti." Zarazil se a pohlédl pátravě na Wernera. Starý neodpověděl, a tak pokračoval:
„Víte, co tím myslel?"
„Ne."
„To mě udivuje. Vy byste to měl vědět nejlíp!"
„Mluvíte o dlužném nájemném?"
„Ano! Pan rada je majitelem domu, já jsem jeho administrátorem. Musím vybírat nájemné a posílat mu je. Vy jste mi už dva čtvrtroky nezaplatili! Víte, co ještě psal pan rada?"
„iie.
„Psal, že mě připraví o administraci, pokud nepošlu do tří dnů dlužné nájemné."
„Zřejmě žertoval."
„Žertoval? Co vás ale vede! Myslel to naprosto vážně. Viděl jsem, že vám zabavili majetek, a tak jsem hned přišel. Vy jste jim nedali peníze?"
„nc.
„To mě těší! Aspoň můžete zaplatit mně. Nájemné má přednost před daněmi z přijmu i před odvody městu. Samozřejmě jsem přinesl i účet. Tady je, milý pane Wernere!" Podal mu kus papíru. Z vráscitého obličeje muže zářilo předstírané přátelství. Věděl dobře, že žádné peníze nedo-Stane ~ steJnš jako on nedostal žádný dopis. Pouze si našel záminku, aby mohl přijít a rozvinout myšlenku, jež ho již před časem napadla.
„Nu, tak si vezměte lístek!"
„Nemůžu, pane Solbrigu."
„Proč ne?"
„Přece mi nedáte stvrzenku, když nemám čím zaplatit!"
„Ne?" otázal se administrátor překvapeně.
„Ne." Solbrig na něho vrhl pátravý pohled, krátce se zasmál, pokýval hlavou a mínil:
„Netušil jsem, že jste taková veselá kopa!"
„Bohužel nežertuju."
„Kecy! Vy - a bez peněz! To přece není možné! Jinak bych vám přece nemohl dát kredit!"
„Pak lituju, že jste se tak zmýlil v mých poměrech."
„Pokračujete s žerty? Milý pane Wernere, vždyť máte pevný plat!"
„Ale jaký!"
„K tomu velké spropitné!"
„Skutečně?"
„Platba za divadelní lístky, dále výpůjčné za operní kukátka "
„To připadá uvaděčům."
„Váš plat není malý"

„Prosím, pane Solbrigu, nevysmívejte se mi!"
„Vysmívat se? Mluvím naprosto vážně!" Werner svraštil čelo.
„Ano já vím, že znáte moje postavení," odvětil.
„Však víte, jak početnou rodinu mám a jaké oběti mě stojí nemocná žena." Tu administrátor divoce zamrkal, ustoupil jen o několik kroků a zvolal:
„Ó běda! Takže je pravda, co jsem slyšel?"
„Co jste slyšel?"
„Že nemáte nic, vůbec nic!"
„Vlastně vám řekli pravdu. Nemám nic kromě těchto dětí, pár věcí a dobrého svědomí."
„Ale nájemné, nájemné!!"
„Jinak to nejde. Musím vás poprosit o shovívavost."
„Vyloučeno! Už jsem vám řekl, že mi psal pan rada!"
„Jsem přesvědčen, že počká, když mu správně vylíčíte mou situaci."
„K tomu se nemůžu odvážit! Jak jsem řekl, chce mě připravit o post administrátora. Udělal jsem pro vás mnohem víc, než si mohu zodpovědět. Kdyby věděl, že v jeho domě žije nemocná rakovinou, zatočil by se mnou. Vlastně bych to měl ohlásit sociálnímu odboru policie."
„To jistě neuděláte, pane Solbrigu!"
„Hm! Je to moje povinnost! Co mi přinese lichý soucit? Akorát škodu!"
„Třeba se vám budu moct jednou odvděčit."
„Vy? Mně?"
„Ano! Rád bych to udělal."
„Hm! Kdybych věděl, že to myslíte vážně"
„Je to tak!"
„V tom případě to snad nějak zařídíme, milý pane Wernere."
„Myslíte, že byste mi odložil splátku nájemného?"
„Odložit ji nemohu, musím ji poslat... ale mohl bych vám půjčit."
„Vy? Mně? Půjčit?" ujelo Wernerovi. Věděl, že administrátor je vyhlášený lakomec a věděli to i ostatní nájemníci.
„Ano, půjčím vám, a to dokonce bez úroků." Werner mu podával ruku a řekl hlasem, chvějícím se pohnutím:
„Bůh vám to zaplať, pane Solbrigu! Nikdy vám to nezapomenu!"
„Dobrá!" usmíval se administrátor.
„Také se postarám, aby vaše žena byla odborně ošetřena, neboť to nesmírně potřebuje." Taková dobrota byla divadelnímu sluhovi přece jen poněkud podezřelá. Podíval se tázavě na Solbriga.
„Nevěříte mi snad?" divil se tento.
„Nevím, čím jsem si zasloužil takovou dobrosrdečnost!"
„Inu, ještě jste šiji nezasloužil, ale předpokládám, že mi budete moci splnit jisté přání."
„Rád, pokud to bude v mých silách."
„Dejte mi na to ruku." Napřáhl pravici k Wernerovi, který však zaváhal:
„Nejdřív musím vědět, zda to dokážu."
„Máte pravdu."
„Nuže?"
„Víte, že moje žena zemřela"
„Před třemi roky."
„Dosud jsem žil jako svobodný mládenec, ale to je velmi nepříjemné a nepohodlné."
„Pak byste se měl opět oženit."
„Oženit? Ach ne! To není zrovna nutné! Raději bych přijal osobu, která zaopatří mou domácnost a bude ji udržovat v pořádku."
„Tedy hospodyni?"
„Ano."
„Než člověk svěří domácnost cizí osobě, měl by si to pořádně rozmyslet."
„Ó, není tak cizí!"
„Ach! Už máte nějakou vyhlédnutou?"
„Ano."
„Každopádně vdovu přiměřeného věku?"
„Co nazýváte přiměřeného věkem? Co má věk společného s míněnou záležitostí? Kdybych si ji chtěl vzít, pak by věk hrál jistou roli, ale protože ji chci zaměstnat jen jako hospodyňku, nevezmu si nějakou starou nebo slabou ženskou! Ne, míním mladou dívku."
„Ach tak!"
„Ano! A vám by to mohlo být taky milé!"
„Mně? Jak to?"
„Budete mít o jeden krk míň." Werner se zarazil.
„Sakra!" zvolal.
„Rozumím vám dobře?"
„Velmi dobře. Já jsem si vybral hospodyňku ve vaší rodině."
„Tak, tak! Kdo by to měl být?"

„Emílie."
„Emílie? Vaše hospodyňka?!" zvolal Werner, jenž tento nápad považoval nejen za zvláštní, ale i za opovážlivý.
„Ano."
„Jak jste přišel na takovou myšlenku?"
„Snadno: Emílie je mladá, zdravá a pracovitá. To je právě to, co žádám."
„V tom případě je mi líto. Nemohu ji postrádat."
„Proč ne?"
„Musí pracovat a vydělávat."
„U mne by si vydělala víc. Dám jí velmi dobrý plat... a co si vydělá bokem, vám připadne také."
„Hm! Myslíte, že by k vám měla přijít každý den v jistou dobu, aby vám uklidila?"
„Ne. Musí u mne bydlet."
„Sakra! To nejde!"
„Proč ne?"
„Moje dcera má bydlet u svobodného pána? Co vás napadá?!"
„Nesmysl! Nikdo se nebude starat, jsem-li svobodný či nikoli. Prostě mi dáte Emílii, já zaplatím její mzdu a půj- čím vám na nájem. Tady je moje ruka! Dojednáno! Plácněme si!"
„Trpělivost, trpělivost! Ještě ani nevím, co na to holka řekne."
„Co by měla říkat? Určitě bude spokojena se změnou svého postavení, není to pravda?" Poslední otázku směřoval přímo na Wernerovu dceru. Přitom přistoupil až k ní a jemně jí položil ruku na rameno. Rychle se otočila, aby ruku setřásla, ale neodpověděla.
„Nuže, Emílie?" otázal sejí otec.
„Zůstanu doma," odvětila.
„Nechceš vstoupit do služby?"
„Ne."
„Zadržte! Ne tak rychle!" varoval Solbrig.
„Tak důležitou změnu si nejprve musíte promyslet. Bude se u mne mít velmi dobře!"
„Děkuju," odtušila Emílie.
„Dám vám čas na rozmyšlenou!"
„Není třeba! Můj názor už přece znáte, pane Solbrigu. Do služby nepůjdu, aspoň ne k vám." Řekla to vážným a otevřeným tónem. Otec stál opodál a nevěděl, jak si to má vysvětlit. Solbrig se chladně a sebevědomě usmál, poté prohlásil:
„Nejednejte zbrkle, Emílie! Jsem přesvědčen, že se ke mně přistěhujete!"
„Nikdy!" Tu se v jeho očích varovně zablesklo. Vážným hlasem se zeptal:
„Doufám, že si to ještě rozmyslíte?"
„Už se stalo!"
„Buďte rozumná, milé dítě!" Přitom jí opět důvěrně položil ruku na rameno.
„Vždyť vám nabízím vysoký plat," pokračoval.
„Můžete podporovat rodiče a" Odmlčel se, neboť dívka vyskočila ze židle, odhodila jeho ruku stranou a odběhla do komory vedle místnosti.
„Sakramente, taje rezolutní!" divil se otec.
„Zdá se, že máte dost peněz, když odmítá můj návrh!"
„Příliš miluje své rodiče a nechce je opustit. Nemějte jí to za zlé, pan Solbrigu!"
„Ne, nebudují to vyčítat," odpověděl tento.
„Počítat však musím." Zamyšlený výraz, který se při těchto slovech objevil v jeho tváři, donutil Wernera k otázce:
„Co musíte počítat?"
„Inu, nabídl jsem vám pomoc"
„Ano, a jsem vám za to opravdu vděčný. Doufám, že mi ji nyní neodmítnete!" Solbrig pokrčil rameny.
„Vaše naděje je velmi naivní!"
„Jak to?"
„Nemohl byste mi peníze včas vrátit. Domníval jsem se, že je postupně odečtu z platu vaší dcery. Potřebuji jistotu a v tomto případě bych ji nepochybně měl."
„Myslíte, že mi za těchto okolností nemůžete půjčit?"
„Právě tak!"
„Pane Solbrigu, tak se nezachováte!"
„Ale ano! Kdyby Emílie přistoupila na můj návrh, mohl bych vám pomoci. Jinak to není možné. Také bych se přimluvil u domácího. Až se dozví o nemoci vaší ženy, zachrání vás jedině má přímluva. Přece nevyžene matku mé hospodyně. Teď však vidím, že musím vše ohlásit."
„Milý Bože! Nebuďte na nás tak tvrdý, pane Solbrigu!"
„Dal jsem najevo, že mám dobré srdce, ale povinnost je nadevše. Musím vás vypovědět!"
„Bože!"
„Ano, a to soudně!"
„To mi přece neuděláte!"
„Musím to udělat kvůli bezpečnosti, kvůli neplacenému nájmu a kvůli nakažlivé nemoci. Nespokojím se jen s žádostí o soudní výpověď, obrátím se též na sociální policii ohledně vaší ženy. Nepochybně dostanu důtku, že jsem to již dávno

neudělal." Werner se ulekl. V jeho očích se objevily slzy, a když to zpozorovaly jeho děti, propukly také v pláč.
„Chcete mě zničit!" vyrazil.
„Ne, vaše dcera vás chce zničit!"
„Můžu sejít rovnou oběsit!"
„Poděkujte své dceři! Nepřijímá pomoc, kterou jí nabízím."
„Prosím vás, počkejte okamžik! Pokusím se s ní promluvit."
„Ano, udělejte to! Snad dostane rozum." Werner odešel do komory, kde seděla Emílie na pelesti ubohé postele, hlavu zabořenou mezi dlaněmi.
„Už je pryč?" zeptala se.
„Ne. Vyhrožoval mi, že nás soudně vypoví. Nikdy mě nenapadlo, abych tě poslal do služby, ale kdybys přijala jeho návrh, bylo by nám pomoženo."
„Nemůžu!"
„Proč ne?"
„Nebyla bych jen jeho hospodyní."
„A čím jiným?" Zrudla a váhavě vykoktala:
„Snad na to přijdeš sám!"
„Ach tak! Máš důvod si to myslet?"
„Ne jeden, ale hned několik!"
„Smím je znát?"
„Nemusím říkat podrobnosti nikdy jsem o tom nemluvila, ale má na mě spadeno už dávno. Číhá na mě, chodí za mnou s různými návrhy"
„Návrhy? Jaké? Snad ne špatné?!"
„Dokonce si dovolil nabídnout mi za to peníze."
„Skutečně?"
„Už několikrát."
„Pak je jen správné, že k němu nechceš jít! Radějisene-chám zničit! Milý Bůh nám určitě pomůže." Vrátil se zpět do místnosti.
„Nuže?" otázal se Solbrig s vítězoslavným úsměvem na rtech.
„Nechce."
„Sakra! Opravdu ne?"
„Za žádnou cenu."
„Vaše slovo přece něco platí! Jste otec a musí vás poslechnout!"
„V tomto případě bude opravdu lepší, když ji nebudu nutit."
„Lepší? Proč?"
„Protože jí musím dát za pravdu."
„Ach tááák!" protáhl Solbrig.
„Před chvílí se mi však zdálo, jako byste si přál, aby na můj návrh přistoupila."
„Nevěděl jsem, co vím teď."
„Co tedy víte?"
„Snad vám to ani nemusím říkat. Moje dcera je hodná holka, kterou neprodám."
„Sakra! Jak hrdé řeči najednou vedete! Úplně zapomínáte, že jste tady měl exekutory!"
„To se může stát i nejhodnějšímu člověku, je-li chudý a nešťastný."
„A dlužné nájemné?"
„Jednou vám zaplatím."
„Jednou? Tento termín neznám! Znám pouze lhůtu, která je ve smlouvě, a ta již dávno uplynula. Zkraťme to: máte peníze?"
„Ne."
„Dobrá! Půjdu rovnou na úřad a podám soudní výpověď. Pak oznámím policii, že vaše žena musí pryč, neboť trpí nakažlivou nemocí. Nenamítáte nic?"
„Co si o tom myslím, víte sám nejlíp. Dělejte, co chcete, jen abyste si to dokázal zodpovědět před Bohem."
„Zanechte pobožných keců! Nejdřív musím udělat to, z čeho se zodpovídám majiteli tohoto domu. Takže nedáte svou dceru ke mně do služby?"
„Ne."
„Ať vás vezme čert!!" Vyběhl ven a práskl ze všech sil dveřmi. Byl tak rozzloben, že nedával pozor a venku se srazil s mužem, jenž právě vystupoval po schodech.
„Pitomče!" zvolal.
„Nemehlo!" odtušil druhý.
„Grobiáne!"
„Tupce!"
„Osle!" křičel nahoru, třebaže už byl na nejspodnějším schodu.
„Berane!" znělo z horního schodiště. A ten, který nechal zaznít poslední nadávku, bručel tiše dál:
„Skvělý dům! Nejdřív čtyři poschodí vzhůru, ztracený dech, srážka s blbcem - a sám si nechat nadávat do grobiánů a oslů! To mi stačí!" Vzteky bez sebe zapomněl zaklepat. Otevřel dveře a spatřil početnou rodinu, otce i Emílii v srdceryvném nářku. Dcera právě stkala:

„Nemohla jsem jinak, otče! Bylo to nemožné!"
„Nedopustil bych to, ani kdybys chtěla. Následky se dostaví co nevidět."
„Spoléhám na milého Boha!"
„To je jediné a nejlepší východisko, protože — ach, mon-sieur Jean!" Právě zpozoroval muže, stojícího u dveří. Byl to inten-dantův sluha.
„Á, rodinné tetě á tetě!" pravil tento.
„Je mi líto, že vás vyrušuji."
„Promiňte! Přistupte blíž!"
„Fuj, fuj!" kašlal Jean, vytáhl kapesník a přiložil si jej na nos.
„Co je to za silnou esenci? Čím voní váš byt? Ach, tam! To je člověk?"
„Moje žena."
„Co jí chybí? Proč má zahalenou hlavu?" Intendant se za žádných okolností nesměl dozvědět, že jeho žena trpí rakovinou. Co měl Werner odpovědět? Muselo to být důvěryhodné a zdůvodnit zápach v místnosti. Nic jiného jej nenapadlo říkl:
„Momentálně trpí příušnicemi."
„Proč tak smrdí?"
„Lékař jí dal mast, asu foěditu."
„Fujtajbl!! Asa foědita? To je přece čertovo hovno!"
„Ano."
„Ještě nikdy jsem neslyšel, že by se čertovo hovno mazalo na uši... aleje to pořád lepší, než ho mazat na nos. Budu se snažit co nejdřív vypadnout. Pan intendant si přeje, abyste se k němu okamžitě dostavil! Adieu, Wernere! Přeji rychlé uzdravení a příjemné mazání. Asa foědita, čertovo hovno, proklatě špatná ušní mast!!" Co nejrychleji se poroučel a seběhl schody dolů. Na dvorku narazil na - Solbriga. Ten se velmi zlobil na člověka, s nímž se srazil a který si dovolil jemu, správci domu, tak nezdvořile nadávat! Řekl si, že dotyčný jistě brzy přijde, a proto na něho čekal. Ani Jeanova služební livrej nezmírnila vztek čekajícího. Ihned vrhl na lokaje zlostný pohled a řekl, i když opatrně a spíš jakoby sám k sobě:
„Impertinentní!" Jean ihned uhádl, že má před sebou muže, s nímž se srazil, a odpověděl:
„Sprosťák!"
„Nevychovanec!" zabručel Solbrig, když jej Jean míjel.
„Neomalenec!" odpověděl tento.
„Dřevák!" vrčel správce domu hlasitěji. Jean se ve vratech dvorku otočil a nejopovržlivějším hlasem zvolal:
„Špinavé čertovo hovno!" Hrdými kroky pokračoval v cestě. Že byl poslán svým pánem k divadelnímu sluhovi, mělo zvláštní důvod. K intendantovi totiž přišel režisér a oznámil, že Ida Bellmannová náhle onemocněla. Intendant pokýval hlavou a mínil:
„Přicházíte osobně, abyste mi sdělil tuto nanejvýš nezajímavou zprávu?"
„Nezajímavou, pane intendante?"
„Nejistě! Ida Bellmannová je přece obyčejná statistka! Její nevolnost nás nemusí zajímat, tím méně nás může přivést do rozpaků."
„Domníval bych se zcela opačně, neboť mne to uvádí do nejvyšších rozpaků!"
„Nerozumím vám."
„Milostivý pán zapomněl, že dnes večer uvádíme kouzelné představení ‚Hvězda harému?"
„To pochopitelně vím. Co má tento kus společného s Idou Bellmannovou?"
„Mnoho, velice mnoho! Bellmannová hraje v tomto kuse významnou roli."
„Bellmannová, statistka - a významnou roli?!"
„Ano. Hraje oblíbenou ženu sultána." Zdálo se, že si intendant konečně vzpomíná na obsazení tohoto představení. Pomalu se napřímil a zeptal se:
„Oblíbenou ženu sultána? Ach, už si vzpomínám!"
„Je pravda, že nic neříká a že nezasahuje do průběhu jednání, ale přece jen je hlavní osobou tohoto kusu, jelikož -"
„Jelikož je krásná!" vpadl mu intendant do řeči.
„Ano. A krása hlavní představitelky musí zachycovat orientální ráz."
„To znamená, že má být vysoká, tmavá a bujných tvarů. Leží na tmavém divanu, téměř nahá, zahalená pouze do průsvitného závoje. Hm, kouzelný výjev! K tomu se Bellmannová výtečně hodí!"
„V poslední době dost zhubla, pane intendante. Myslím, že prožívá nešťastnou lásku. Její tvary ztratily svou oblost - a nyní se dostavila nevolnost, jíž jsem očekával."
„Je to tak zlé, že skutečně nemůže účinkovat?"
„Samozřejmě."
„Co jí trápí?"
„Bolí ji zuby."
„Ale co! Kvůli bolení zubů přece nemusí chybět! Publikum jí přece nebude koukat do pusy!"
„Promiňte, pane intendante, publikum sejí sice nedívá do pusy, ale do tváře ano."
„Projevily se její bolesti i v obličeji?"
„Má tak nateklou tvář, jako by si na ni přilepila polovinu dýně."
„Ó běda!"
„Přesvědčil jsem se o tom na vlastní oči, neboť jsem ji navštívil."

„Nu, pak použijeme náhradnici."
„Ale jakou?"
„Hm! Přece máme i jiné statistky."
„Ovšem žádnou takovou, jež by měla patřičné tělesné proporce. Publikum už tento kus dobře zná. Tisíce očí budou viset na krásné sultánce. Přece nemůžeme tuto roli svěřit nějaké tuberkulózní ženské!"
„V tom případě je každá dobrá rada drahá! Co tomu řekl ředitel? Byl jste u něho?"
„Ano. Hned na něco přišel."
„Pak je všechno v pořádku. Proč tedy chodíte ještě za mnou?"
„Protože potřebuji i vaše dovolení a snad i váš souhlas."
„Jak to?"
„Jednou už se nám něco podobného stalo. Pokud si pan intendant vzpomene na skvělý kus ‚Síla krásy"
„Jistě, jistě! Ach, to bylo představení! Kolik nám vyneslo!!"
„Také tehdy Bellmannová onemocněla."
„Správně! Ach, začínám chápat! Byl jsem upozorněn na nějakou Wernerovou."
„Emílii Wernerovou?"
„Ano. Byla skvostná, roztomilá! Obraz dokonalé ženskosti — a dosud není na prknech divadla okoukaná." Intendant se následkem této vzpomínky dostal do varu. Režisér pokračoval:
„Z toho důvodu pan ředitel myslel"
„Že by se Wernerová mohla opět použít?"
„Ano."
„Dobrá! Jděte k Wernerům a pozvěte starého sem!" Režisér pokrčil zamyšleně rameny a prohlásil:
„Vzpomínám si, že Werner tehdy odmítl svou dceru dále propůjčovat k podobným účelům. Také pan ředitel si na to vzpomněl a poradil mi, abych šel za vámi. Snad na něj budeme muset trochu přitlačit."
„Myslíte, že se Werner bude zdráhat?"
„Ano."
„To by bylo směšné!"
„Ale dá se tomu věřit. On jistě nebude považovat odmítnutí za směšné."
„Uvidíme! Pozvu jej k sobě."
„Pak bych vás požádal, abyste mi hned poslal dívku na zkoušku."
„Vždyť jste zkoušeli dopoledne?"
„Jenže ne s ní. Musí dostat instrukce."
„Kdy má přijít?"
„Co nejdřív."
„Zařídím to. Adieu!" Režisér odešel. Intendant chtěl právě zazvonit na sluhu, když tento vstoupil do jeho pracovny.
„Musím ohlásit návštěvu, pane intendante."
„Koho?"
„Přišel pan bratr." Intendant se radostně usmál.
„Kde je?"
„Protože jste tady měl režiséra, odvedl jsem vašeho bratra do pokoje pro hosty. Hned tu bude."
„Výborně! Víš, kde bydlí divadelní sluha Werner?"
„Znám ulici i číslo, třebaže jsem tam ještě vůbec nikdy nebyl."
„Jdi k němu, ať se hned dostaví. Pokud do té doby bratr neodejde, necháš ho čekat." Jean šel. Zanedlouho venku zazněly dunivé kroky a do pracovny vešel muž, na němž bylo na první pohled vidět, že je krasojezdcem. Podobal se intendantovi, ale byl značně mladší a silnější. Oblečen byl ve fraku a do širokých jez- deckých kalhot, vysokých bot a neodmyslitelných manžetových rukavic. Bratři se srdečně pozdravili. Intendant přistoupil k baru, naplnil dvě sklenky vínem. Když si připili, řekl:
„Milejší mne překvapil, i když jsi předem neoznámil, že přijdeš. Chceš tady vystupovat?"
„Ne. Přece ti nepolezu do zelí."
„To je od tebe velice rozumné. Takže jen projíždíte?"
„Ano. Chceme udělat jen několik představení v Rollen-burgu. Slyšels, že jsem získal cirkus?"
„Ano. Konečně ses tedy stal ředitelem. Jak dlouho tady zůstaneš?"
„Jen do zítřka. Moje skupina ještě není příliš sehraná, takže na to musím brát ohledy."
„Máš dobré lidi?"
„Jsem celkem spokojen."
„Vyšší umělecká krasojízda? Koňská drezura?"
„Od každého trochu. Hlavně mám výtečné klauny a dokonce obrovskou dámu."
„Cože? Zahazuješ se s obrovskými dámami?"
„Proč ne?"
„Není to příliš obyčejné?"
„Vůbec ne! Publikum je několikahlavá saň, každá hlava žádá něco jiného. Správný hoteliér musí mít ústřice a kaviár pro mlsné jazýčky stejně jako pálenku a sýr pro dělníky. Také já se musím postarat o všechny rozmary publika. A vůbec, ta moje obryně je hodná obdivu."
„Jak se jmenuje?"
„Aurora."

„Sakra! Skutečně jitřenkové jméno! Jak se však jmenuje jinak?"
„Aurora je její pravé jméno. Příjmením je Bormannová."
„Sakra! Je snad příbuzná obra Bormanna?"
„Ano, je to jeho sestra. Také druhý Bormann je umělec, provazochodec a silák. Tito Bormannové vlastně patří o několik století zpět, do dob, kdy si tito obři házeli skály na hlavy a pili celé potoky. Aurora je nesmírně šikovná a vydělala mi skoro tolik peněz jako moje ."
„?Cotoje?"
„Nevíš?"
„Ne." Krasojezdec si nalil sklenici vína, nápoj lehce vychutnával a přitom se smál:
„Bratře, musím tě litovat!"
„Pročpak?"
„Chceš být hvězdou na nebi umění a vlastně ani nevíš, jaká umění existují."
„Pchá! Tohle cizí slovo jsem ještě nikdy neslyšel."
„Také nevím, z kterého jazyka pochází."
„Co se tím má rozumět?" Krasojezdec se zvedl, postavil se do pózy vyvolávače a spustil:
„Dáááámy a pááánovééé! Račte dál, račte dááál! Zde spatříte Tau-mu, největší zázrak světa! Mladáááá, krááásnáá dáááma, ktreráá máá jen horní část těla! Spodní čáást ani nohy nemáá!"
„Pst! Pst! Ne tak nahlas!" varoval intendant.
„Přece se nenacházíme na jarmarku nebo na lovu ptáků! Stejně je v tom nějaký podvod."
„Podvod? Jak to myslíš?"
„Taková dáma nemůže žít."
„Ohó! Žije!"
„Pouze s horní částí těla?"
„Jen s horní částí!" přitakal bratr.
„Bez spodní části a nohou?"
„Bez, naprosto bez!"
„Pak je to obraz nebo torzo, namalované nebo ze dřeva, sádry nebo jiného materiálu."
„Ne. je živá!"
„Nesmysl!"
„Říkám ti, že žije."
„Vidí a slyší?"
„Ano."
„Mluví?"
„Samozřejmě."
„Jí i pije?"
„Dokonce s velkou chutí, má-li co do žaludku."
„To by byl div světa!"
„Ano, to je. Vydělala mi víc peněz než všichni mí cvičení koně a psi."
„Jak může žít bez spodní části těla?"
„V tom je právě ten div."
„Jak může jíst a pít?"
„To patří k životu - přece nezemře hlady a žízní."
„Když jí a pije, musí také trávit."
„I to dělá."
„A čím, když nemá žaludek?"
„Ohó! Horní část těla končí v místech, kde pás přechází v boky."
„Ostatní chybí?"
„Ano."
„Takže nemá střeva, játra ani jiné vnitřnosti?"
„Ano, a je to skutečně hrozné!" smál se krasojezdec.
„Jak tedy může trávit?"
„Nuže, první část trávení můžeš snadno pozorovat, protože ji vidíš jíst, pít i polykat. Ostatní dělá v soukromí."
„Nepochopitelné!"
„Totéž říkají i diváci, třebaže každému dovolím, aby to pochopil."
„Jak? Člověk si ji může prohlédnout? Může se nejen očima, ale i rukama přesvědčit, že chybí spodní část těla?"
„Jistě!"
„Bratře, jsi-li skutečně majitelem takového zázraku, stane se z tebe záhy milionář. Kdo ji našel?"
„Přišla sama a vydělávala mi obrovské peníze. Postupně se však stávala hrdou a náročnou. Dokonce žádala, abych se s ní dělil o zisk. Když jsem se zdráhal poslechnout, jedné mlhavé noci mi utekla."
„Utekla?"
„Doslova utekla, protože nemohla jet."
„Čert tě vem! Myslel jsem, že nemá spodní část těla!"
„Ta samozřejmě chybí."
„A přece utekla?"

„Jistě - přes hory i lesy."
„K útěku přece člověk potřebuje nohy!"
„To mi nemusíš říkat, o tom ví každé malé dítě, milý bratře."
„Teď tě vyhodím ze dveří, i když jsi můj bratr! Pokud utekla, musí mít nohy, ne?"
„Samozřejmě, že je má."
„A před chvílí žádné neměla?"
„Ani náznak."
„Snad jí nevyrostly?"
„Ano. Má nohy, také je nemá. Mezi těmito stavy vždy zbývá několik minut nebo vteřin. Jak jsem řekl, utekla, a teď si musím najít nějakou novou Tau-mu."
„Myslíš, že jich existuje víc?"
„Miliony!" Intendant byl doslova zdrcen. S ústy dokořán zíral na bratra, který se hlasitě rozesmál a zeptal se:
„Snad se ti nechce vypařit rozum, jako mně se vypařil největší zázrak světa?"
„Skoro to tak vypadá."
„Nu, zůstaň raději při smyslech, jinak nepochopíš zázrak., který ti chci právě objasnit."
„Opravdu nevím, na čem jsem. Pokud existuje i mimo tvou fantazii, musím tě považovat za nejšťastnějšího člověka na světě. Peníze ti musí téci proudem. - Je vzdělaná?"
„Řekl jsem, že je krásná."
„Jak to však vypadá s rozumem?"
„Docela dobře! Všechno napíše, všechno přečte, na každou otázku správně odpoví."
„Bez pomoci?" ,3ez pomoci, protože je velice nadaným a vzdělaným tvorem." Intendant zakroutil hlavou a poznamenal:
„Teď zůstal stát."
„Kdo? Tvůj rozum?"
„Ano."
„Pak ti musím pomoci. Rád přiznám, že na celé té věci je trochu rafinovanosti."
„Ach, takže přece jen podvod!"
„Nikoli! Každý se může přesvědčit, zejí chybí spodní část těla. Akorát se zdá, že nikdo neví, kde ji má hledat."
„Kde jinde, než pod horní částí těla?"
„Tam právě není."
„Snad není na hlavě?!"
„Ne."
„Nebo na zádech?"
„Také ne. totiž sedí - vlastně sedět nemůže, protože jí chybí spodní část těla - stojí na jakési houpačce."
„Pasem?"
„Ano. Vypadá to právě tak, jako když člověka přeřízneš v pase a horní část těla postavíš na houpačku."
„Hm! Začínám tušit, jak se věci mají!"
„Jak?"
„Houpačka je fingovaná."
„Ó ne! Houpačka visí na stropě. Každý se na ni může podívat a ohmatat ji."
„Pohybuje se?"
„Ano. Visí nebo se také pohybuje, právě jak si publikum přeje."
„Horní část těla se pohybuje také? Myslím, jestli se houpe sem a tam?"
„Přirozeně. Každý se může podívat pod houpačku anebo si tam i sáhnout, aby se přesvědčil, že tam nic není."
„Spodní část tedy pod houpačkou není?"
„Ne."
„To není možné!"
„Ó, vy chytří, vzdělaní lidé, jak jste hloupí, hloupí! Celá ta věc se sice nedá nazvat podvodem, pouze se zde jedná o jistý optický klam."
„O tom pochybuji."
„Proč?"
„Když je člověk tak blízko, že si může sáhnout pod houpačku, je optický klam vyloučen."
„V tom případě to s tvou fyzikou vypadá dost bledě. Abys tohle pochopil, nepotřebuješ Newtona ani Humboldta."
„Je v tom nějaký háček?"
„Jasně."
„Spodek je přítomen?"
„Ano."
„Ale pod houpačkou vidět není?"
„Protože leží za ní."
„To je ale nemožné! Člověk přece nemůže rozřezat své tělo, aby položil vrchní část na houpačku a spodní někam za ní."
„O řezání nemůže být řeč! Pochopitelně není v mém zájmu, aby každý věděl, jak tento trik probíhá, ale tobě to snad mohu vysvětlit."
„Rád bych tě o to požádal. Tvoje je zdravá a normálně rostlá osoba?"
„Ano. Každá ženská může vystupovat na jejím místě. Představ si malou, úzkou, ale velice hlubokou plošinu, na jejímž předním okraji visí obyčejná houpačka, prostě prkénko na provazech nebo řetízkách. Celé jeviště je potaženo černou

látkou a neosvětlené, temné. Pouze přední část, kde visí houpačka, je jasně osvětlena ostrými reflektory, takže jas dopadá na houpačku, nikam jinam. Stejně dobře osvětlené je i hlediště. Co se bude dít, je-li předek jasně osvětlen?"
„Zadek bude o to tmavější."
„Správně. Nikdo nemůže vidět, co se vlastně nalézá za houpačkou."
„Ach - a tam se nalézá spodek!"
„Ano."
„Ale jak? V jaké poloze?"
„Je to snadné: houpačka není jedna, nýbrž jsou dvě. Ta přední je jasně osvětlena, kdežto zadní není vidět kvůli tmě kolem a hlavně kvůli tmavému pozadí. Na přední houpačce leží hořejší část těla, spodní leží na zadní houpačce."
„Nyní si diváci musí všimnout, že vrchní část těla není na houpačce postavena, nýbrž na ní leží. Nebudou hledat spodek dole, ale vzadu. Celé tajemství vyjde najevo."
„Pomalu, pomalu! Na to jsem taky myslel. Vynalezli jsme jednoduché zařízení, díky němuž veškeré publikum oklameme. Na přední houpačku připevníme umělý pás, jakýsi, abych tak řekl, jakýsi pořádně vycpaný korzet. se usadí na zadní houpačce. Horní část těla je obnažena, spodní zahalena. Posune se tak daleko dopředu, až může vlo- žit ňadra do korzetu, pak vzpřímí hlavu a rukama se chytne za šňůry od houpačky. Rozumíš tomu?"
„Ano! Čertovsky šikovné!"
„Ó ne, Čertovsky jednoduché! Vše, co je ostře osvětleno, tedy hlava, krk, prsa i ruce vystupují výrazně z temného pozadí, takže nic jiného nemůže být zpozorováno. Vycpaný korzet vypadá jako skutečný oděv horní části těla, která sedí na houpačce. Nic jiného tě ani nemůže napadnout, protože si můžeš kdykoli na Tau-mu sáhnout. Nahmatáš její hlavu, ramena, paže i prsa a neuvěříš, že to všechno je ve skutečnosti jen klam."
„Rafinovaná chytrost! Pak je pochopitelné, že jí, pije a dělá i vše ostatní."
„Čím krásnější je žena, tím je lepší výsledek. Tělesné partie, jež jsou vidět, tedy od temene po prsa, musí být bezvadně formované. Hlavně ňadra, ta musí být tak velká, aby zaručila efekt optického klamu. Moje dosavadní byla skvělá! Kde teď najdu náhradu?"
„Děvčat je všude kolem dost!"
„Ale málo takových, jaké potřebuju."
„Máš nějaké zvláštní nároky?"
„Ano, a to svou bezpečnost. Mezi známými kočovníky nenajdu Tau-mu, jakou bych potřeboval. Vyžilé krasotinky mi nepomůžou, drzý, přechytralý charakter mi může být nebezpečný. Hledám hodnou, jemnou dívku s bujným poprsím, která se pokud možno ještě nepohybovala v těchto sférách. Jakmile divák spatří stydlivou tvář, měkké oči, skryté za závojem, a slyší odpovědi, jež mu dávají jistotu, že stojí před čistým, nezkaženým tvorem, pak dokonale ocení účinek této umělecké produkce. Se spokojeností diváka rostou i příjmy. Nikdo se neodváží osahávat čisté, panenské zjevení tak necitelně, že bychom se museli bát prozrazení. Také to musí být blondýna, neboť světlé vlasy se odráží od tmavého pozadí daleko lépe než hnědé nebo černé. Nyní vidíš, jak je těžké najít novou Tau-mu."
„Nějakou ale potřebuješ?"
„Ano."
„Potřebuješ tak nutně peníze?"
„Ne, klidně bych se bez nich obešel. Když však můžu s ‚největším divem světa vydělat tolikrát víc, byl bych blázen, kdybych se takových příjmů zřekl. Neznáš snad nějakou, která by se mi hodila?"
„Hm! Jsi velice náročný! Hodnou, čistou, nezkaženou dívku, která se ochotně nechá očumovat a dokonce osahávat diváky - to je nemožné!"
„Ne nemožné, pouze těžké. Existuje totiž přísná paní, mezi jejímiž dívkami bych našel desítky upotřebitelných pro úlohu Tau-my."
„Kdo by to měl být?"
„Bída."
„V tom máš pravdu... a bída je všude."
„Nejvíc ve velkých městech. Přišel jsem sem, abych se poohlédl po nové Tau-mě."
„Pak hledej v chudších částech města, v zadních domcích, u úředníků, kteří si nevydělají ani na suchý chléb, a když náhodou dají dohromady dvacet guldenůach, při těch dvaceti guldenech mě napadlo — hm!"
„Copak?"
„Vzpomněl jsem si na rodinu, která — sakra, ta Emílie Wernerová by se ti výtečně hodila!"
„Čím je její otec?"
„Divadelním sluhou."
„Jaký má plat?"
„Dvacet guldenů."
„Pro kolik lidí?"
„Něco přes deset."
„S dvaceti guldeny měsíčně? To je ještě větší zázrak než moje . Je hezká?"
„Dokonce krásná."
„Plná?"
„Dostatečně. Kdyby se pořádně najedla, byla by dokonce bujná."
„Má hezká prsa?"
„Lepší si nemůžeš přát!"
„Lpí na rodičích?"

„Myslím, že ano."
„Má milého?"
„Ne, pokud je mi známo."
„Kdybych ji tak mohl vidět!"
„Můžeš. A aby ses mohl správně zorientovat, uvidíš ji, jaksepatří, totiž téměř svlečenou."
„Jak to chceš zařídit, když je hodná, jak aspoň tvrdíš?"
„To nechej na mně. Její otec je už určitě tady. Nesmí tě vidět, proto si zalez do vedlejší místnosti. Nezavírej úplně dveře, abys slyšel, o čem se s ním budu bavit." Krasojezdec se vzdálil. Jeho bratr zazvonil. Jean, sluha, vstoupil.
„Už je tady Werner?"
„Ano, milostivý pane."
„Ať jde dál!" Jean se otočil, pak se zarazil a obrátil se zpět.
„Milostivý pane!" řekl.
„Co ještě?"
„Werner prý už několikrát žádal o zvýšení platu?"
„Ano. Co s tím?"
„Byl jsem v jeho bytě. Otřesné! Hlava na hlavě! Skutečně by to potřeboval."
„Nemluv nesmysly! Přidávat peníze není v tvé kompetenci zanech hloupých poznámek!"
„Byl u něho exekutor."
„Jak to víš?"
„Vyprávěl mi to a plakal."
„Člověče, zdá se mi, že se z tebe stala stará baba! Odkdy máš tak soucitné srdce? Dosud jsem si toho nevšiml!"
„Řeknu vám to upřímně. Doufá, že moje přímluva přinese ovoce, dokonce mi slíbil vyplácet tři roky polovinu příplatku, který snad dostane."
„Všichni čerti, ty jsi ale upřímný!"
„Stejně bych ty peníze nevzal," pokračoval Jean.
„Ne-potřebuju je, jelikož mám dobrého pána, ale on je potřebuje tím víc. Dluží dvaatřicet guldenů na daních a půlroční nájemné. Chtějí ho vyhodit na ulici."
„Také to vyprávěl?"
„Ano."
„Nemá cit pro čest!"
„Z citu pro čest člověk nezaplatí ani daně, ani nájem, milostivý pane! K tomu ještě lékař a lékárník."
„Koukej padat! Už nechci vůbec nic slyšet. Ať vejde! Padej!" Jean poslal divadelního sluhu dovnitř. Ten ponížene pozdravil a čekal, až bude osloven.
„Slyším, že máš nemocnou ženu," začal intendant, který považoval za nejlepší jít za svým cílem diplomatickou cestou.
„Velmi," zněla odpověď.
„Je to nebezpečné?"
„Lékař mi dělá starosti."
„Hm! Byli u tebe exekutoři?"
„To nemůžu popřít."
„Prý máš být dokonce vyhnán z bytu?"
„Bohužel!"
„Člověče, jak to s tebou mohlo dojít až tak daleko?"
„Když odpočítám z platu daně a nájem, zbyde na člena rodiny necelý půlgulden na měsíc!" Těmito jednoduchými slovy dokázal vystihnout celou skutečnost.
„Členové tvojí rodiny by měli také pracovat!" radil intendant.
„To dělají —jinak bysme už dávno umřeli hlady."
„Už často jsi přišel, abychom ti přidali. Bohužel to nejde tak rychle. Uvidíme, bude-li možné ti něco přidat alespoň příští rok. Teď to nejde. Nabídnu ti však vhodnou příležitost vydělat si jiným způsobem."
„S radostí bych přijal!"
„Doufám. Slyšel jsi, že Bellmannová náhle onemocněla?" Werner zbledl. Tušil, co nyní přijde, a ve svém ohromení zapomněl odpovědět.
„Nuže?" vybídl jej intendant.
„Ještě to nevím."
„Bohužel nemůže dnes vystupovat - a to je zrovna na programu ‚Hvězda harému. Nemá tvoje dcera čas?"
„Má mnoho práce, pane intendante."
„Jaké?"
„Plete přehozy. Zítra je musí odevzdat, takže bude pracovat celou noc."
„Ať je odevzdá až pozítří!"
„Nemůže. Nedostala by zaplaceno."
„Potřebuji, aby nahradila roli Bellmannové. Je to nutné!"
„Milostivý pane, moje dcera není angažovaná!" dovolil si Werner poznamenat.
„Ty však ano!"
„Nemá k divadlu žádný vztah!"
„Ty máš tím větší!"

„Nemá rutinu, zkušenosti, nadání"
„V této hře nic takového nepotřebuje."
„Vždyť ji nikdy neviděla!"
„Dokonce ani to není nutné. Nic takového nežádáme. Stačí, když ulehne na divan v poloze, jako by měla být malována. To je vše."
„Přesto bych vás co nejponíženěji požádal, abyste to po mém dítěti nechtěli!" Intendantovo čelo se pokrylo vráskami.
„Z jakého důvodu?" zeptal se.
„Znám ten kus. Sultánova nejmilejší žena se tam ukazuje způsobem, který" Zarazil se.
„Nuže, který?"
„Emílie by to nemohla udělat."
„Ach co! Když to dokáže Bellmannová, svede to i tvoje dcera. Přece není z hraběcího rodu!"
„Prosím vás, pane intendante, mějte soucit se mnou ale i s ní!"
„Zde není soucit na místě! Chceš dostat přidáno a přitom se zdráháš pomoci mi z potíží, třebaže by to pro tebe bylo zcela snadné. Takového divadelního sluhu přece nemohu potřebovat. Každý jiný by považoval za čest, kdyby mohl svému nadřízenému vyhovět a navíc dal dceři takovou příležitost!"
„Někteří lidé můžou mít i docela jiné názory, pane intendante!"
„Takže ti musím připomenout tvou smlouvu!"
„V ní není nic, že musím půjčovat ke hře svoje děti."
„Půjčovat snad ne jeden z bodů však vyžaduje, abys v každém ohledu podporoval snahy svých nadřízených. Nu, to je právě dnešní případ. Takže tě o to žádám." Werner hleděl rozpačitě do země. Nevěděl, co má říci.
„Dál ve smlouvě stojí," pokračoval intendant,
„že při zjevné neposlušnosti mám právo tě ihned propustit."
„To přece neuděláte, milostivý pane!" zvolal nebožák s obavami.
„Ó, právě to udělám, klidně se spolehni! Musím se postarat, aby kus byl odehrán s nejlepšími představiteli. Na ostatní věci nemohu brát ohledy. Nuže, ano nebo ne?" Wernerovy rty se chvěly snažil se zadržet slzy, které se mu draly do očí.
„Opravdu mě propustíte, když Emílie nevyhoví vaší žádosti?" otázal se.
„Bezpodmínečně a na místě! Na to ti dávám své čestné slovo!"
„Bože! Jak jí mám přemluvit?"
„Jsi otec, můžeš poroučet! Tak toho využij!"
„To je tvrdé a těžké!"
„Nesmysl! Navíc za to dostaneš prémii." Tu přistoupil Werner o krok blíž, sepjal ruce a s potlačeným vzlykotem se ptal:
„Milostivý pane, neexistuje ňáká možnost, abysme to nemuseli dělat?"
„Ne. Nebudeme smlouvat! Chceš nebo ne?!"
„Já — musím!" vyrazil Werner.
„Tak běž rychle domů a pošli dívku k režisérovi. Je v divadle a dají potřebné příkazy." Werner se vypotácel ze dveří. Měl pocit, jako by právě opustil mučírnu, aby byl zavlečen do další. Nohy se mu chvěly, kolena jej téměř nemohla unést. Dole na chodbě se opřel o stěnu a vzlykl:
„Moje dítě, moje milé, dobré a čisté dítě! Jak ti mám já, tvůj otec, říct, co se od tebe požaduje? A přece to uděláš, abys nás zachránila před hladem! Bože, nejraději bych zemřel - ale musím, kvůli vám žít!" Nahoře vystoupil krasojezdec se smíchem z vedlejší místnosti a zeptal se:-
„Člověče, víš co jsi?"
„Ne. Co?"
„Ďábel - satan!"
„Slyšels všechno?"
„Každé slovo."
„A chceš mi to zazlívat?"
„Ani mě nenapadne! Zazlíval bych ti jen to, kdyby ta holka nebyla tak krásná, jak jsi tvrdil. Pokud se mi hodí, udělal jsi terno se starým... a já udělám terno s jeho holkou."
„Myslíš si, že ji dostaneš?"
„Určitě."
„Však jsi přece slyšel, jak se otec zdráhal pustit ji na jeviště! Copak by ti asi tak řekl, kdyby věděl, že má dělat Tau-mu?"
„Ó, ty hlupáku, skutečně si myslíš, že mu to řeknu?"
„Ne?"
„Ani mě nenapadne! Až ji budu mít jistou, jednoduše řečeno — bude muset!"
„Jak ji chceš dostat?"
„Za pomoci paní, o které jsem už mluvil - za pomocí bídy. Ta dívka žije v proklatě špatných poměrech. Budu-li si hrát na zachránce, získám jejich důvěru."
„V tom případě se nikdo z nich nesmí dozvědět, že se známe a dokonce že jsme bratři."
„Prosím, prosím, jen mne nepoučuj! Dobře vím, jak mám s takovými lidmi jednat. Hlavně musím zjistit, jestli má nějakou cenu, aby se mi námaha vyplatila."
„Budeš skutečně spokojen. - Musíme vyrazit. Chci poučit režiséra dřív, než dívka přijde." O několik minut později kráčeli k divadlu. Uvnitř byli přítomni pouze dva lidé: režisér a jeho žena, herečka. Muž spěchal intendantovi v ústrety.
„Musel jste bojovat, milostivý pane?" otázal se.

„Ano, ale přiměl jsem ho k poslušnosti. Dívka se dostaví, ale - hm! —já a tento pán bychom rádi nepozorovaně sledovali, jak v neznámé úloze obstojí. Ukryjeme se za kulisy. Dívka se samozřejmě bude bránit svléknout a zkoušet, avšak musím na tom trvat."
„Neměli bychom se toho prozatím vzdát?"
„Ne. Musí se svléknout hned, aby jí to večer nepřipadlo tak těžké. Vaše žena jí pomůže - a vy se snažte příliš na ni nezírat! Připravte divan! Položí se na něj a přikryje se pouze závojem kolem beder. To je nejlepší způsob k potlačení studu. My se jdeme schovat za kulisy. Nedejte najevo, že jsme zde!" Vzal bratra za ruku a vedl jej do zadní části jeviště, nyní změněného v dům muslima. Za oponou byly skryté dveře, za které si postavili židle a usadili se na ně. Nemuseli čekat dlouho. Dcera divadelního sluhy přicházela. Vstoupila dveřmi pro herce, jež byly stále odemčeny. Režisér ji přijal s přátelským pozdravem.
„Víte, oč se jedná, slečno Wernerová?" ptal se po pozdravu. Na bledé dívce bylo ihned vidět, že před chvílí plakala.
„Ano," odvětila.
„Otec mi to řekl."
„Máte sehrát roli nejmilejší ženy sultána."
„Je těžká?"
„Ne, vůbec ne."
„Musím mluvit?"
„Ani slovo. Kdyby se jednalo o textovou roli, nikdy bych se nemohl odvážit svěřit ji vám. Tréma by způsobila, že by celé představení vyšlo vniveč. Přesto vás musím podrobit malé zkoušce."
„Co mám dělat?"
„Položíte se na tento divan a zaujmete odpovídající polohu. Budete se tvářit, jako byste kouřila z nargilé."
„Co je to?"
„Nargilé je vodní dýmka. Všechny harémové ženy totiž kouří."
„Pokud to nebude nic jiného, je zbytečné přistupovat ke zkoušení, pane režisére."
„A přece! Musíme vyzkoušet nejvhodnější polohu těla a zjistit, zda nebude nutné nechat opravit bederní závoj."
„Bederní závoj?" zeptala se překvapeně.
„Jistěže."
„Závoj se přece nosí přes obličej?"
„Obyčejně ano, ale v harému je to jiné. Mohamedánské ženy většinou nemají na práci nic jiného, než dbát, aby se líbily mužům. Musí ukázat svou krásu, a to lze učinit nejlépe tak - když se svléknou ze všech zbytečných částí oděvu: předvádějí se jako živé, vzrušující sochy bohyně lásky, zahalené pouze v průsvitném závoji."
„Bez šatů?" vydechla s obavou.
„Ano."
„Mám se svléci?"
„Samozřejmě!"
„Nemohu - to nedokážu!"
„Proč ne? Je to snadné!"
„K - k - k - k smrti bych se styděla!"
„To si pouze myslíte! Nemyslím, že byste byla úplně nahá. V jistém slova smyslu budete oblečena, neboť si navléknete trikot."
„Jak dlouho mám ležet na divanu?"
„Celé dva akty."
„Bože! A to se na mě budou všichni dívat! Nemáte někoho jiného, kdo by se toho mohl ujmout?"
„Bohužel ne."
„Zemřu studem!"
„Nemusíte se stydět! Jste krásná!"
„Ó, kéž bych byla ošklivá, tak ošklivá, aby se na mne nikdo nepodíval! Pan intendant nemá představu, jaký úkol vrhl na má bedra!"
„Ale nařídil, a my musíme poslechnout. Tady je má žena pomůže vám. Jděte do dámské šatny. Počkám, dokud nebudete hotova." Žena režiséra se ujala ubohé dívky a vedla ji pryč.
„Nuže?" obrátil se intendant na bratra.
„Jak se ti líbí?"
„Vzrušující dítě!"
„Vid'?"
„Její tvary jsou slibné! Jsem zvědav, jak bude vypadat v trikotu."
„Budeš spokojen!" Mlčky čekali dál. Z míst, kde ležela dámská šatna, sem doléhaly potlačené hlasy. Jeden zněl rozčileně, prosebně a naříkavě, druhý domlouvavě a naléhavě. Teprve po delší době vyšla herečka na jeviště.
„Hotovo?" ptal se režisér.
„Ano," odvětila.
„Kde je?"
„Tam!" Ukázala mezi kulisy, kde stála Emílie.
„Pojďte sem, slečno!" zvolal.
„Já -já nemůžu!" zněla odpověď.
„Můžete — jen se o to pokuste!" Přistoupila o několik kroků blíž a opět zastavila.

„Prosím, prosím!" zaznělo netrpělivě.
„Ach, Bože, nenaléhejte!"
„Musím. Proč se skrýváte mezi kulisami? Slibuji, že se na vás budu dívat co nejmíň. Dokonce se vás ani nedotknu." Pokusila se vystoupit zpoza kulis. Měla na sobě pouze trikot tělové barvy. Kolem jejích boků se vinul průsvitný závoj.
„Tak to má být!" pravil.
„Ještě blíž, ještě blíž!" Chtěla poslechnout. Učinila krok dopředu — a spatřila jeho vyvalené oči. Rychle si zakryla ňadra a zvolala:
„Ne, nejde to!" Chtěla se otočit a utéci. Rychle přiskočil, vstoupil jí do cesty, uchopil ji za paži a přísně namítl:
„Nedělejte hlouposti! Líbí se mi, když je žena zdrženlivá, ale co je moc, to je moc!" Pokusila se vymanit z jeho sevření, ale marně věděl, že ji nesmí pustit.
„Pusťte, pusťte mě a to hned!" prosila.
„Ne, ne, pojďte! Divan stojí zde." Přistrčil ji k pohovce. Zavřela oči a podvolila se. Zatlačil ji mezi podušky.
„Tak!" mínil.
„Sama jste zavinila, že se vás musím dotýkat. Chcete-li, aby se to neopakovalo, musíte se podvolit. Ležíte špatně. Vytáhněte nohy víc nahoru! Musíte ležet naprosto nenucené." Pokusila se vyhovět. Vzadu za oponou strčil intendant do bratra a zašeptal:
„Sakra! Vidíš?"
„Ano, ano!"
„Je ještě hezčí, než jsem si myslel!"
„Ano -je vzrušující!"
„Bude z ní dobrá ?"
„Báječná, nepřekonatelná! Ach!" Dívka dosud neležela, jak si režisér přál. Proto ji poučoval:
„Ne tak bojácně! Nesmíte svou krásu skrývat! Pohybujte se ladněji! Opřete se trochu o polštář a vypněte víc hruď. Prsa musí víc vystupovat snažte se být plastičtější! Víc, ještě víc!" V zanícení ji uchopil za paži, aby jí pomohl do požadované polohy. Trhla sebou. Dosud měla zavřené oči, ale nyní je otevřela, podívala se na sebe - a zčervenajíc vyskočila.
„Co je? Proč vstáváte?" zvolal podrážděně.
„Nemohu!"
„Hlouposti! Položte se!"
„Ne, ne!"
„Zpátky, rychle zpátky!" Sáhl po ní, ale vytrhla se mu.
„Raději zemřu!" S tímto výkřikem rychle proběhla mezi kulisami zpět k šatně.
„Prokletá upejpavost!" zvolal režisér.
„Jdi, ženo, a přiveď ji zpět!" Odešla, záhy se však vrátila a oznamovala:
„Nemůžu k ní."
„Proč ne?"
„Zamkla dveře od šatny."
„Přivedu ji sám!" Vzdálil se. Zaznělo klepání na dveře a volání - marně. Vrátil se zpět a vstoupil za oponu k oběma bratrům.
„Co mám dělat, pane intendante?" ptal se.
„Donutit ji."
„Jak? Čím?"
„Vyhrožujte jí propuštěním otce."
„Pochybuji, že to pomůže. Její stydlivost je zde naprosto neodůvodněná, ale přece neodporuje ženské povaze - a proti povaze se dá těžko bojovat."
„Pokuste se! Musí poslechnout." Po krátké době se Emílie opět objevila - zcela oblečená. Smutným hlasem prohlásila:
„Ráda bych otce poslechla, pane režisére, ale žádáte nemožné!"
„Proč to není nemožné i pro jiné?"
„Nevím."
„Vždyť nemůže být tak těžké lehnout si na divan!"-
„Je to těžší než cokoli jiného! Prosím, nechtě mne odejít!" „Ne, nemohu vás pustit. Zůstaňte a odložte si znovu šaty!"
„V žádném případě!" zvolala rozhodně.
„Věděla jsem, že tuto roli nemohu přijmout."
„Musíte! Jinou herečku nemáme."
„Tak ji najděte! Já nemohu."
„Pomyslete na následky!"
„Nemůžou být horší než vaše role!"
„Myslíte? Co když váš otec přijde o místo, slečno Wernerová?"
„Nepropustí ho!"
„Třeba ano."
„Neudělal nic, co by ospravedlnilo jeho propuštění!"
„On ne - ale vy!"
„Nemáte právo nutit mne, abych vystupovala!"
„Ale máme právo žádat takovouto výpomoc po vašem otci."

„Dejte mi roli, kterou skutečně mohu zahrát. Této se ne-ujmu za žádných okolností!"
„Skutečně?" zaznělo za ní. Rychle se otočila a spatřila intendanta, jehož sem vyhnal vztek.
„Pan intendant!" zvolala polekaně.
„Ano, já osobně!"
„Pozoroval jste mě!?" Při pomyšlení, že ji viděl bez šatů, se v jejích očích objevily slzy studu.
„Ano, pozoroval jsem vás!" odvětil přísně.
„Jak vás může napadnout utéci bezdůvodně pryč?!"
„Ó, není to bezdůvodně!"
„Jste hloupá, ztřeštěná holka! Ihned se vraťte do šatny a svlékněte se!" Cítila k nadřízenému svého otce nesmírný respekt, avšak bezohledná slova, kterých použil, přemohla její rozpaky.
„Nechci posuzovat, zda je skutečně ztřeštěné to, co tím nazýváte," pravila.
„Pouze vím, že vás však nemohu poslechnout."
„Přinutím vás!"
„Jak?"
„Pokud ihned neposlechnete, vyhodím vašeho otce na dlažbu!"
„Nemůžete!"
„Můžu - a udělám to!" Poznala, že to myslí vážně, ale nepomyslela na následky tohoto neštěstí - vyhověla přání svého srdce.
„Pak nás uvrhnete do bídy!" odtušila.
„Raději však budu hladovět a vytrpím největší nouzi, než abych udělala to, co požadujete! Sbohem!" Než ji mohli zadržet, odběhla. Režisér spěchal za ní, ale nedostihl ji.
„Co teď?" obrátil se na intendanta, když se vrátil zpět.
„Prokletá upejpavost!" drtil tento mezi zuby., Jsme na tom jako prve!"
„Nezbyde nám nic jiného, než vzít některou z ostatních statistek."
„Samozřejmě! Werner mi za to zaplatí!"
„Chcete ho skutečně propustit?"
„Pochopitelně!"
„Raději bych to nedělal!"
„Proč?"
„Projevil dobrou vůli, chtěl poslechnout. Poslal dceru a nemůže za to, že se postavila na zadní."
„Myslíte? Ohó! On musí poslouchat mne, dcera jeho! Jestli ji špatně vychoval a trpí jí, když se staví na zadní, bude popohnán k odpovědnosti!"
„Přece jen trvám na tom, že by bylo opatrnější nepropouštět ho."
„Opatrnější? Zní to právě tak, jako bysme se měli něčeho bát!"
„Právě to myslím."
„Mluvte jasněji!"
„Co když se nenechá vyhodit?"
„Jak by se mohl bránit?"
„Může jít cestou práva, a pak není vyloučeno, že soud rozhodne v jeho prospěch. - Je otázkou, kam až smíme zajít, chceme-li ho učinit zodpovědným za odmítnutí jeho dce-ry."
„I kdyby měli pravdu, nikdo mne nepřinutí, abych ho tady ještě držel! Musel bych mu vyplatit měsíční gáži, neboť má ve smlouvě měsíční výpověď - dvacet guldenů sem nebo tam, na tom nesejde."
„Vím - ale co rozruch?"
„Jaký rozruch?"
„Bude mlčet? Obrátí se na tisk, a ten nebude zticha. Řekne se, že nutíme hodné dívky k jednání, které jev protikladu s lidským studem."
„Na to si klidně počkám. Kdyby se něco takového objevilo v tisku, uměl bych odpovědět. Mimoto, chtěl bych se vás zeptat, z jakého důvodu Wernerovi straníte?"
„Mluvím jenom tak, jak považuji za svou povinnost. Přesto přiznám, že je mi toho starého muže líto."
„Soucit není na správném místě!"
„Nu, snad je to jinak, než si pan intendant myslí! Znáte Wernerovy rodinné poměry?"
„Příliš ne."
„Inu, z dvaceti guldenů musí uživit zhruba stejný počet krků. Navíc ona hrozná nemoc, kterou trpí jeho dobrá žena."
„Nemoc? Je nemocná?"
„Dokonce nevyléčitelně."
„O tom nic nevím."
„Nemluví o tom. Snaží se to utajit, neboť k tomu má veškeré důvody."
„Co jí vlastně chybí?"
„Má rakovinu."
„Rakovinu? Všichni čerti! Jak dlouho?"
„Už několik let."
„Kde se nemoc projevila?"
„V obličeji. V jejím případě se vlastně o obličeji ani nedá mluvit. Veškerá tkáň je rozežrána."
„To se dozvídám teprve nyní?! Proč už jste mi to dávno nehlásil?"

„Nikdo neví nic určitého. Já jsem se to dozvěděl teprve včera, a jen díky náhodě."
„Divadelní lékař to přece musel vědět! Vyčiním mu, že si to nedá za klobouk! Taková nebezpečná, nakažlivá nemoc! Proč mi to nehlásil?!"
„Neví o tom. Werner se zřejmě obrátil na jiného doktora."
„Ach tak! Hm! Nu, uvidíme! - Takže najděte mezi statistkami některou, jež se pro vaši roli hodí. Na tu ztřeštěnou holku musíme zapomenout." Vzdálil se, doprovázen bratrem. Ještě než vyšli z diva- dla, bratr zůstal stát a otázal se:
„Chceš skutečně divadelního sluhu propustit?"
„Ano, samozřejmě."
„I přes režisérovo varování? Nemá pravdu?"
„Bez pochyby! Asi jsi zapomněl, že Wernerova žena trpí rakovinou?"
„Co je ti po tom?"
„Mně? Mnoho! Nemohu dovolit, abychom se denně stýkali s člověkem, který dýchá nakažlivé viry. Tato nemoc je dostatečným důvodem k okamžité výpovědi."
„Skutečně ho vyhodíš?"
„Ano."
„Dobře, dobře, výborně!"
„Ach, souhlasíš se mnou?"
„Zcela jistě!"
„Jak to?"
„Nahráváš mi perfektně do rukou! Uvidí přede dveřmi nouzi, bídu a hlad. Když se objevím jako zachránce, budu mít snadnou úlohu."
„Hm! Chceš ji tedy angažovat?"
„Jistěže."
„Bude se chovat stejně jako v divadle!"
„Vím."
„K čemu ti tedy bude? Nemůžeš ji využít!"
„Nestarej se! Jak bude v mých nikách, poslechne."
„O tom pochybuji!"
„Pchá! Ředitel cirkusu má dostatečné prostředky, aby učinil personál povolnějším - nejsem nějaký divadelní inten-dant! Pochopitelně mi velice záleží na tom, aby se Werner dozvěděl o propuštění co nejdřív."
„Bude to vědět hned."
„Necháš ho informovat?"
„Ne. Půjdu k němu sám."
„Sám?!"
„Ano. Je důležité, abych se na vlastní oči přesvědčil o nebezpečnosti choroby jeho ženy. Jen tak mohu zjistit, jak nejlépe jednat. Jdi zatím do mého bytu. Podám ti zprávu."
„Díky! Jsem také chlap a půjdu s tebou!"
„Co tě napadá?"
„Žádné starosti! Nebudu neopatrný. Nepůjdu s tebou samozřejmě až k němu ale prohlédnu si zatím okolí, abych poznal, jak se nejlépe dostat do jeho blízkosti. Jdi první. Půjdu za tebou, abych se dozvěděl, kde bydlí."
„Dobrá, jak chceš. Bydlí v domě, do něhož vstoupím. Musíš do čtvrtého poschodí v zadním traktu. Jsem zvědav, jestli tu dívku dostaneš." Šel napřed. Bratr jej zpovzdálí sledoval. Naproti zmíněnému domu stál malý obchůdek, který byl spojen s výčepem piva a pálenky. Jakmile zašel intendant do dveří, vstoupil krasojezdec do pivnice. Koupil si několik cigaret a nahlédl do vedlejší místnosti, kde stálo několik stolů a židlí.
„Máte tady i výčep?" vyzvídal.
„Ano," zněla odpověď.
„Není to sice restaurace, ale pro lidi, kteří dostanou chuť na pivo nebo na šnaps, musím mít ňáký místo."
„Tak mi nalejte sklenici piva!" Posadil se ve vedlejší místnosti, odkud mohl pozorovat dveře protějšího domu. Jeho bratr mezitím vystoupil po schodech, zaklepal a otevřel dveře. Pohled, který vrhl do místnosti a na její obyvatele, mu prozradil, že se zde právě odehrál jistý výstup. Emílie stála před otcem, jenž se zdál být nesmírně pohnut. Při pohledu na nadřízeného vyrazil výkřik úleku.
„Bože! Pan intendant!"
„Ano, to jsem já!" prohlásil tento, vstoupil a zavřel za sebou dveře. Werner si pospíšil nabídnout mu židli. Intendant však odmítl a přísně se zeptal:
„Vaše dcera vám jistě již řekla, co se stalo?"
„Ano."
„Co na to říkáte?"
„Akorát jen lituji, že Emílie cítí takový odpor k nabízené roli."
„A já lituji ještě víc, že jste své děti lépe nevychoval."
„Pane intendante!"
„Ano, ano! Je špatným znamením, když si otec neumí zjednat poslušnost! Uvrhl jste mne do velkých rozpaků! Kde mám vzít náhradnici?" Pro Wernera bylo špatným znamením, že mu začal vykat. Přesto sebral odvahu k protiřečení:
„Snad existujou lidi, kteří by za to Emílii pochválili. Doufám, že pro roli najdete někoho jiného."
„Ale koho? Chybí příhodná herečka. Ale - hm! — co to tady máte za vzduch?! Hrůza! Odkud pochází ten pronikavý

zápach? Kdo je tato zahalená osoba?" Teprve nyní si Werner uvědomil nebezpečí, jež se vznášelo nad jeho hlavou. Rozpačitě prohlásil:
„Je to moje žena. Má příušnice."
„Lžete! Vaše žena má rakovinu!" Werner se lekl, že zapomněl odpovědět.
„Nu, nemám pravdu?" pokračoval intendant.
„Jo!" zasténal divadelní sluha.
„Takže přiznáváte, že jste mne obelhal! Proč jste mi o nemoci vaší ženy neřekl dřív?"
„Nenapadlo mě, že bych vás s tím směl obtěžovat."
„Obtěžovat? Zde nemůže být o obtěžování řeči! Můžeme mluvit pouze o povinnosti! Bylo vaší povinností nahlásit mi, že máte v rodině rakovinu. Jak je nemoc stará?"
„Několik let."
„A celou tu dobu jste vydával mne i ostatní všanc nákaze?! Jaká je to nedbalost! Jaká neomluvitelná nesvědomitost!"
„Pane intendante!" prosil Werner.
„Copak?"
„Měl jsem strach o místo!"
„To -věřím! Také já jsem člověk, třebaže musím dodržovat předpisy. Našel bych způsob, jak zohlednit vaši chudobu. Nyní jste všechny ohledy z mé strany odvrhl. Musím vás propustit!"
„Bože!"
„Ano, a to ihned!"
„To neuděláte, milostivý pane!"
„Pročpak ne, he?"
„Podívejte se na mou rodinu! Byl bych ztracen."
„Pouze vlastní vinou. Jistě sám pochopíte, že nemohu dopustit, abyste nakazil ostatní personál." Werner hleděl mlčky před sebe, kousal se do rtu, aby ovládl slzy. Potom žádal:
„Nechtě mě u sebe aspoň tak dlouho, než si najdu jinou práci." Intendant se hlasitě zasmál a výsměšně odpověděl:
„Pak bych si vás tedy musel nechat navždy! Nikdo nezaměstná člověka, jehož žena je nemocná rakovinou. Ne, ne! Dostal jste zaplaceno pět guldenů zálohy na tento týden. Nyní jste propuštěn a nesmíte už nic požadovat." Tu se Werner napřímil a odporoval:
„Pane intendante, mám ňákou výpovědní lhůtu!"
„Za normálních okolností snad ano, ale v tomto případě nikoli!"
„Nemohu za manželčinu nemoc!"
„Jistě! Vy jste ji však zatajil. Zůstávám u svého rozhodnutí a zakazuji vám chodit do mé blízkosti nebo mých podřízených. Kdo nechce poslouchat, musí trpět! Adieu!" S hrdě vztyčenou hlavou vyšel ze dveří. Po jeho odchodu se odehrála nepopsatelná scéna. Trvalo dlouho, než se rozčilení uklidnilo a než přestaly téci slzy. Werner seděl u stolu, hlavu opřenou do dlaní. Hučelo mu v uších, jak se snažil najít východisko z jejich situace. Vše marně. Tu k němu přistoupila Emílie s otázkou:
„Nemyslíš, že by pomohlo dobré slovo, otče?"
„U intendanta?"
„Ano. Snad bude mít soucit."
„Ten a soucit! Ne! Nechal by mě okamžitě vyhodit."
„Nesmíme ztrácet odvahu. Snad najdeš jinou práci "
„Kde?"
„Vždyť je spousta různých míst!"
„Kdo zaměstná muže, jehož síly jsou pomalu u konce?"
„Pak budeme muset najít něco lehkého a jednoduchého."
„Co mám jako dělat?"
„Co se nabídne. Zkus se podívat do novin. Snad tam něco najdeš."
„Možná. Přesto mi to nepomůže z největších potíží: daně, nájem, odvody - Bože, kolik toho mám zaplatit! I kdybych našel ňákou práci, dostanu peníze až později."
„Bůh nám pomůže, otče, jen se nenech odradit. Půjdeš se podívat do novin?" Smutně přikývl.
„Máš pravdu. Slzy nepomůžou. Půjdu a budu hledat."
„Naproti v krámku se čtou Listy rezidence. Tam se můžeš usadit i bez velké útraty."
„Dobrá, půjdu." Neměl naději najít něco vhodného, přesto však poslechl dceřinu radu. Krasojezdec dosud seděl ve výčepu. Zpozoroval odchod bratra, avšak zůstal sedět, aby si v klidu rozvážil, jak se co možná nejnenápadněji dostat Wernerovi pod kůži. Tu jej spatřil přicházet přes ulici. Slyšel, jak vstupuje a zdraví. Hostinský odpověděl:
„Brej den, pane sousede! Čím můžu sloužit?"
„Moh bych se podívat do novin?"
„Jasně, jen chvilku počkejte. Uvnitř sedí pán, kterej je čte. Jakmile bude hotovej, donesu je. Vypadáte ňák rozladěně, ne?"
„Mám k tomu dostatek důvodů."
„Stalo se něco nepříjemnýho?"
„Jo. Přišel jsem o místo."
„Nemožné!"
„Pročpak? Na tomhle světě je možné všechno. Teď se chci kouknout do novin, jestli tam něco nenajdu. Když mám

čekat, nebudu vás obtěžovat, ale půjdu vedle, ačkoliv si toho moc poručit nemůžu. Dejte mi jedno řezané." Vstoupil do vedlejší místnosti, pozdravil a posadil se ke druhému stolu, aby počkal na noviny. Krasojezdec se tvářil, jako by byl zahloubán v novinách, a teprve po delší době je odložil. Werner požádal, zda si je může půjčit. Přečetl je celé, ale žádnou nabídku práce nenašel. Nyní krasojezdec usoudil, že je nejvyšší čas ujmout se slova a zdržet Wernera.
„Jistě jste četl zajímavý článek o tanečnicích?" se.
„Celý svět se o ně zajímá."
„Ne," odvětil Werner.
„Pročítal jsem si hlavně část s inzeráty. Osud tanečnic však taky dobře znám."
„Ach, znáte jej? Jak to?"
„Jsem divadelním sluhou, vlastně ... byl jsem."
„Divadelním sluhou? V městském divadle?"
„Ano."
„Skutečně zajímavé! Která z těch dvou asi vyhraje?"
„Každopádně Leda."
„Proč?"
„Má protekci."
„Rád bych se tohoto velmi zajímavého představení zúčastnil, ale musím bohužel odjet. Nejsem zdejší. Skoro vám závidím."
„Ó, k tomu nemáte žádný důvod!"
„Jako divadelní sluha přijdete s těmi dámami do styku, ne?"-
„Ne, už nejsem sluhou v divadle. Byl jsem, ale to už je pryč."
„Odešel jste z místa?"
„Nikoli. Byl jsem k odchodu donucen."
„Kdy?"
„Dneska, před chvílí."
„Zajímavé! Vždyť není konec měsíce!"
„Vyhodili mě zničehonic," mínil Werner zahořkle.
„Ubožáku! Jak jste se provinil?"
„Nijak. Mám nemocnou ženu. Trpí nemocí, kterou po-važujou za nakažlivou - dostatečný důvod, aby mě uvrhli do náruče hladu."
„Hladu? Opravdu?"
„Ano. Jsem chudý."
„Nesmírně vás lituji. Zajímám se o takové případy. Jsem majitelem velkého cirkusu, takže denně přicházím do styku s umělci a umělkyněmi. Dobře vím, co znamená jen tak někoho vystrčit na vzduch. Nu, snad nějaké místo najdete."
„To potrvá dlouho! Tady v rezidenci potkáte stovky lidí, kteří se denně vrhnou na inzeráty, aby našli ňákou práci."
„Hm! Tak hrozné to snad nebude?"
„A přece!"
„O tom pochybuji - a mám k tomu důvod. Také já jsem si dal inzerát, ale nepřišel nikdo, aby se poptal."
„Jednalo se o práci?"
„Ano."
„Pak jsem překvapen, že se nikdo nehlásil. Snad proto, že by musel s cirkusem jezdit po světě?"
„O, to nic není! Hlavně, když máte jisté a pevné místo!"
„Ano, ale kdo má rodinu, musí se takového místa zříct, nechce-li se od této rodiny odloučit."
„Otec rodiny by se stejně nemohl přihlásit. Sháněl jsem dámu."
„Ach tak!"
„Třeba byste mi mohl poradit."
„Neznám žádnou krasojezdkyni."
„Takovou také nesháním. Hledám hodnou, slušnou dívku, která by se starala o pokladnu."
„Pokladní?"
„Ano. Měl jsem pokladníka - ale nastaly tu jisté obtíže. Dívka by byla pečlivější, svědomitější a - méně vystavená pokušení. Byl bych šťasten, kdybych takovou našel!"
„Hm! Získat to místo není snadné!"
„Není snadné? Proč?"
„Jistě požadujete kauci?"
„Vlastně ano, ale když si všimnu, že mohu novému zaměstnanci důvěřovat, většinou na kauci netrvám."
„Kolik platíte?"
„Pět set guldenů plus zaopatření!" Werner vyskočil ze židle.
„Pět set guldenů?!" opakoval.
„Ano."
„A zaopatření k tomu?"
„Jistě."
„Pro dívku?"
„Jak jsem řekl! Je to málo?"
„Ne! Naopak! Jaké zkušenosti nebo praxi požadujete?"

„Žádné. Pouze musí být poctivá."
„A to se nikdo nepřihlásil?"
„Ani noha!"
„Při takovém platu?! Divné!"
„Nu, výše platu nebyla udána." Werner byl jako opilý. Místo sice nebylo pro něho, ale pomyslel na Emílii. Jak dlouho musela šít, aby vydělala pár guldenů... a tady se jí nabízelo pět set, o veškerém zaopatření nemluvě! Ředitel cirkusu jej přece žádal o radu!
„Kdy by musela nastoupit?" zeptal se ho.
„Podle možnosti, nejraději hned!"
„Budete vystupovat i zde?"
„Ne. Jedu do Rollenburgu. Tam zřejmě budu muset podat další inzerát."
„Snad to nebude nutné."
„Jak to?"
„Věděl bych o jedné hodné dívce."
„Zde ve městě? Aby mohla hned nastoupit?"
„Ano."
„Kdo je to?"
„Ach, Bůh mě bohatě obdařil dětmi. Prosím, nechtě si vyprávět!" Seznámil ředitele cirkusu se svými poměry. Muž jej pozorně vyslechl, potom se zeptal:
„Bude však vaše dcera chtít?"
„Každopádně, každopádně!"
„Sám jste řekl, že ne každý chce vést potulný život."
„Myslel jsem hlavně na otce rodiny."
„Pomyslete také na pověst, jakou cirkusáci mají. Bývají často odsuzováni. Nebude to vaší dceři proti mysli?"
„Netrpí žádnými předsudky. Navíc nebude zaměstnána jako umělkyně."
„Správně! Smím ji vidět?"
„Jistě! Nechcete jít se mnou?"
„Hm! Tak rychle to nepůjde. Neměl byste se jí dřív zeptat a připravit ji?"
„Snad máte pravdu. Půjdu a promluvím si s ní. Mám ji pak přivést?"
„Jak chcete."
„Nu, nechtěl bych vás nutit, abyste musel vyjít tolik schodů a - víte, kde jsou nemocní, není všechno tak, jak by mělo být."
„Chápu. Přiveďte dívku sem!" Werner se vzdálil. Cítil se šťastný a veselý, téměř tak, jako by sám získal práci. Doma ihned poznali, že se muselo stát něco, co mu zvedlo náladu.
„Našel jsi něco?" otázala se Emílie.
„Ano - místo pokladníka u cirkusu."
„Oběda!"
„Proč naříkáš?"
„Jelikož takové místo nemůžeš přijmout."
„Pročpak ne?"
„Chceš nás opustit?"
„Ne, musím zůstat. Co kdybych místo sebe poslal tebe?"
„Mne? Zdá se, že máš výtečnou náladu!"
„To je pravda. Poslyš! Toto zaměstnání přináší pět set guldenů a zaopatření zdarma."
„Hodně, opravdu hodně!"
„Kdybys mohla vydělat tolik peněz, ujala by ses toho místo mne?"
„Ihned, třebaže slovo cirkus nemá dobrý zvuk. Nechala bych vám celý svůj plat."
„Nuže, máš zájem?"
„Ano - ale co nám to pomůže? Nikoho ani nenapadne, aby mě zaměstnal jako pokladní."
„A přece, přece! Jestli chceš, můžeš nastoupit!" Nyní byla řada na ní, aby se divila.
„Ale, otče!" zvolala.
„Jak to víš?"
„Tak poslyš!" Vyprávěl jí o setkání s ředitelem cirkusu. Nakonec dodal:
„Nedávno jsi tvrdila, že nám pomůže Bůh... a pomohl. Peníze sice neprší, ale snad dostaneš ňákou zálohu, a ta by byla k dobru. Do té doby snad taky najdu nějakou tu práci. Chceš tedy?" Měla pravdu: slovo cirkus ji právě nelákalo. Měla však na očích bídu své rodiny, a tak odpověděla:
„Ano, pokud souhlasíš, otče."
„Nechceš jít se mnou?"
„Půjdu."
„Ještě jednou to zváží"
„Pokladní u cirkusu je dobré místo, hlavně je to lepší, než se nechat očumovat, byť v roli nejmilejší sultánky. Pojď, půjdeme!" Řediteli poskočilo srdce radostí, když spatřil přicházet otce s dcerou přes ulici. Pozdravil Emílii s důstojnou vážností a vysvětloval:
„S vaším otcem mne svedla dohromady náhoda, a co vám řekl, pro vás jistě bylo překvapující. Měla byste chuť

nastoupit na nabízené místo?"
„Ráda bych vám vyhověla."
„Už jste sloužila?"
„Ne."
„Máte zde kromě rodiny ještě něco, co by vás mohlo odradit od mé nabídky?"
„Ne."
„Máte snad - známost?"
„Ne."
„Chci tím říci - milého."
„Jsem volná," odvětila rozpačitě.
„Mohla byste už dneska odcestovat do Rollenburgu?"
„Je-li to nutné, pak ano. Co si dneska neodvezu, nechám si poslat později."
„Dobrá! Líbíte se mi. Vidím, že máte vlastnosti, které se hodí pro pokladní. Vezmu vás tedy na zkoušku..."
„Prosím, abyste to učinil."
„Výborně! Plácneme si!"
„Souhlasím."
„Domluveno. Předpokládám, že snad není nutné sepisovat smlouvu. Snad si budeme důvěřovat, ne?"
„Doufám."
„Jak to uděláme s vaší mzdou? Chcete ji vyplatit předem nebo později?"
„První by mi bylo pochopitelně milejší. Otec vám nepochybně vysvětlil, v jaké situaci se nalézáme."
„Jistěže. Váš otec je hodný člověk a nezavinil neštěstí, do něhož jste upadli. Rád bych mu tuto situaci ulehčil. Hm! Kdybych věděl, že se vám bude líbit a že u mne zůstanete, snad bych se odvážil vyplatit vám čtvrtletní mzdu předem."
Wernerovy oči se zaleskly.
„Dostal bych sto dvacet pět guldenů?" zeptal se.
„Ano."
„A dostal bych je ještě dneska?"
„Teď hned! Samozřejmě bych musel mít jistotu, že u mne slečna zůstane."
„Co tomu říkáš, Emílie?"
„Každopádně zůstanu. Tato částka ti pomůže z nesnází, a proto je jisté, že místo neopustím dřív, dokud se nevyrovnám s principálem."
„Skvěle slečno!" mínil ředitel.
„Rád vám poskytnu zálohu, ale musím se pro všechny případy pojistit. Přes všechno je zde možnost, že u mne nebudete chtít zůstat - a pak bychom se museli na vyplacenou zálohu dívat jako na půjčku, kterou byste mi musela vrátit."
„Ano, pane řediteli."
„Takže mi dáte potvrzení, že jste částku přijala?"
„Pochopitelně!"
„Uzavřeme tedy obchod." Hokynář v krámku prodával také papír. Musel přinést čistý list, inkoust a pero. Ředitel chvíli psal, poté předložil Emílii následující řádky: Vlastnoručním podpisem potvrzuji, že jsem od pana C. F. Baumgartena, ředitele cirkusu Reál, dostala zálohu guldenů - slovy: stodvacetpět - a tuto částku se zavazuji vrátit prostřednictvím směnky, kdybych vystoupila z jeho služeb. Zatímco četla, vytáhl chytře váček s penězi a začal počítat. To ji zmátlo. Sledovala více pohyb jeho rukou než řádky, které jí dal přečíst.
„Nu, v pořádku?" otázal se. Nechtěla dát najevo, že se víc dívala po penězích než po úpisu, proto odpověděla:
„Ano, v pořádku."
„Tak se podepište, prosím! Zde je pero." Napsala své jméno. Poté se ředitel obrátil na jejího otce:
„Tento úpis ještě není platný. Co podepíše žena, musí potvrdit muž. Protože je svobodná, musí platnost potvrdit otec. Pokud chcete dostat peníze, musíte také podepsat."
„Velice rád!" prohlásil Werner.
„Podepište se pod vaší dceru, ale ještě před tím napište tato slova: s otcovským svolením a zárukou." Werner viděl peníze, ležící vedle účtenky. Emílie úpis četla, a tak jej ani nenapadlo, aby jej také četl. Namočil pero, napsal řečená slova a doplnil je svým podpisem. Krasojezdec napjatě sledoval jeho přístup. Nyní se zhluboka nadechl a řekl:
„Tak! Obchod je uzavřen! Já mám účtenku, vy si schovejte peníze. Doufám, že si budeme dobře rozumět. Mám v úmyslu odjet do Rollenburgu vlakem v pět hodin. Budete do té doby připravena?"
„Jistěže," přikývla Emílie.
„Budu vás tedy očekávat na nádraží. Nyní musím vyrazit, neboť potřebuji zajistit jisté drobnosti. Na shledanou!" Když se Max Holm po návratu z Bellevue rozloučil s knížetem z Befouru, předsevzal si ještě nejít domů. Vzpomínka na přítomnost Američanky jej dosud rozrušovala. Neměl určitý cíl, náhodně bloumal zasněženými ulicemi, až se dostal k zámeckému rybníku. Chtěl sledovat veselí bruslařu, aniž by však musel trpět zimou mrazivého dne. Proto se odebral do restaurace, kde nedávno seděl Bertram s Felsem. Uvnitř byla řada malých, dobře vytopených místností. V jedné z nich se usadil a zavolal číšníka, u něhož si objednal sklenici punče. Uvelebil se v sedadle a zasněným pohledem hleděl ven z okna. Po nějaké době zaslechl ve vedlejší místnůstce kroky.
„Příjemná kabinka," řekl ženský hlas.
„Výtečně vytopená," poznamenal druhý.
„Zůstanem tady?"

„Ano, posaďme se! Odtud je skvělý výhled. Je snad někdo vedle?" Někdo přistoupil ke dveřím. Pak zaznělo:
„Nikdo tam není."
„Výborně! Člověku občas ujede něco, co není pro každé uši. Podej mi noviny!" Kdo nahlédl do místnosti, nebyl právě pozorný. Nevstoupil úplně dovnitř, takže nemohl zpozorovat Holma v rohu. Ten přemýšlel, zda se má ukázat, ale ještě než se rozhodl, přišel číšník. Obě dámy si objednaly čaj. Dostaly jej, aniž by měly příležitost zjistit, že v sousední místnosti přece jen někdo sedí. Pak se služebný duch domu vzdálil. Max Holm slyšel cinkot lžiček a tiché srkání čaje, pak znělo lehké šustění papíru, jež napovídalo, že dámy čtou noviny. Téměř si vyčítal, že se zachoval neslušně. Jeho vychování jej nutilo, aby nějakým způsobem dal najevo svou pří- tomnost. Nadechl se, aby lehce zakašlal — a jeho zakašlání zaniklo v hlasitém zvolání, které zaznělo z vedlejší místnosti.
„Hromská práce!" Zaklení zaznělo z dámských úst přece jen trochu silně. Holm se zaposlouchal. Ty dvě jistě nemohly být jemnými dámami.
„Co je?" otázala se druhá.
„Vidíš ji, matko?"
„Koho?"
„Tu ženskou vpravo, nedaleko od budky, kde půjčujou brusle."
„Kterou myslíš? Stojí jich tam několik."
„Tu s tím velkým hnědým amazonským kloboukem. Vedle ní stojí druhá."
„Vidím ji právě přišla. Co je s ní?"
„Cože? Ještě se mě ptáš?"
„Jistě! Vždyť ses polekala."
„Neznáš ji?"
„Ne."
„Pak jsi snad oslepla!"
„Stojí zády k nám, takže jí nevidím do tváře."
„Počkej, až se otočí." Holm vyhlédl z okna. Poznal - Ledu. Nyní jej ani nenapadlo, aby prozradil svou přítomnost.
„To bych se načekala," prohlásila žena, kterou nazývala druhá matkou.
„Kdo je to, že tě pohled na ni tak vyvedl z míry?"
„Ano, málem jsem se polekala - ale z radosti. Představ si, že je to Edita voň Wartensleben!"
„Co říkáš?"
„Ano! Hned jsem ji poznala."
„Nemýlíš se?"
„Ne. Omyl je vyloučen. Takovou tvář si člověk zapamatuje."
„Hm! Ha, už se otáčí!"
„Nu, znáš ji?"
„Ano. Bože, je to ona!"
„Vid'? Musíme hned ven!"
„Proč?"
„Potřebujem zjistit, kde bydlí. Když tu zůstaneme sedět, může nám pláchnout."
„Počkej! Myslím, že si půjčujou i s tou druhou brusle. Podívej!"
„Pravda! Takže si chtějí zabruslit."
„V tom případě máme čas. Bude trvat aspoň hodinu, než toho nechaj."
„Vždyť musíme odjet v pět vlakem."
„Musíme?"
„Ano. Ředitel nás bude čekat."
„Pchá! Pojedu, až se mi zlíbí."
„Bude nadávat."
„Klidně! Obryně Aurora Bormannová se čerta stará, jestli někdo nadává nebo ne!" Holm se zaposlouchal. Obryně Aurora - to už slyšel, když vyslechl Ledu v hotelu. Aurora potkala Ledu v jakési stodole, kde schovala dítě. Holm začal tušit, jak šťastná náhoda jej sem přivedla. Jmenovala se Bormannová, což bylo také jméno jistého zločince, o němž psaly o Vánocích všechny noviny.
„Jo, připíná šije!" pokračovaly ženy v rozhovoru.
„Takové štěstí! Bude krvácet!"
„Notně! Jistě se poleká, až mě spatří, ale k čemu to bude? Už nás podvedla s tou tisícovkou guldenů. Čísla těch dvou pětistovek se pak objevila v novinách. Peníze byly ukradeny pánovi ze Scharfenbergu."
„Ukrad mu je správce. Myslím, že se jmenoval Petermann. Zavřeli ho."
„Musela od něho ty peníze dostat. Proč nám je asi dala? Bude je muset vyměnit. Dáme jí je, aby nám dala tisícovku, kterou nikdo neukrad. Jinak se z toho nevyvlíkne."
„Nemá peníze!"
„Ó, Edita nikdy není bez peněz! Ostatně nevypadá, jako kdyby třela bídu."
„Máš ještě bankovky?"
„Jasně."
„Vlastně je to obrovská neopatrnost!"
„Jak to?"
„Co kdyby je u tebe někdo našel?"

„Nemožné! Nalepila jsem je za výstelku v portmonce."
„Právě teď peníze potřebuj em! Ředitel Baumgarten se nějak začíná kazit!"
„Nevděčník! Ale tak to bývá! Byla jsem povolná, takže dokonce slíbil, že si mě vezme - a pak přišla ta prokletá a nechala si ho sama pro sebe. Naštěstí se mi podařilo jí vyšívat, ale on ochladí a zdá se, že se to nezmění. Pokud dostáném těch tisíc guldenů, vykašlu se na něho a udělám se pro sebe."
„Hlouposti!"
„Pročpak?"
„Uděláš se sama pro sebe a přijdeš o všechny peníze!"
„Nesmysl! Peníze se pohrnou ze všech stran!"
„Ohó!"
„Nevěříš?"
„Ne."
„Pak je mi tě líto! Jen se podívej."
„Co na tobě uvidím?"
„Moje aohy, moje ruce!" Holm zaslechl, jak se při těchto slovech poplácávala.
„Co s nima?"
„Ta prsa! A ošklivá taky nejsem!"
„Co dál?"
„Za sousto, jaké jsem, dá každý rád deset nebo dvacet guldenů!"
„Ach tak! Chceš se udělat sama pro sebe tímhle způsobem?"
„A jakým jiným?"
„Hm! Vlastně mi to nevadí!" Nyní procházel číšník místnostmi, aby zjistil, zda si někdo něco nepřeje. Když vstoupil do vedlejší místnosti, ob-ryně se ho zeptala:
„Číšníku, jak dlouho už jste v rezidenci?"
„Celý život."
„Ach tak! Narodil jste se tady?"
„Ano."
„Takže to tady dobře znáte?"
„Obstojně."
„Viděl jste někdy dámu, která támhle bruslí? Dávejte pozor! Zrovna projíždí kolem. Ta s amazonským kloboukem!"
„Ano, náhodou ji znám."
„Kdo je to?"
„Neznal bych ji, ale byla tu už včera a představila se mi, protože jsem ji obsluhoval. Jmenuje se Leda."
„Leda? Neznám!"
„Ne? - Ona slavná tanečnice, která zítra večer vystupuje v ‚Královně noci."
„O tom nic nevím."
„Takže nejste v oblasti umění doma!"
„Snad," smála se, neboť se sama považovala za umělkyni.
„Víte, kde bydlí?"
„Ne. To mi neřekla."
„Dobrá, děkuju. Zaplatíme!" Když vyrovnala účet a číšník se vzdálil, matka se zeptala:
„Zaplatilas? Chceš jít?"
„Musíme být připraveny, aby nám neutekla."
„Třeba je to zbytečné."
„Pochybuju!"
„Ach! Co když se bude tvářit, že o ničem neví?"
„Ohó! Máme přece důkazy!"
„Myslíš mrtvolu dítěte?" ‚Jo!"
„Třeba ji napadlo, aby tělo odstranila. Pak bysme jí nemohly nic dokázat."
„Nemyslím, že by připadla na takový nápad. Bylo by to opravdu nemilé."
„Nejlíp uděláme, když se přesvědčíme, jestli leží tělo ve stodole."
„Pro mě za mě! Budeme jí sledovat. Až zjistíme, kde bydlí, zajdeme do stodoly."
„Myslíš vážně, že dneska nepojedeni do Rollenburgu?"
„Zůstanem tady."
„Pak by bylo nejlepší, kdybysme už šly. Jak snadno může opustit led a jít pryč druhou stranou! Utekla by nám."
„Její průvodkyně čeká. Máme ji jistou. Taky si musíme dávat pozor, aby nás nepoznala."
„Tvoje postávaje každopádně nápadná."
„No, spustím si závoj a stoupnu si tamhle pod ty staré lípy. Pojď!" Odešly, aniž by se podívaly do sousední místnosti.
„Sakra, taková novinka!" přemýšlel Holm.
„Jaké štěstí, že mě napadlo jít právě sem. Nebude těžké dokázat, že dcera starého, dobrého Wernera je bez viny!" Zvedl se, aby pozoroval obě ženy. Ve stejném okamžiku přicházel po cestě - kníže voň Befour. Jakmile spatřil ob- ryni, překvapeně zastavil. Byla kolosálních rozměrů, ale její tělesné proporce spolu výtečně ladily. Když se kníže odvrátil, zpozoroval Maxe Holma sedícího u okna. S úsměvem mu pokýval a vstoupil.
„Také vy jste tady?" zeptal se a usedl.

„Nenapadlo mne, že se tak brzy opět setkáme."
„Ani já to nečekal."
„Nuže, nedáme si víno?"
„Nevím, zda vám mohu být k dispozici."
„Proč ne?"
„Nesmím spustit z očí ony dvě dámy."
„Které jsem potkal?"
„Ano."
„Ta jedna je chodící monstrum. Když jsem ji spatřil, skoro jsem se polekal."
„Pochází z rodu obrů."
„Ach! Znáte ji?"
„Jmenuje se Bormannová."
„Podívejme!" zvolal kníže.
„Skutečně zajímavé! Že by byla sestrou dvou vyhlášených bratří Bormannů?"
„Zdá se. Jmenuje se Aurora a v souvislosti s morálními hodnotami je na stejné úrovni jako oba bratři."
„Odkud ji znáte?"
„Dnes jsem ji viděl poprvé."
„A už ji tak jistě odsuzujete?"
„Měl jsem štěstí, že jsem ji vyslechl. Ta druhá je její matka. Seděly vedle v místnosti a netušily, že jsem tady."
„Zajímavé!"
„Velice zajímavé! Dozvěděl jsem se věci, které osvětlí dva těžké zločiny."
„Co říkáte?"
„Ano. Dcera jednoho známého byla nevinně odsouzena za vraždu dítěte. Budu moci dokázat, že to neudělala."
„Gratuluji!"
„A pomyslete, kdo dítě zavraždil!"
„Kdo?"
„Leda."
„Všichni dobří duchové! Leda?!"
„Ano."
„Píšete román?"
„Ale vůbec ne! Případ pokračuje, když nějaký správce nebo inspektor okradl jistého pána ze Scharfenbergu. Ob-ryně má tisíc guldenů z těchto ukradených peněz."
„Nemožné!" zvolal kníže udiveně.
„Výsost zná tento případ?"
„Ano, velmi dobře. Považuji muže, který byl potrestán, za nevinného."
„Jistého Petermanna?"
„Ano. Ženy mluvily o něm?"
„Ano. Zdá se, že spolu oba zločiny souvisí."
„Jak to?"
„Inu, Leda se dřív jmenovala Edita voň Wartensleben a"
„Je to stále zajímavější a napínavější!" vpadl mu kníže do řeči.
„Měla dítě a zavraždila je. Chtěla je v noci pohřbít na hřbitově a zaměnila mrtvolu dítěte s jinou."
„Dál, dál! Vyprávějte podrobněji!"
„Později, Výsosti. Musím dávat pozor na obryni, aby mi neunikla."
„Dávám pozor s vámi. Vyprávějte!"
„Nu, dneska jsem vám řekl, že mám v rukou zbraně, kterými mohu porazit sokyni Američanky"
„To jste skutečně říkal."
„A ještě jsem netušil, že se má výzbroj zdvojnásobí. Poslouchejte!" Vyprávěl o divadelním sluhovi Wernerovi i o tom, jak vyslechl Ledu. Kníže pozorně naslouchal, a když Holm skončil, poznamenal:
„To bude skutečně zdrcující pro pány, kteří pojali úmysl Ledu prosadit. Obryni nesmíme spustit z očí. Ona pronásleduje Ledu, my dva budeme sledovat ji."
„Cože? Výsost se chce zúčastnit?"
„Jistě. Později se dozvíte, že mám veškeré pádné důvody se o tuto věc zajímat. Takže baron Franz voň Helfenstein byl otcem dítěte?"
„Ano. Znásilnil ji, když ji před tím omámil nějakým opiátem."
„Tato informace je pro mne velice cenná. Podívejte, ob-ryně se schovává pod strom."
„Všimla si, že Leda chce zřejmě odejít. Právě si odepíná brusle."
„Á, támhle je! Nu, dávejme pozor!" Leda se vrátila k matce, která na ni čekala pak obě ženy odešly. Obryně je následovala z patřičné vzdálenosti v doprovodu své matky. Za ženami kráčeli kníže s Maxem Hol-mem. Tanečnice šla přímo do hotelu Korunní princ. Jakmile zašla dovnitř, nařídila obryně matce:
„Jdi za vrátným a zeptej se, jestli tam bydlí!"
„Proč se nezeptáš sama?"
„Jsem příliš nápadná. Počkám tady u výkladní skříně a budu se tvářit, jako bych si prohlížela vystavené zboží." Matka poslechla a záhy se vrátila.

„Bydlí tady," oznamovala.
„V prvním poschodí."
„Dobře! Teď do stodoly!" Prošly několika ulicemi a zamířily k jednomu rezidenčnímu hřbitovu. Ubíraly se podél zdi - hřbitov ležel již za městem - a dorazily k místu, kde stálo několik stodol.
„Ještě si pamatuješ, která to byla?"
„Jasně - ta druhá! Pojď!" Obešly první stodolu, opatrně se rozhlížejíc, zda je někdo nesleduje. Přesvědčily se, že nikdo není nablízku, pak se ob-ryně sklonila u zadní stěny budovy. V místě, kde se tyčilo zdivo z půdy, bylo zbudováno několik průduchů, aby do stodoly proudil čerstvý vzduch, který měl zabránit vlhkosti a tak růstu hub a plísní. Průduchy byly asi deset palců široké. Protože byla stodola stará, malta a cihly se vydrolily a téměř ucpaly otvor. U jedné z děr se obryně sklonila a začala rukama odhazovat odrolenou zeď. Matka ji varovala:
„Dávej pozor a neházej to daleko! Jinak by si mohli všimnout, že se tady něco dělo."
„Neměj péči! Nejsem malá!" Když byl otvor dostatečně velký, sáhla rukama dovnitř.
„Nu, je tam?" ptala se matka, neboť nedokázala potlačit zvědavost.
„Ano. Nebo - hm, je to jen kámen."
„To je hloupé, náramně hloupé!"
„Je to tvrdé, tvrdé jako kámen!"
„Vytáhni to ven!" Obryně vytáhla předmět ven a nemohla potlačit polohlasný výkřik:
„U všech čertů! Matko, podívej!"
„Dítě, opravdu dítě!" zvolala stará.
„Zachovalé!"
„Neshnilo."
„Přesně tak, jako kdyby právě zemřelo! Aleje tvrdé jako kámen."
„Zkamenělo! Občas se stane, že mrtvola zkamení."
„Jasně. Přijde na to, v jaké půdě mrtvola leží. No, aspoň víme, na čem jsme."
„Leda nebude moct zapírat. Dej mrtvolu zpátky a díru zas zakryj!" Dcera poslechla. Poté matka pokračovala:
„Přesto je možné, že nám ukáže dveře."
„Toho se neodváží!"
„Co proti tomu chceš dělat?"
„Udáme ji!"
„A dostaneme se do pěkné kaše! Označí nás za spoluvi-nice, protože jsme to měly udělat už dávno!"
„Nesmysl! Myslíš, že bych šla na policii osobně?"
„Chceš snad poslat nepodepsaný dopis?"
„Ano."
„Tím bysme si nepomohly. Nemohli by Ledě nic dokázat. K jejich přesvědčení by bylo zapotřebí naší výpovědi."
„Pěkně děkuju! Vůbec nepochybuju, že se mi podaří Ledu zastrašit. Sáhne pěkně hluboko do kapsy. Tak, hotovo! Pojď!"
„Kampak?"
„Nejdřív se musíme poohlédnout po hostinci, kde dneska přenocujem." Kníže a Max je sledovali až na hřbitov, který byl otevřený. Kníže zamířil rovnou ke vchodu.
„Chcete dovnitř?" divil se Holm.
„Ano."
„Pročpak?"
„Abychom nebyli zpozorováni."
„Ztratíme je z očí!"
„Těžko. Podle jejich zprávy šla Leda v noci přímou cestou ke stodole. Lze tedy předpokládat, že odtud není příliš daleko. Klidně pojďte!"- Prošli hřbitovem k protilehlé stěně. Zde pokynul kníže ven a prohlásil:
„Podívejte, tamhle jdou! Opodál stojí míněné stodoly."
„Ano, opravdu! Která z nich to však je?"
„Uvidíme."
„Odtud nic neuvidíme. Ženy právě zašly za první stodolu."
„V žádném případě jsme je nemohli sledovat, neboť nás mohly spatřit. Musíme jednat opatrně. Na sněhu snadno najdeme stopy obou milostivých dam." Ukryli se za rozložitý strom, aby nemohli být zpozorováni, a čekali, dokud se matka s dcerou opět neobjeví.
„Necháme je projít?" otázal se Holm.
„Jistěže. Rozhodly se, že neodjedou do Rollenburgu. Chtějí se zdržet a vydírat Ledu. Předpokládám, že se postarají o nocleh."
„To lze předpokládat."
„Ať se ubytují v soukromí nebo v hostinci, budeme to muset zjistit. Pojďte, už jsou pryč." Opět sledovali ženy, dokud tyto nevstoupily do hostince čtvrté třídy. Max Holm se zeptal:
„Půjdeme za nimi?"
„Oba ne. Počkejte, pozeptám se." Vstoupil do zakouřené místnosti, kde seděly obě ženy u stolu. Posadil se do tmavého rohu a objednal si sklenici piva. Obryně si poručila kávu. Číšníka, který ji obsluhoval, se pak zeptala:
„Máte volné pokoje?"
„Ano."

„Mohly bysme jeden dostat na jednu nebo dvě noci?"
„Jistě, s radostí!"
„Nechtě tam zatopit!"
„Už nyní je k dispozici jedna vytopená místnost."
„Dobře! Půjdeme hned nahoru. Přineste nám jídelní lístek!" Rychle vypily kávu a nechaly se odvést nahoru. Také kníže zaplatil, přičemž vytáhl z peněženky navštívenku, napsal na ni několik řádek, které adresoval svému sluhovi Adolfovi, a zastrčil ji do obálky, jichž neustále nosil několik při sobě. Nyní vyhledal Maxe Holma a zavolal sluhu, jemuž předal obálku k vyřízení.
„Teď půjdeme ke stodole," mínil.
„Co když nám mezitím obryně zmizí?"
„Neuteče, zůstane tady přes noc. Mimo jiné, během půlhodiny se dostaví muž, který ji nespustí z očí." Opět zamířili ke hřbitovu, odkud mohli snadno sledovat stopy obou žen, vedoucí ke stodole. Třebaže slunce v blízkosti zdiva rozpustilo všechen sníh, označil kníže s jistotou místo, kde obryně stála.
„Tady stály," pravil.
„Vidíte zbytky malty? Nemohly zcela zakrýt následky své činnosti. Tady vyhrabaly díru. Podíváme se, co tam je." Odstranil zbytky zdiva a vytáhl mrtvolku.
„To je ona!" vydechl.
„Za tu dobu zkameněla. Všechno je zřetelné, jako kdyby dítě zemřelo včera. Ano, toto nebo-žátko zemřelo slabostí."
„Je to dítě Laury Wernerové. Jak to dokázat?"
„Nechtě to na mně. Není to tak těžké, jak si snad myslíte."
„Vezmeme ho s sebou?"
„Ne. Mrtvolu zde musí najít policie. Zařídím to tak, aby při tom dopadli Ledu."
„Jak to chcete udělat?"
„Přivedu ji na nápad, aby dítě chtěla odstranit a tím zmařit obryni její důkaz."-
„Báječný nápad! Doufám, že poslechne."
„O tom jsem přesvědčen."
„Co podnikneme teď?" Kníže uložil mrtvolu zpět a odpověděl:
„Když jste v hotelu Korunní princ poslouchal Ledu, nemluvila o nějaké červené šňůře od záclon?"
„Ano. Matka říkala dceři, že bylo neopatrné uškrtit dítě kusem šňůry."
„Dobrá. Mám nitky v rukou a budu je sledovat, jak jen to půjde. Zde jsme skončili. Pospěšme na stanici drožek!"
„Kam pojedeme?"
„K okresnímu soudu." Holm nevyzvídal, co má kníže v úmyslu. Byl přesvědčen, že udělá to nejsprávnější. V budově soudu se kníže nechal ohlásit u ředitele a byl ihned přijat. Úředník jej přivítal s vybranou uctivostí a ptal se po důvodech nečekané návštěvy. Kníže vytáhl dříve zmíněný průkaz, ukázal mu jej a řekl:
„Nejdřív vás požádám, abyste si prohlédl tuto kartičku, pane soudní rado." Jmenovaný s úsměvem přikývl a odpověděl:
„Vím o všem. Jeho Excellence pan ministr byl tak las-kav, že nás informoval o přítomnosti pána, který je vlastníkem mimořádně vzácné plné moci a těší se plné důvěře pana ministra."
„Pak doufám, že nebudou položeny do cesty žádné překážky prosbě, jíž vám přednesu."
„Jsem vám k dispozici."
„Jak dlouho již zastáváte úřad, pane soudní rado?"
„V tomto postavení pět let."
„Snad si tedy vzpomenete na případ Laury Wernerové?"
„Laury Wernerové?" opakoval úředník zamyšleně.
„Vražda dítěte."
„Ach, ano, už si vzpomínám! Dívka se nepřiznala. Obžalovaná byla odsouzena na základě indicií na osm let vězení."
„A přece je nevinná."
„Co říkáte?!" zvolal justiční rada a zbledl.
„Trvám na tom!"
„Uvádíte mne do nejvyššího údivu! Osobně jsem předsedal tomuto líčení."
„Přesto setrvám u svého tvrzení."
„I soudce se však může mýlit, třebaže by mi bylo velmi trapné zjistit, že pod mým předsednictvím došlo k tak osudnému omylu. O to radši bych jej opět napravil."
„Napravit jej vlastně nelze. Dívka strávila čtyři roky ve vězení. Jakou náhradu jí dáte za tuto dobu, za starosti, za bolest? Tyto věci nelze materiálně odškodnit."
„Můžete své tvrzení dokázat, Výsosti?"
„Doufám, že budu moci vyhovět. Spisy jsou dosud k dispozici?"
„Pochopitelně."
„Dovolíte, abych do nich v krátkosti nahlédl?"
„Ihned! Doprovoďte mne, prosím, do repozičního sálu!" Vedl jej do poměrně velké místnosti, kde byly po zákonnou dobu uchovávány veškeré doklady. Vlastnoručně vyhledal požadovaná akta.
„Zde jsou," pravil.
„Smím vědět, co Výsost hledá?"
„Dítě bylo uškrceno kusem šňůry od záclony nebo závěsu ít

„Ano, ano, vzpomínám si! Tento corpus delicti je dosud k dispozici. Zde podívejte!" Otevřel složku na místě, kde byl vložen kus šňůry. Kníže si jej pořádně prohlédl, potom se zeptal:
„Mohl byste mi věnovat hodinu svého drahocenného času?"
„Samozřejmě!"
„Potřebuji také vrchního četníka, zástupce státního ná-vladního a soudního lékaře. Snad budete tak laskav, že mne doprovodíte do jistého domu ve městě, zatímco jmenovaní pánové na nás počkají na Petriho hřbitově. Ještě bych vás požádal o nezbytnou opatrnost."
„Smím předpokládat, že máte dostatečný důvod k takovému postupu?"
„Jistěže. Nemám čas pouštět se nyní do podrobností, ale vše se dozvíte. Vzpomínáte si, že obžalovaná Wernerová tvrdila, že její dítě bylo chlapec a zemřelo na slabost?"
„Tak tomu skutečně bylo."
„Dotyčná mrtvolka však byla silná dívka, kterou Wernerovi nechtěli označit za své přirozeně zemřelé dítě."
„Tato výpověď byla příliš neuvěřitelná."
„Přesto jediná pravdivá. Později vám ukáži pravé dítě slečny Wernerové."
„Cože? Cože?! Výsosti, tehdy jsme je dlouho marně hledali. Nemyslete si, že jsme něco zanedbali!"
„O tom nepochybuji. Nyní žádám, abyste informoval pány. Všechno se musí dít tajně! Tuto červenou šňůru vezměte s sebou. Budeme ji potřebovat, je-li můj názor správ-ný." Soudní rada učinil nutné přípravy a poté se odebral s knížetem k drožce, u níž čekal Holm.
„Pan doktor Max Holm," představil jej kníže.
„Poznáte ho blíž, ale již nyní vás mohu ujistit, že pouze jeho ostro-vtipu můžeme vděčit za nová fakta ve starém případu." Kníže nařídil, aby drožkař zamířil ke starému patricij-skému obydlí pana ze Scharfenbergu. Domovník Kreller spatřil tři vystupující muže a ihned přispěchal, aby se optal na jejich přání.
„Pojďme dovnitř!" nařídil kníže. V místnosti, kde je nemohl kočí drožky slyšet, se obrátil na domovníka s otázkou:
„Patří tento dům panu baronovi za Scharfenbergu?"
„Ano, pane."
„Nebydlel zde také jeho inspektor, jistý pan Petermann?"
„Ovšem."
„Neujal se tento muž před několika, tuším před čtyřmi roky jisté dámy?"
„Slečny voň Wartensleben? Bydlela tady."
„Sloužil jste zde již tenkrát?"
„Už jsem tady spoustu, spoustu let."
„Tudíž jste onu dámu znal?"
„Tak, tak."
„Jsem kníže voň Befour, tento pán je soudní rada a ředitel okresního soudu. Musíte na naše otázky"
„Hergot!" ujelo domovníkovi.
„Takže musíte na naše otázky pravdivě odpovědět," doplnil se kníže.
„Byla míněná dáma vždy zdráva?" Tázaný rozpačitě odpověděl:
„Zdravá byla, přestože tento stav prošel několikadenním přerušením, Výsosti."
„Jak to myslíte?"
„Narodilo se jí děcko."
„Kdo byl otcem?"
„To nikdo neví."
„Jakého pohlaví dítě bylo?"
„Holka."
„Porod byl oznámen?"
„Jo, sám jsem ho hlásil."
„Dítě bylo zdravé?"
„Zdravá a mimořádně silná holka."
„Jak dlouho bylo u matky?"
„Nákej čas ho měla u sebe, ale jednoho rána dítě zmizelo."
„Kam?"
„Kdo ví!"
„Kde bydlela slečna voň Wartensleben?"
„Měla přidělený dvě malý cimry od inspektora Peter-manna."
„Tyto místnosti jsou dosud v budově?"
„Ano."
„Ale zřejmě přestavěné?"
„Ne - všecko zůstalo, jak to bylo dřív. Dokonce ani postele nepřevlíkli, o kobercích a závěsech nemluvím."
„Proč?"
„Nevím. Poručil to mladej pán."
„Máte klíče od těchto místností?"
„Jo, jo."
„Odveďte nás nahoru!" Domovník poslechl. Soudní rada byl mimořádně rozrušen. Vyslechnutý rozhovor dával tušit, že kníže jedná velmi obezřetně. Bývalý byt tanečnice se skládal z dvouokenního obývacího pokoje a jednookenní

ložnice. Jakmile vešli dovnitř, přistoupil kníže k oknům a prohlížel si šňůry od záclon a za- J věsů.
„Tady to není!" oznámil.
„Otevřete ložnici!" zde přistoupil k oknu.
„Ach, tady! Podívejte se, pane soudní rado!" Ukázal na červenou šňůru, z níž byl kus zřejmě násilně utržen.
„Výsosti," ozval se zdrcený úředník, ‚jak jste to mohl vědět?"
„Později! Prosím, aby tato šňůra byla uschována. Je jisté, že oba kusy patří k sobě."
„Porovnejme je! - Bože, souhlasí! Dokonce i nitě spolu sedí!"
„Přesně to, o čem jsem se chtěl ujistit. Prozatím jsme hotovi." Obrátil se k domovníkovi a vysvětloval:
„Pan soudní rada si ponechá klíč od těchto místností. Nesmíte se nikomu zmínit, že jsme zde byli, dokonce ani svému pánovi! Porušení tohoto příkazu by pro vás mělo vážné následky. Rozuměl jste?"
„Poslechnu, Výsosti, ale moje žena"
„Neviděl jsem ji."
„Je venku."
„Také ona nemusí nic vědět. Viděl jste snad slečnu voň Wartensleben i později?"
„rxc.
„Poznal byste ji?"
„Určitě jo!"
„Dobrá. Takže mlčte! Zatím adieu!" Soudní rada zamkl a uschoval klíče do kapsy. Usedli opět do drožky a kníže uvedl jako cíl ulici nedaleko Petriho hřbitova. Zde vystoupili. Kočí nesměl tušit, kam přesně míří. Pěšky kráčeli na hřbitov. Soudní rada cestou příliš nemluvil, ale nyní se zeptal:
„Výsosti, považujete slečnu voň Wartensleben za matku dítěte, které bylo přiřčeno Lauře Wernerové?"
„Ano. Utržená šňůra je prvním z důkazů, které vám nabídnu. - Zde stojí pán, tamhle druhý." Došli na hřbitov. V jednom jeho rohu stál muž, opodál druhý. Třetí právě vycházel z márnice.
„Státní návladní, vrchní četník a soudní lékař," představil je soudní rada.
„Dobrá. Pánové se tváří, jako by k sobě nepatřili. To je výborné. Prosím, nenápadně jim řekněte, aby postupně a pokud možno nenápadně přicházeli ke stodole, která stojí za hřbitovem. Budu tam na vás čekat s panem Holmem." V doprovodu Holma odešel na udané místo. Ostatní se dostavovali postupně a z různých směrů. Všichni byli přesvědčeni, zeje nikdo neviděl.
„Pánové," pravil kníže,
„potřebujeme prokázat nevinu dívky, která byla odsouzena za vraždu dítěte. Pane soudní lékaři, je možné potvrdit na mrtvolce čtyři roky staré, že dítě zemřelo přirozenou smrtí?"
„Ne. Tělo bude ztrouchnivělé."
„A v případě, že zvápenatělo?"
„Takový případ by byl velice zvláštní. Nemohu být kón- krétnější, dokud mrtvolu neuvidím."
„Hned ji uvidíte. Pane doktore, otevřte to, prosím!" Tato slova patřila Holmovi. Stál právě nad místem, kde bylo dítě ukryto. Holm poklekl, odstranil sutiny a vytáhl mrtvolku ven. Pánové, hlavně však soudní rada, byli nesmírně zdrceni. Soudní lékař vrhl na mrtvolu krátký pohled, ohledal ji rukama a pak se zeptal:
„Výsosti, teď mne napadá: není to snad dítě slečny Wernerové? Jak jsme je tehdy marně hledali?"
„Ano."
„Dobře se na ten případ pamatuji, neboť jsem musel ohledat mrtvolu. Nález byl zajímavý nejen pro lékaře, ale i pro soudce. Kdo zde dítě schoval?"
„Matka toho druhého - vlastně vražedkyně, pane doktore."
„Wernerová tehdy nelhala?"
„Ne. Mluvila pravdu a byla odsouzena nevinně. Mohla být potrestána nanejvýš za to, že zanedbala ohlašovací povinnost o smrti dítěte, což udělala jen proto, že se strašlivě styděla." Zatím se setmělo mohli rozeznat pouze blízko ležící předměty.
„Co teď?" otázal se vrchní četník.
„Uvedeme vše do původního stavu," odpověděl kníže.
„Pánové soudní rada a soudní lékař vezmou mrtvolku s sebou. Vy, pane vrchní četníku, budete tak laskav, že mne doprovodíte, abychom vykonali zatčení."
„V souvislosti s nálezem této mrtvoly?"
„Ano."
„Myslíte slečnu voň Wartensleben?" ptal se soudní rada.
„Nikoli, nejprve to budou její dvě spoluvinice. Musím vás požádat, abyste mi důvěřovali, neboť jsem si jist, že mi to usnadní zatčení vražedkyně."
„Ach! Víte, kde slečna z Wartenslebenu je?"
„Myslím, že ano," zněla zdrženlivá odpověď,
„ale chci si být svou věcí jist. Teprve později vás požádám, abyste udělal rozhodný krok." Max Holm uhodl, nač kníže myslí, a obrátil se k ostatním:
„Promiňte, pánové, když vás požádám, abych směl s Jeho Výsostí promluvit několik slov mezi čtyřma očima. Jedná se o záležitost, kvůli níž jsem zde. Chceme viníka zajistit takovým způsobem, aby nemohl zapírat." Kníže odstoupil stranou, kde mu Holm tiše řekl:
„Nevím, jestli vám rozumím správně, milostivý pane -ale chcete z ohledu na Američanku učinit rozhodující kroky vůči Ledě až zítra?"

„Ano."
„Kdy má být zatčena?"
„Krátce před představením."
„Už?"
„Ano. Tím způsobem jí zabráníme, aby vystupovala. Miss Startonová zůstane bez sokyně. Veškeré intriky pánů z městského divadla budou zmařeny."
„Jak ji chcete usvědčit?"
„Nejdřív snad výpovědí obryně, potom důkazem okolností i indicií. Nakonec ji chci dopisem nebo nějakým jiným způsobem vylákat, aby ještě před představením přišla sem a odstranila dítě — a přitom ji budou pozorovat tajní svědci. Máte snad jiný názor?"
„Rád bych si dovolil jednu poznámku."
„Mluvte, prosím!"
„Doufám, že mi prominete, když mám docela jiný názor než vy?"
„Zde nemůže být ani řeči o nějakém promíjení. Jste hlavním aktérem této záležitosti a vděčíme vám za veškeré stopy... pokud máte lepší nápad, je samozřejmé, že jej zohledníme. Klidně řekněte, co si myslíte."
„Nejdřív chci říci, že s vámi naprosto souhlasím, když chcete proti Ledě postupovat tak, aby byli postiženi také ti, kteří jí fandí."
„Dobrá. Dál!"
„Tito pánové potřebují dostat lekci, která bude dostatečně působivá - ale jakou lekci vlastně dostanou, když Leda nebude mít možnost vystoupit?"
„Budou blamováni na nejvyšší míru, když jejich chrá-něnkyně bude zatčena a vůbec nevystoupí."
„Tuto blamáž pocítí před námi, nikoli však před obecenstvem."
„Pak bude zveřejněno, že již předem rozhodli stranit vražedkyni."
„Snad mají k dispozici podklady, jimiž by tento náš důkaz zmařili. Osobně bych považoval za lepší vystoupit proti nim až později."
„Chcete jim tedy poskytnout čas, aby se rozhodli pro Ledu?"
„Ano."
„Přejete si, aby se tanečnice utkaly?"
„Jistě. Při vystoupení se nám naskýtá možnost prohlédnout všechny intriky a machinace, které jsou rozpoutány proti Američance. O tuto možnost bychom přišli, kdyby Leda nevystoupila."
„Hm! Přiznávám, že máte svým způsobem pravdu."
„Pánové cítí vítězství a budou jásat. Vše se objeví v novinách. Oč citelnější bude úder, který jim zasadíme!"
„Souhlasím. Kdy však bude Leda zatčena?"
„Hned po představení."
„V divadle?"
„Ne. Musíme to zařídit tak, aby okamžitě po představení přišla sem odstranit mrtvolku."
„V tom by neměly vzniknout potíže. Pouze zapomínáte na zajímavou večeři v Bellevue."
„Hm, ano, o to přijdeme. Chtěl jsem je tajně vyslechnout, ale"
„Nu, o tuto zábavu byste přišel tak jako tak, i kdybychom Ledu nechali zatknout před vystoupením."
„Máte pravdu! Přesto bych přál panu Leonu Staudigelovi kus pořádné ostudy!" Kníže se na okamžik zamyslel, poté se tiše zasmál a řekl:
„Mám nápad! Vždyť můžeme ctěnému pánovi jeho večeři dopřát!"
„S Ledou? Zatknout ji až později?"
„Ne. - Pánové však čekají, takže se k této otázce vrátíme až později. Zůstane však po vašem, necháme Ledu vystoupit."
„Nyní chcete zatknout obryni?"
„Ano."
„Co když se nepřizná?"
„Oba jsme ji pozorovali, vy jste vyslechl rozmluvu mezi ní a její matkou. Jsme očití svědkové, kterým bude uvěřeno."
„O tom nepochybuji, ale bylo by lépe, kdyby je zatkli in flagranti."
„Jak by to bylo možné?"
„Přilákáme je ještě jednou sem, právě tak, jak to chcete udělat s Ledou. Musíme najít důvod, aby chtěly odstranit mrtvolu — a přitom budou chyceny, matka i dcera."
„Hm! Opět máte pravdu!"
„Jak je ale donutit, aby sem ještě jednou přišly?"
„Nebude to těžké a ujmu se toho sám. Máte další poznámky?"
„Ne."
„Nyní tedy budu informovat pány." Přistoupil zpět k úředníkům.
„Pánové," začal,
„pan Holm mi nyní poskytl několik vodítek, která jsou tak výtečná, že jsem se rozhodl pro jejich zohlednění. Změním původní plán a sdělím vám několik podrobností." Úředníci přistoupili až k němu a kníže pokračoval:
„Jak jsem dříve řekl, Laura Wernerová tehdy vypovídala pravdu. Stala se matkou, ale ze strachu a studu zatajila narození i smrt dítěte. Toto rozhodnutí navíc podpořila slabost dítěte, která také byla příčinou jeho smrti. Mrtvola měla být tajně pohřbena. Matka ji uložila do krabice a v noci ji odnesla na hřbitov, kde téhož dne pohřbili jistého muže, jehož hrob dosud nebyl zasypán. Laura Wernerová chtěla dítě pohřbít v dosud kypré půdě zmíněného hrobu."

„Přesně to souhlasí s její výpovědí," pravil soudní rada,
„ale potom mluvila o tom, že se objevila nějaká druhá žena."
„Také nyní mluvila pravdu, třebaže její slova považovali za směšné výmluvy. Krátce před tím se totiž narodilo jiné dítě, a to na místě, které jsem před chvílí navštívil v doprovodu pana soudního rady. Byla to dívka, kterou matka uškrtila červenou šňůrou od záclony a odnesla ji na hřbitov, doprovázena přitom svou matkou. Stará zůstala stát venku u zdi, dcera přelezla dovnitř. Měly v úmyslu pohřbít mrtvolku zavražděného dítěte do toho stejného hrobu, kde právě pracovala Wernerová. Vražedkyně přistoupila k hrobu. Byla to již dříve zmíněná slečna voň Wartensleben. Když spatřila jinou ženu, pohřbívající své dítě, polekala se - ale neztratila nervy. Rychle se vzpamatovala z úleku a rozhodla se tohoto setkání využít." Pánové pozorně poslouchali. Zpráva byla stále zajímavější. Kníže pokračoval:
„Slečna voň Wartensleben nepomyslela na budoucnost. Netušila, že sebemenší maličkost, neopatrnost nebo nerozvážená okolnost může přivést člověka na stopu zločinu. To ji mohlo potkat, třebaže tomu chtěla zabránit. - Aby si Wernerová nevšimla, odložila zavražděné dítě a potom na dívku promluvila."
„Ta se musela pořádně leknout!" mínil lékař.
„Pochopitelně, a jak! Slečna voň Wartensleben využila jejího úleku a vytáhla z ní všechny informace, jak se jmenuje, kde bydlí i další podrobnosti. Wernerová ji požádala mlčenlivost a utekla. Wartenslebenová slíbila, že bude mlčet, ale ani ji nenapadlo slib dodržet. Po Lauřině odchodu vytáhla její dítě z krabice a zaměnila je za vlastní. Dokonce oblečky převlékla. Své dítě v krabici Wernerové zahrabala, její dítě odnesla s sebou."
„Aby je ukryla zde ve stodole?" ptal se státní návladní.
„Ano, jak jste poznal."
„Jaká rafinovanost! Matka slečny voň Wartensleben pomáhala?"
„Samozřejmě! Navíc se ve stodole nalézala další osoba, která obě ženy pozorovala. Hned vám vše vysvětlím."
„Byl to muž?"
„Nikoli - žena. Předpokládám, že jste již slyšeli jméno obr Bormann?"
„Jistěže! Dokonce častěji, než nám mohlo být milé."
„Znáte jeho rodinné poměry?"-
„Ano," přikývl státní návladní.
„Soudce se musí přesně informovat o soukromých záležitostech u každého obžalovaného."
„Pak jistě víte, že obr má příbuzné."
„Ano, ženu a dítě."
„A dál?"
„Bratra, který vystupuje jako akrobat. Nyní je hledán pro zabití z nedbalosti a týrání. Dosud se nepodařilo dopadnout jej.
„Žije ještě matka těchto dvou bratrů?"
„Ano."
„Kde?"
„Nevím. Cestuje se svou dcerou, která se silou a postavou vyrovná svým bratrům. Také ona vystupuje jako akro-batka a hlavně jako silná, obří dáma."
„Víte, jak se jmenuje?"
„Aurora."
„To zcela souhlasí. Nuže, pánové, tato Aurora, tato obří dáma, byla osobou, která se onoho večera ukrývala v této stodole."
„Hrome!" ujelo vrchnímu Černíkovi.
„Nekonečně zajímavé!!"
„Pro Wartenslebenovou to bylo jistě daleko zajímavější, neboť ji obryně překvapila při jejích zločineckých rejdech."
„Cože? Wartenslebenová byla obryní a její matkou vyrušena?"
„Ano."
„Ženy ji neudaly?"
„Zaplatila jim za mlčenlivost."
„Ach! Kolik?"
„Tisíc guldenů."
„Slečna voň Wartensleben měla tolik peněz?"
„Zdá se, že měla dokonce pět tisíc guldenů. V té samé době totiž bylo zpronevěřeno pět tisíc guldenů, které patřily pánovi ze Scharfenbergu"
„Vzpomínám si," prohlásil vrchní Černík,
„že jsem osobně zatýkal pachatele, jistého Petermanna, který byl inspektorem pana voň Scharfenberga."
„Znáte jeho osud?"
„Jistě. Přiznal se a byl odsouzen. Nedávno dostal milost a vrátil se do rezidence, jak jsem slyšel."
„Víte, kde bydlí a co dělá?"
„Ne. Nejsem ve styku s přihlašovacím úřadem."
„Bydlí u mne. Přijal jsem ho jako sekretáře."
„Ach!" zaznělo překvapeně.
„Ano. Učinil jsem to, neboť jsem přesvědčen o jeho nevině."
„Nemožné! Vždyť se přiznal!"
„Ze zvláštních důvodů. Nechci vám zamlčet jisté souvislosti. Dotyčná slečna voň Wartensleben byla milenkou

mladého pána ze Scharfenbergu, jímž se nechala vydržovat."
„No tohle! Začíná mi svítat!" zvolal státní návladní.
„Bydlela u Petermanna, který ji musel tajně ukrývat a živit. Pak znenadání zmizela."
„I s dítětem?"
„Ano."
„Snad také se zmíněnými pěti tisíci guldeny?"
„Pravděpodobně!"
„Pravděpodobně, říkáte?"
„Nemohu to dokázat, třebaže jsem o tom přesvědčen."
„Hádal jsem, protože jste řekl, že Petermann je nevinen."
„O tom nepochybuji!"
„Vyzpovídal se vám?"
„Ne, chce o všem mlčet. Přesto jsem si předsevzal, že prokážu jeho nevinu. Jak jsem řekl, nepochybuji, že Wartenslebenová ukradla peníze, které potom chyběly v jeho pokladně."
„Proč to neřekl?"
„Aby chránil svého pána, tehdy poručíka, nyní již nadporučíka voň Scharfenberga. Jeho otec nesměl ani tušit, jaký poměr panuje mezi synem a Wartenslebenovou."
„Pak by to byl neskutečný důkaz o věrnosti a sebeobětování zaměstnance. Pokud bude Petermann i nadále mlčet, nemůžeme v této záležitosti nic udělat."
„Mám naději, které se nevzdám."
„Znáte snad nějaké důvody?"
„Ano. Totiž těch tisíc guldenů, které dostala obryně za mlčenlivost, bylo vyplaceno dvěmi pětisetguldenovými bankovkami, jejichž čísla byla zveřejněna v článku o zpronevěře. Obryně zprávu četla a od té doby se bála bankovkami někde platit."
„Má je dosud?"
„Ano."
„Ach, kdybychom tak věděli, kde Aurora je!"
„Tady v rezidenci."
„Opravdu? Skutečně?!"
„Tajně jsem ji sledoval do hostince. Zatkneme ji i její matku." Vrchní četník si mnul nadšením ruce, přitom mínil:
„Nádherný, výborný kriminální případ! Kdyby se nám tak povedlo obě bankovky najít! Jistě je ale mají velice dobře ukryté!"
„Nepochybně," pravil kníže.
„Ach! Co říkáte, Výsosti?"
„Slyšíte."
„Snad dokonce nevíte, kde je mají schované?"
„Velmi přesně."
„Že byste znal jejich skrýš?"
„Pochopitelně! Obryně má peníze přilepené pod přepážkou její peněženky."
„Jak to můžete vědět?"
„Později! Nyní jde o zajištění této osoby i její matky."
„Musíme jednat opatrně. Je velmi silná a jistě se bude bránit."
„Nejraději bych se vyvaroval jakéhokoli rozruchu."
„Kde bydlí?"
„V hostinci U hnědého koně."
„Výtečně! Hned zařídím vše potřebné k jejich zatčení."
„Prosím, pane vrchní celníku, dopřejte mi ještě trochu času," mínil kníže s úsměvem.
„Rád bych vám přednesl návrh, který mi před chvílí učinil pan doktor Holm. Můžeme očekávat, že obryně bude zapírat, zatkneme-li ji v hostinci."
„Nepochybně ano."
„Proto pan Holm navrhl, abychom ji zatkli zde u stodoly přímo při činu."
„Jak to chcete udělat?"
„Přenechte prosím tuto starost mně. Dejte mi půl hodiny času, pánové, a já vám zaručím, že se tady obryně objeví i s matkou, aby odstranily dítě."
„Kdyby to tak vyšlo!"
„Vyjde!"
„Pak souhlasím."
„Prosím vás, pane vrchní Černíku, abyste do té doby nechal hostinec tajně pozorovat. Kdyby obryně vyšla ven, musí ji některý z vašich mužů sledovat. Pane státní návladní, chcete být při tom zatčení obou žen?"
„Jistě!"
„Musíme jim však dopřát dostatek času k otevření díry. Teprve až to udělají, bude vše dokázáno. Někdo je musí pozorovat, ale to nebude snadné, neboť na této straně není žádný šikovný úkryt."
„Existuje pouze jediný prostředek, abychom je mohli pozorovat, aniž bychom byli sami zpozorováni."
„Jaký?"

„Hádejte, pane vrchní Černíku!"
„Skutečně nevím, jak bychom se mohli v takovém sněhu nenápadně připlížit!"
„Inu, sníh je bílý, prostěradla většinou také."
„Myslíte, abychom se zahalili do prostěradel?"
„Ano. Právě to navrhuji."
„Nic lepšího nás zřejmě nenapadne. Jsem zvědav, jak se ty ženské budou tvářit, když se vedle nich zničehonic vynoříme. Určitě se polekají!"
„Pochybuji, že by se obryně něčeho lekla. Musíme počítat se zuřivým odporem. Připravte se, pane vrchní Černíku! Od této chvíle za půl hodiny budu u obryně. Lze předpokládat, že o okamžik později zamíří sem." Chtěl už odejít, ale státní návladní jej náhle uchopil za paži.
„Prosím, Výsosti!" řekl.
„Hádám, že Wartenslebenovou znáte. Pouze z jistých důvodů nám nechcete prozradit, o koho jde." Kníže zamyšleně pokýval hlavou a odpověděl:
„Hádáte správně."
„Nemůžete nám prozradit alespoň něco?"
„Vlastně jsem chtěl mlčet. Jak dlouho po zatčení hodláte obryni podrobit prvnímu výslechu?"
„Zákon nařizuje, že první výslech musí proběhnout do čtyřiadvaceti hodin, počítáno od okamžiku zadržení."
„Takže nejpozději zítra odpoledne?"
„Věc je natolik zajímavá, že zajatkyně vyslechneme už dopoledne. Navíc se v tomto případě jedná o svobodu nevinně odsouzené dívky, a tak bych nechtěl ztrácet čas a nej-raději bych s tím začal už dnes večer."
„Hm! Potom lze očekávat, že vám obryně už dnes večer prozradí, kde můžete hledat Wartenslebenovou. Vše vám tedy řeknu, ale předem vás žádám, abyste splnili mé přání."
„Doufám, že to bude v našich silách."
„Budete-li chtít, jistě ano."
„Poslechnu."
„Děkuji."
„Nuže, kde je slečna voň Wartensleben?"
„Tady, v rezidenci."
„Báječně, výtečně! Ona i obryně, obě jsou tady! Vítané usnadnění naší práce. Kde bydlí?"
„V hotelu Korunní princ."
„No tohle! Taková fajnovka! Jestli se nemýlím, Leda bydlí ve stejném podniku."
„Nejen ve stejném podniku, nýbrž dokonce ve stejné místnosti, pane státní návladní!"
„Co říkáte? Že by Wartenslebenová sloužila u této tanečnice?"
„Ne."
„Jak s ní tedy může žít?"
„Bydlí ve stejných pokojích, nikoli však u ní."
„Nechápu vás!"
„Znáte rodinné poměry Ledy?"
„Ne. Pouze vím, že přijela z Paříže, doprovázena svou matkou."
„Nic vás nenapadá?"
„Co by mne mělo napadat?"
„Nuže, Leda je se svou matkou - - a také Wartenslebenová byla se svou matkou."
„Hrome, Výsosti, nechcete nakonec říct!" Nedokončil. Kníže přikývl a prohlásil:
„Prosím, dál, dál!"
„Chcete snad říct, že Leda a Wartenslebenová jsou jedna a tatáž osoba?!"
„Právě tak!"
„Nemožné!"
„Proč nemožné?"
„Wartenslebenová by si nic takového nemohla dovolit!"
„K tomu není zapotřebí odvahy."
„Vždyť vraždila!"
„Cítí se v bezpečí."
„Jsou zde osoby, které ji znají."
„Nevadí. Stovky umělců si dávají pseudonymy, vystupují pod nimi - a přece nikdo nezná jejich pravé jméno."
„Zločinec přece nebude vystupovat na veřejnosti?!"
„Leda je drzá a odvážná."
„A její protekce?"
„Velká, neodpustitelná neopatrnost."
„Jaká blamáž pro správu našeho divadla! To je hrozné!!"
„Přesto zcela zasloužené. Zítra vám, pane státní návlad-ní, řeknu všechny své důvody — dnes vás chci jenom poprosit, abyste Ledu zatkl až po večerním představení."
„Mimořádné přání!"
„Mé důvody vám připadnou dostatečné."
„Dobrá. I mně bylo doporučeno, abych pokud možno vyhověl vašim návrhům. Wartenslebenová - tanečnicí!! Co tomu

říkáte, pánové?" Tázaní, totiž soudní rada, vrchní četník a soudní lékař, nebyli o nic méně překvapeni než tazatel své překvapení dávali patřičně najevo. Ve stejnou dobu se obryně s matkou pohodlně ubytovaly v hostinci. Najedly se a nyní seděly, probírajíc své záměry s Ledou. Vtom bylo zaklepáno na dveře.
„Dál!" nařídila Aurora. Číšník vešel.
„Co chcete?"
„Promiňte! Ale dole je muž, který si s vámi přeje mluvit, dámy!"
„S náma?" zvolala překvapeně.
„Ano."
„Zřejmě se jedná o omyl."
„Těžko! Prosí o slyšení."
„Jsme tady cizí a nevím o nikom, kdo by se na nás mohl ptát nebo s náma dokonce chtěl mluvit. Zatím jsme se nezapsaly ani do knihy hostů, naše legitimace nikdo neviděl. Jak byste mohl znát moje jméno?"
„Zatím jsem neměl tu čest je poznat."
„No, jak teda můžete vědět, že chlap, o kterém mluvíte, hledá zrovna nás?"
„Ó, nemusel vyslovovat žádná jména."
„Co teda udělal?"
„Popsal vás. Jistě sama uznáte, že v takovém případě je vyloučeno, abychom se mýlili."
„Jak se vyjádřil?"
„Mám ho ohlásit u dámy, která přijela asi před dvěma hodinami s jinou dámou, pravděpodobně matkou. Ví, že jste seděly dole a potom žádaly o pokoj. Popsal vás i vaše šaty, takže se nemohu mýlit."
„Jak se jmenuje?"
„Bohužel nevím."
„Přece se musel nějak představit?"
„Nikoli. Nařídil mi, abych vám řekl, kdybyste se náhodou ptaly na jméno, zeje vaším starým dobrým známým."
„Hm! Jak vypadá?" Číšník pokrčil impertinentně rameny.
„Příliš nóbl ne," prohlásil.
„Kolik mu je?"
„Muž středního věku."
„Nepříjemné, to je nepříjemné! Co ty na to, matko? Necháme ho přijít?"
„Nemám chuť! Kdo je to, co vlastně chce? Určitě nějaká lůza!" Tu se číšník ozval:
„Tvrdil, že se jedná o důležitou záležitost."
„Jo, pro něho určitě!"
„Ne, prý hlavně pro vás. Kdybyste ho náhodou nechtěly přijmout, přivodíte si nemalou škodu. Mluvil o nějakém angažmá - nebo aranžmá — už přesně nevím"
„Ach tak! Nuže, zkusím to s ním, i když říkáte, že nevypadá nijak nóbl. Já jsem umělkyně, tudíž se často stýkám s různými kolegy, patřícím k pijavicím, které se přilepí na člověka a už se nepustí. Vzkažte mu, aby přišel!" Číšník se vzdálil, po chvíli zaznělo nesmělé zaklepání na dveře.
„Dál!" zvolala obryně silným hlasem. Vstoupil kníže z Befouru. Byl však dobře maskován, takže v něm nemohla poznat hosta, který seděl před dvěma hodinami dole v hostinské místnosti. Choval se jako umělec, ale velmi poníženě. Hluboce se uklonil a zašvitořil pozdrav.
„Kdo jste?" ptala se obryně.
„Kolega," odtušil.
„Znáte mě?"
„Ano."
„I moje jméno?"
„Mám tu čest."
„Nikdy jsme spolu nedělali?"
„Ne."
„Kde a kdy j sté mě viděl?"
„Asi před čtyřmi roky tady v rezidenci."
„Tehdy jsem tady vůbec nevystupovala."
„Měl jsem tu čest vidět vás jen tak zběžně, en passant."
„Jak se teda můžete opovážit tvrdit číšníkovi, že jsme staří, dobří přátelé?!"
„Nu, starý už jsem, dobrý přítel taky - kolega musí být vždycky přítelem, že? Tedy jsem vaším starým, dobrým přítelem."
„Zajímavý postoj. Akorát ještě záleží na tom, jestli vás tak budu chtít nazývat. Co chcete?"
„Požádal bych vás o podporu."
„To jsem skutečně tušila, že se vaše návštěva změní v žebrotu!"
„Jsem bez prostředků, slečno Bormannová!"
„Co je mi po tom?! Už je pozdě! Nebo chodíte po žebrotě i večer?!"
„Člověk žebrá, když je v nouzi - a nouze se neptá, je-li ráno nebo večer."
„Co vlastně děláte?"
„Žongléra."
„Vypadáte, jako byste příliš šikovnosti nepobral! Jak se jmenujete?"

„Cibule."
„Ó běda! Cibule, žonglér Cibule! Jak směšné! Jděte, jděte! Nechci o vás už slyšet!"
„Prosím, dámy, neodmítejte mě! Jsem vysušený, že nemám ani krejcar na nocleh nebo večeři." Obryně vyrazila výsměšný chechot, pak zvolala:
„Běžte dolů do zahrady, tam je místa k noclehu dost! Když přitom strčíte hlavu do hnoje a uděláte stojku, bude z vás dokonalá cibule — a můžete vystupovat jako rarita tohohle ročního období! Jistě tím vyděláte dost na obživu."
„Slečno, žertujete!"
„Žádáte víc? Skutečně si myslíte, že kvůli vám sáhnu do kapsy, drzoune?"
„Drzoun? Myslím, že jsem byl výjimečně uctivý!"
„Nejste drzoun! Pouze vaše drzost způsobila, že jste se sem dokázal vetřít!"
„Vidíte, jak jsem překvapený! Mohu vás požádat, abyste mi vysvětlila, proč mě považujete za drzouna?"
„Nevzkázal jste snad po číšníkovi, že si způsobíme škodu, kdyby nás napadlo nepozvat vás nahoru?"
„Ano, to jsem opravdu nechal vzkázat."
„Není to snad drzé?!"
„Jsem zdrcen, že ohleduplnost, kterou dávám najevo, považujete za drzost. Myslím, že vám můžu prokázat službu."
„Vaší žebrotou? Jděte! Odejděte! Už ani slovo!"
„Nutíte mne, abych se vzdal normální postele!"
„Spěte, kde je vám libo!"
„Protože nemám peníze, budu muset spát zase tam, kde jsem vás poznal." Vyslovil to se zvláštním přízvukem, a donutil ji tak k otázce:
„Kde jste tehdy spal?"
„V jedné stodole."
„Pchá! Lidi vašeho zrna spějí často po stodolách, v seníkách a na podobných místech!"
„Bohužel. Ale tahle stodola není jen tak obyčejná. Jsou stodoly, které vypadají strašidelně, stodoly, ve kterých se v noci nedá spát, stodoly, ve kterých se leccos děje."
„Jste jistě cvok! Proč vás vůbec poslouchám! Seberte se a zmizte, vagabunde!!" Neposlechl, nýbrž pokračoval dál:
„Taky v této stodole se tehdy leccos dělo."
„Hrome! O jaké stodole to vlastně žvaníte?!"
„O stodole vzadu za hřbitovem." Zarazila se a trochu zbledla.
„Co je mi po vašich bláznovinách!"
„Nejsou to bláznoviny. To dítě tam dodnes straší."
„Jaké dítě?"
„Co bylo zahrabáno pod stodolou."
„Člověče, nerozumím vám!"
„Já vám tehdy rozuměl o to lip."
„Jste v deliriu?"
„Ano, tehdy mě sklátila horečka z rozrušení, protože jsem vyslechl rozhovor před stodolou."
„Ale! Povězte, o čem tady vlastně melete?"
„O Wartenslebenové a jejím děcku."
„Vaše slova jsou pro mě španělskou vesnicí!"
„Nemohli by černici najít v této španělské vesnici něco zajímavého?"
„Mám opravdu chuť zavolat Černíka, aby vás odtud vyprovodil!"
„Pchá! To neuděláte!"
„Kdo mi v tom zabrání?"
„Já!"
„Jakto?"
„Nezatkli by mě, ale vás!"
„Člověče, co si to dovolujete?! Rozdrtím vás!" Přiskočila k němu s výhružně zatnutými pěstmi. Matka ji rychle zadržela a varovala ji:
„Ne tak zbrkle, Auroro! Tenhle chlap si nás spletl, to je jasné, ale přece jen bysme ho měly vyslechnout."
„Pro mě za mě! Pane Cibule, zřejmě jste si nás s někým spletl. Jakého bulíka nám tady věšíte na nos?"
„Nu, přece jste slečna Aurora Bormannová?"
„To jo."
„A tahle dáma, to je vaše matka?"
„Jo."
„Nazývají vás obryní?"
„Ano."
„Inu, pak se nemůžu mýlit, jelikož tohle jméno: obryně Aurora Bormannová - jste řekla tehdy oné dámě, která se jmenovala Wartenslebenová."
„Nesmysl! Mluvíte v hádankách."
„Pokusím se vám všechno vysvětlit."
„To udělejte!"
„Neměl jsem tehdy práci. Cestoval jsem s jedním kolegou, kterému se vedlo stejně špatně jako mně. Hlady jsme netrpěli, protože diváci nám rádi dali jídlo - ale žádné peníze. Do rezidence jsme dorazili s plnými žaludky, ale s

prázdnými kapsami."
„Jako teď!" vysmívala se obryně.
„Hm! Třeba taky ne, slečno! Nevěděli jsme, kde složíme hlavu, jelikož jsme neměli na noclehárnu. Proto jsme se poohlédli po posteli na matičce trávě. Tu jsme spatřili stodolu u Petriho hřbitova. Bylo sice zamčeno, ale našli jsme uvolněné prkno ve zdi. Odsunuli jsme ho stranou a vnikli dovnitř. Ze slámy jsme si navršili měkké, pohodlné lože."
„Vyhledejte si něco takového i dneska!"
„Snad to ani nebudu potřebovat. Nejsem docela bez prostředků, i když na to nevypadám."
„Takže jste nás před chvílí obelhal?"
„Chtěl jsem vědět, zda máte dobré srdce. Nuže, dál: byli jsme velmi unaveni. Můj přítel hned usnul a vzbudil se až ráno. Taky já jsem usnul, ale později mě probudily lidské hlasy. Zaposlouchal jsem se. Venku jste stála vy s matkou."
„Já? My dvě?"
„Ano."
„To se pletete!"
„Nikoli! Dobře jsem si vás prohlédl."
„Vždyť jste říkal, že byl večer!"
„Přece jen jsem mohl rozeznat vaše obličeje. Krom toho, vzhledem k vaší postavě vás člověk nemůže nepoznat."
„Viděl jste snad skrz zeď?"
„Zeď? Vždyť byla pouze z prken, samá škvíra a díra po suku. Nachytaly jste Wartenslebenovou s mrtvolou a uzavřely jste s ní výhodný obchod."
„Obchod?"
„Ano."
„Jaký obchod?"
„Tisíc guldenů za vaše mlčení."
„Neutekl jste náhodou z Rollenburgu?!"
„A vás tam pošlou!"
„Co mi brání, abych vás vyhodila?"
„Strach."
„Ohó!"
„Ihned byste měla na krku policii. Tehdy jsem vyslechl celý rozhovor, tudíž přesně vím, na čem jsem."
„No, když to tak dobře víte, zopakujte mi, co jsme vlastně udělaly. Podle vašich slov se mělo jednat o dítě?"
„Prosím, netvařte se, jako byste o ničem nevěděla! Mám důkazy. Pomohla jste Wartenslebenové odklidit mrtvolku, a tak jste kryla vraždu dítěte. Za to jste dostala tisíc guldenů."
„I kdyby to byla pravda - co je vám po tom?"
„Jejda, hodně!"
„Možná tehdy. Měl jste nás udat. Proč jste to neudělal?"
„Udat? Nesmysl! Tím bych si nepomohl. Raději bych se s vámi rozdělil."
„Cože?"
„O tu tisícovku."
„Ach! Podívejme!"
„Ano. Šel bych za vámi hned, ale tím bych probudil přítele. Tomu jsem chtěl pochopitelně zabránit. Nechal jsem vás dítě zahrabat"
„Kam jsme ho strčily?"
„Přesně nevím určitě leží někde pod stodolou, to je jisté."
„Zřejmě se vám tehdy něco ošklivého zdálo, milý pane Cibule!"
„Snad! Tedjsem vzhůru a dobře vím, co mám dělat. Vy dvě jste odešly. Druhého dne jsem se rozloučil s přítelem, abych měl volné ruce. Dva dny jsem hledal obryni Auroru Bormannovou, ale nenašel. Byla tady mně se však nepodařilo zjistit, kam zmizela."
„Škoda!" zafňukala obryně ironicky.
„Potom jsem hledal Wartenslebenovou. Když jsem konečně našel dům, v němž bydlela, byla taky pryč."
„Chudáčku! Taková smůla!"
„Odklad není ztráta. Stále jsem doufal, že některou z vás potkám. Dneska mi přálo štěstí. Viděl jsem vás."
„Kdy?"
„Když jste sledovala dámu, která vešla do hotelu Korunní princ." Obryně náhle zbledla. Pokud ji sledoval dál, musel nepochybně vědět, že od hotelu se vydala ke stodole. A dáma, o níž se zmínil, byla přece Wartenslebenová, jíž hledal!
„Nic o tom nevím."
„Vždyť se vaše matka ptala na onu dámu u vrátného. Pak odešla."
„Kam?"
„To jistě dobře víte!"
„Vy ne?"
„Velice dobře."
„Kam jsme tedy šly?"
„Přece ke stodole, abyste se pomodlily za duši ubohého, nepokřtěného... zavražděného děcka. Nebo ne?"
„Lžete!"
„Ach! Nebyly jste u stodoly?"

„V tom případě už se nemůžu spolehnout ani na vlastní oči!"
„Kde jste byl, že jste nás viděl?"
„Sledoval jsem vás a ukryl se na hřbitově, abych vás mohl pozorovat. Když jste se pak vrátily, chtěl jsem zjistit, kde bydlíte. Přivedly jste mě až do tohoto hostince. Budete i nyní tvrdit, že jste to nebyly vy?"
„Zmýlil jste se. Jistě to byly jiné ženy."
„Ó, tomu sama nevěříte! Viděla jste někdy ženskou, která by se vám podobala postavou?"
„Jste cvok! I kdybyste byl při smyslech, jaký byste měl důvod nás dvě vyhledat?"
„Stejný, který mne napadl již oné noci a pro který jsem vás celou dobu hledal: podíl."
„Co vás vede?!"
„Dostala jste tisíc guldenů"
„Lžete!"
„Dejte mi z nich pět set!"
„Ani krejcar! Už mám té vaší historky plné zuby! Vyprávíte tady románky po kterých nám nic není. Vážně vás žádám, abyste se porozhlídl, kde nechal tesař díru!"
„Poslechnu, jakmile se dohodneme."
„Nedohodnem se."
„Proč ne?"
„Nejsme ženy, za které nás máte!"
„Zapírejte - ale sotva přinesu důkazy, budete se muset přiznat."
„Jaké důkazy máte?"
„Dítě. Kostra se určitě najde."
„Pro mě za mě!"
„Vyzvu policii, aby hledala mrtvolu pod stodolou."
„Poslužte si!"
„A když najdou pozůstatky?"
„Nic nám nedokážou. Pouze se potvrdí, že tam mrtvola děcka ležela."
„Mám i jiný důkaz!"
„Jaký?"
„ Wartenslebeno vou."
„Kde je?"
„Nevím."
„Ach! Takový důkaz je k ničemu."
„Najdu ji."
„Hledejte!"
„Poslechnu. Zajímaly jste se živě o dámu, která šla ke Korunnímu princi. Neviděl jsem jí do tváře, ale zeptám se na ní, o tom nepochybujte."
„Chytrý a rozumný nápad!"
„Snad to bude ona. Ihned bych ji poznal."
„Dám vám dobrou radu. Jděte dům od domu, patro od patra, dveře od dveří celou rezidencí - pak ji určitě najdete."
„Zbytečnost! Lepší bude, když se dám jinou cestou, která je přes svou jednoduchost nevyvratitelná."
„Zajímalo by mne, jakou cestu míníte."
„Cestu - do divadla." Obryně nedokázala potlačit pohyb úžasu. Konečně se zeptala lhostejným hlasem:
„Považujete divadlo za myší past?"
„V tomto případě ano. Slyšel jsem, že se zítra utkají dvě tanečnice, Leda a Američanka. Takovou záležitost si nenechá nikdo ujít, tedy ten, kdo sežene peníze na vstupenku. Wartenslebenová vám zaplatila tisíc guldenů, tudíž bych ji nepovažoval za chudou. Pokud bydlí v rezidenci, jistě půjde do divadla."
„Jak ji chcete najít v takovém davu?"
„Poradím si. Bydlela u jistých lidí, a ti ji dobře znají."
„No, přeju vám štěstí! U mne ale žádné nenajdete!"
„Chcete všechno zapřít?"
„Ano."
„Jste nerozvážná!"
„Jak to?"
„Dostanu příležitost k udání."
„To je mi jedno."
„Ó, i kdybyste nic neudělaly, moje výpověď vás uvrhne do vyšetřovací vazby."
„Důležité je, že mi nemůžou nic dokázat. Jsem nevinná a museli by mě brzo pustit. Zato vás si pohlídají. Za falešné udání jsou parádní sazby. Přemýšlejte o tom!"
„Už jsem se rozhodl. Určitě byste si neuškodily, kdybyste ubohému červovi darovaly pět set guldenů. Vždyť byste si je mohly nechat vyplatit od Wartenslebenové."
„Nechci, nemůžu a nebudu nic dělat, protože nevím nic o tom, o čem jste tady kvákal."
„Jste tvrdohlavá! Na vaší matce vidím, že by raději jednala opatrněji než vy. S ní by se dalo mluvit. Nechci být ne-lida, a tak vám dám nějaký čas na rozmyšlenou."
„Skutečně? Jaká dobrota, milost a ohleduplnost!"

„Ano, chci být ohleduplný."
„Jaký čas nám dáte?"
„Do osmi ráno."
„Jenom?"
„To stačí, abyste zvážily svoje šance. V osm hodin se zastavím."
„Nemusíte se obtěžovat nepřijmu vás!"
„Ve čtvrt na devět už bych šel na policii!"
„Poslužte si!"
„V devět najdou mrtvolu."
„Už ji nechtě v klidu!"
„O čtvrt hodiny později budete vy i vaše matka zatčeny."-
„A o další čtvrthodinu později mě pustí — a vás strčí do díry!"
„Uvidíme! Nevzdávám se naděje, že se rozhodnete už dneska večer. Projednejte to se svou matkou. Budete-li mi chtít něco sdělit, vzkažte mi na ubytovnu v Hlavní ulici, kam teď půjdu. Snadno mě najdou, neboť znáte mé jméno: Cibule."
„Obdivuju vaši vytrvalost! Podesáté a naposledy vás ujiš-ťuju, že se mýlíte. Už vypadněte, nebo zazvoním na domovníka, aby vám zjednal expres do pekel!"
„Klidně bych tam zajel, abych vám objednal ubytování! Dobrou noc!"
„Padejte!"
„Nashle dneska nebo zítra!" S těmito slovy vyšel ze dveří. Teprve nyní otevřela stará stavidla úleku. Spráskla ruce a bázlivě vyjela:
„Nechápu tě, Auroro! Jak"
„Ticho!" byla přerušena.
„Vím, co dělám! Běž rychle za ním!"
„Proč?"
„Abychom poznaly, jestli jde opravdu na Hlavní ulici. Stačí, když ho budeš sledovat dvě ulice. Pak se vrať!" Stará pospíchala ven. Jakmile takzvaný Cibule vyšel na ulici, spěchal ke dveřím sousedního domu, kde stál muž, policista v civilu. Řekl mu:
„Budou mne sledovat, aby věděly, kam jsem šel. Abych je uklidnil, musím jít napřed. Jděte hned za námi. Potom mi řeknete, kdy mne přestaly sledovat." Šel dál. Sotva urazil několik kroků, objevila se na ulici stará. Sledovala jej z větší vzdálenosti, aniž by zpozorovala, zeje sama sledována. Na konci druhé uličky se spokojeně otočila, neboť Cibule pokračoval směrem přímo k Hlavní ulici. Policista jej rychle dohonil a hlásil:
„Už se vrátila."
„Jak daleko šla?"
„Na minulý roh."
„Dobrá! Vraťte se na místo. Předpokládám, že obě ženy záhy vyrazí ke stodole. V žádném případě jim nebraňte v cestě. Kdyby se náhodou daly jiným směrem, třeba v úmyslu opustit hlavní město a prchnout, musíte se snažit zadržet je."
„Třeba násilím?"
„Ano - zatkněte je." Policista se vrátil k hostinci, kníže spěchal temnými uličkami ke hřbitovu a odtud ke stodole.
„Nuže?" otázala se obryně napjatě, když se matka vrátila do místnosti.
„Šel správným směrem."
„Do Hlavní ulice?"
„Ano."
„Osel!!"
„Nazýváš ho oslem?"
„Jistě! Chce mi být nebezpečný, a přece je příliš hloupý, než aby ho napadlo, jak se můžu této hrozby během okamžiku zbavit."
„Jsem tak polekaná! Musím si sednout."
„Proklatá návštěva, v tom máš pravdu!"
„Myslela jsem, že mě klepne pepka!"
„Taky jsem se musela ze všech sil ovládat, hlavně kď přivedl řeč na stodolu."
„Koho by to tehda napadlo!"
„Ty dva tam musel nastrčit ďábel!"
„A že nás vyslechl!"
„Navíc rozuměl každému slovu! Naštěstí neví, co jsme tam tehdy chtěly. Aspoň tak!"
„Hledal nás."
„Jo, ale nepovedlo se, protože jsme druhý den odjely. Taky Wartenslebenová se vytratila. Měl proklatou smůlu - ale po čtyřech letech nás přece jen dostal."
„Co uděláme?"
„Ty se ptáš?"
„Jasně! Přece nedopustíš, aby nás udal, Auroro?!"
„Ale jo."
„Budeme ztraceny!"
„Nesmysl!"
„Měl vlastně pravdu: kdybysme mu zaplatily, musela by nám to Wartenslebenová vynahradit!"

„Děkuju! O takové tlačence nechci ani slyšet!"
„Tlačence?"
„No jasně! Jak jinak bys to nazvala? Dneska bysme mu zaplatily, aby držel hubu, ale jakmile by mu došly peníze, tlačil by zas! To je tlačenka! Proto jsem ho jednou provždy vyhodila."
„Určitě nás udá! Dělal na mě dojem, jako by to myslel vážně."
„S tím souhlasím."
„Zatknou nás!"
„Ani náhodou!"
„Najdou dítě."
„Ne."
„Přece tam leží!"
„Zatím ano. Zítra ráno však už bude pryč."
„Ach, chceš ho odstranit?"
„Jasně! Pak ať si udává, jak chce! Když policie nic nenajde, nemůže nás zavřít. Budou ho považovat za blázna."
„Kdy půjdeš ke stodole?"
„Sama nepůjdu - ty jdeš se mnou! Máme sice čas až do rána, ale jistota je jistota. Mohlo by ho ještě napadnout leccos jiného."
„Mohl by nás udat už dneska."
„Ano. Nejlíp uděláme, odstraníme-li mrtvolu hned."
„Kam ji dáme?"
„Nejlepší by bylo zahodit ji do vody."
„Mohli by ji najít!"
„Nemůže uplavat nebo se vynořit, protože je úplně zkamenělá. Ihned se potopí a zůstane ležet na dně."
„Takže do vody!"
„Počkej! Tak rychle to nepůjde! Měly bysme si taky uvědomit, že tu mrtvolu potřebujeme kvůli Ledě. Bez dítěte jí nic nedokážem, a tak nám nedá žádné peníze."
„Pravda!"
„Nejraději bych tělo zahrabala někde jinde."
„Kde?"
„Nevím, tak rychle se nerozhodnu. Stačí najít prozatímní úkryt na několik dní. Třeba nás pak napadne něco lepšího."
„Něco mám!"
„No?"
„Dáme tělo do kanálu."
„Tam se nedostaneme."
„Ve městě ne, ale venku najdeme nějaký otevřený. Pod ulicemi jsou stoky, kterými odtéká voda - to by byl nejlepší úkryt."
„Máš pravdu! Ale hrozí nám i jiné nebezpečí. Vždyť jsi to slyšela!"
„S tou Wartenslebenovou?"
„Ano. Hledají."
„Taky ji najde."
„Určitě! Že nás musel vidět, když jsme šly za Ledou!"
„Půjde do hotelu."
„Snad ho splete jméno — ale v divadle ji nepochybně pozná. Takový nápad mu nakukal sám ďábel!"
„Co když se Leda nechá zastrašit?"
„To je ono! Kdybych si tím byla jistá, nedělala bych si nic z jeho výhružek. Pokud ji ale překvapí jako nás, je možné, že v úleku všechno vyzvaní."
„Budeme ztraceny!"
„Přesto mrtvolu přemístíme."
„Potom jí -všechno řekneme."
„Jistě. Hned, jak jen uklidíme mrtvolu, půjdeme za ní, abysme ji varovaly."
„Taky ji vylekáme."
„Tím se nemusíme zatěžovat. Navíc nebezpečí, které nám hrozí od Cibule, je dalším důvodem, abysme si od ní nechaly ještě jednou zaplatit."
„Má-li peníze."
„Tanečnice je vždycky při penězích. Vem si kožich. Půjdeme!"
„Zhasneme světlo?"
„Ne. Je možné, že se vrátí, aby zjistil, co děláme. Ne-cháme-li svítit, bude myslet, že jsme doma." Šly. Na chodbě potkaly číšníka. Zdálo se, jako by na ně čekal, ale nedal to najevo. Přehodil knihu hostů do druhé ruky a řekl:
„Promiňte, dámy! Právě jsem za vámi chtěl jít."
„Máme se zapsat?" ptala se obryně.
„Ano."
„Uděláme to, až přijdem zpátky."
„Kdy se vrátíte?"
„Asi za dvě hodinky."

„Pak je mi líto, že vás musím obtěžovat. Za hodinu přijde kontrola. Všichni noví návštěvníci musí být do té doby zapsáni."
„Tak pojďme do hostinské místnosti!" Zde se posadila ke stolu a zapsala: Aurora Bormannová, umělkyně z Rollenburgu. Její matka. Přechodné ubytování. Poté spěchala za matkou, která šla napřed. Ani jedna z nich nezpozorovala, že se za nimi plíží několik postav, které v blízkosti hřbitova zmizely. Policisté se přesvědčili, že ryby vplují do sítě. Matka a dcera se několikrát ohlédly, a jelikož nikoho nespatřily, zamířily přímo ke stodolám. Mlčely celou cestu, teprve na místě se stará zeptala:
„Dáme se hned do díla?"
„Ne."
„Proč?"
„Nejdřív se musíme přesvědčit, zda nás někdo nepozoruje. Obejdeme stodoly, ty vpravo, já vlevo. Sejdeme se na druhé straně." Rozdělily se, aby propátraly celé okolí. Na druhé straně matka oznamovala:
„Nikoho jsem neviděla."
„Ani já ne. Jsme v bezpečí."
„Stejně je to zvláštní pocit, když si člověk uvědomí, že máme co dělat s mrtvolou."
„Dokonce s mrtvolou zavražděného! Ale co bylo, bylo! Mrtvola zůstane mrtvolou, ať byla zavražděná nebo zemřela přirozeně. A vůbec, v tomhle případě se nejedná o mrtvolu, nýbrž o kámen. Poslouchej!" Odvrátila se a nastražila uši.
„Co je?" ptala se matka polekaně.
„Myslím, že jsem zaslechla skřípání sněhu."
„Třeba spadl ze střechy."
„Možná. Člověk může být odvážný, ale při takových příležitostech vždycky pocítí drobet strachu."
„Dáme se do práce, ať vypadnem!"
„Počkej! Zatím nevím, kam děcko dáme."
„Pamatuju se najeden kanál, o kterých jsme před chvílí mluvily."
„Kde?"
„Hned za Bellevue, tam, co začíná les."
„Ano, už si vzpomínám! Není to moc daleko. Cesta je pustá, a tak uděláme nejlíp, když dáme dítě tam. Přihodíme do kanálu několik kamenů, aby si nikdo ničeho nevšiml."
„Nuže, do práce!" Stará poklekla a začala odstraňovat sutiny. Obryně jí pomáhala.
„Nezdá se ti to nějak kypré?" divila se první.
„Ano, ale je to logické. Už jsme tu dneska jednou hrabaly."
„Přesto myslím, že jsem to udusala víc."
„Asi ne. Mluv tišeji! V zimě je čistší vzduch, takže je každé slovo slyšet mnohem dál než jindy."
„Kdo by nás slyšel? Mrtví naproti na hřbitově?"
„Ne, ti živí tady!!" zaznělo za nimi. Obě vykřikly úlekem a vyskočily. Kdyby vedle nich udeřil blesk, nemohly by se více uleknout. Muž, který pronesl poslední slova, se spokojeně zasmál:
„To je ale překvapení, že? Jen doufám, že příjemné!"
„Cibule!" vyrazila obryně.
„Pan Cibule!" přidala se matka, jež se dosud nemohla dostat z úleku.
„Ano, jsem to já, Cibule nebo pan Cibule, podle toho, jak je ke mně kdo slušný."
„Myslela jsem" koktala stará.
„Co myslíte?"
„Že - že — že jste na ubytovně."
„Myslíte špatně, - stejně jako celý večer, paní Borman-nová."
„Co tady chcete?" vyjela nyní obryně.
„Co chcete vy?" odtušil.
„Do toho vám nic není!"
„Pak se neptejte ani mne!"
„ypadněte!"
„Ó, dovolíte, abych zůstal, slečno. Nesmírně se zajímám o vaše dolování."
„Nemáte se oč zajímat!"
„Vlastně mě to nenapadlo."
„Tak proč sem lezete?"
„Byl jsem tady před vámi. Proč za mnou běháte?"
„Byl jste tady před náma? Pak můžete taky před náma odejít. Ihned zmizte!"
„Nepůjdu, dokud s vámi nebudu hotov. Musíte uznat, že vaše zapírání bylo směšné!"
„Nelhaly jsme!"
„Ne? A jak!"
„Nesmysl! Mluvily jsme pravdu! O ničem nevíme."
„Co zde vlastně hledáte?"
„Dítě!" vyrazila povýšeným, výsměšným hlasem, i Přišla na myšlenku, od níž si slibovala záchranu.
„Ach! Hledáte dítě?" divil se Cibule.
„A přitom jste tvrdily, že o něm nic nevíte!"
„Nevěděly jsme ani slovo."

„A přesto se tady vrtáte v díře?"
„Neřekl jste snad sám, že ho tady najdem?! Přišly jsme, abychom ho našly a případně věc udaly, víte?" Cibule se hlasitě zasmál.
„Strach vás přivedl na nápad," odvětil,
„který považujete za velmi duchaplný, ale nesmírně se pletete. Řekl jsem, že dítě je pod stodolou, ale nezmínil jsem se, kterou stodolu mám na mysli. Ještě méně jsem mluvil o konkrétním místě. Jak je možné, že jste ihned objevily správnou stodolu, dokonce přesné místo, kde jste začaly hrabat?"
„Náhoda!"
„Pchá! To nenabulíkujete mně ani ostatním. Věděl jsem, že přijdete odstranit mrtvolku, abych vás nemohl zažalovat. Proto jsem tu na vás čekal."
„Proč se o nás staráte? Máte k tomu právo?"
„Ach, také vy se staráte o mě!"
„Vůbec!"
„Proč mne tedy sledovala vaše matka dvěma ulicemi? Jakým právem?"
„Byl jste nám podezřelý."
„I vy mně. V tom jsme si rovni. Proto bude nejlepší, když začneme hned jednat o mé nabídce."
„Nemůžu na ni přistoupit, o ničem nevím!"
„A přece jen hledáte a najdete dítě!"
„Díky vaší zprávě."
„Směšné! Dvě ženy přece nepoběží uprostřed noci na osa- l mele, vykřičené místo jen proto, že slyšely o zahrabané mrtvole!"
„Jsem obryně! Nebojím se."
„A přesto jste se před okamžikem bezmezně vylekala! Nesnažte se mi něco nalhávat! Vím všechno."
„Nic nevíte, vůbec nic!"
„Myslíte? Mám v hrsti vás i vaši spoluvinici, skutečnou vražedkyni."
„Myslíte Wartenslebenovou?"
„Ano."
„Jak ji můžete mít v hrsti? Dosud jste ji nenašel."
„Věděl jsem o ní dřív než vy."
„Lžete!"
„Pchá! Myslíte, že Ledu neznám?"
„Hrome!" zaskřípala.
„Vidíte, že sedím pevně v sedle. Dohodněme se, jinak se ocitnete v nejvyšším nebezpečí!"
„Jste špatný chlap!"
„Pokud jinak nedáte, stanu se jím, alespoň podle vašeho chápání. S Ledou jsem dosud nemluvil, takže neví, že jsem o všem informován. Budete-li se zdráhat přistoupit na můj návrh, přilepím se vám na paty, dokud nesezenu policii, která vás zatkne."
„Na to zapomeňte!"
„Pak půjdu k Ledě," pokračoval nevzrušeně,
„která není tak zatvrzelá a tvrdohlavá jako vy. Rychle se přizná - a vy budete ztraceny."
„Auroro!" prosila matka se strachem.
„Co je?" zahřměla na ni dcera.
„Poslechni ho!"
„Nemám peníze nazbyt!"
„Leda nám zaplatí."
„Cibule je bude chtít hned."
„Neunáhlujte se!" přerušil je jmenovaný.
„Všechno je jasné. Vy jste byla svědkyní a chtěla jste od Ledy tisíc guldenů "
„Nic jsem nedostala. Nedodržela slovo."
„S tím na mne opravdu nechoďte! Chtěla jste po Ledě tisíc guldenů. Stal jsem se svědkem vašeho jednání a mohl bych žádat stejnou částku, ale řekl jsem si o polovinu. Pokud však nemáte peníze hned, můžeme se dohodnout jinak. Mohu vám jen doporučit, abyste si se mnou nehrály na schovávanou."
„Auroro!" zazněl opět prosebný hlas. Obryně hleděla chvíli mlčky před sebe, potom se otázala hrubým tónem:
„Kolik chcete?"
„Čím budete upřímnější, tím méně. Nutně potřebuji pe- l níže, ale důvěra je mi milejší. Máme stejné zájmy, které něj- l lépe ochráníme, když budeme vědět, na čem vzájemně jsme."
„Auroro!" Obryně zarazila matku netrpělivým gestem a zvolala:
„Buď ticho, matko! Sama vím nejlíp, co mám dělat!"
„Alespoň přestaňte zapírat!" nabádal je Cibule.
„Co uděláte, když nic nepřiznám?"
„Zapíraní by bylo pošetilé. Slyšel jsem každé slovo, které jste řekly. Kdybyste nelhaly, nemusely byste se obtěžovat odnášením dětské mrtvolky k Bellevue, abyste ji ukryly do kanálu."
„Proklatej chlap!" klela.
„Taky to jste slyšel?"

„Musíte se s tím smířit."
„Dobrá! Ještě jednou se zeptám: kolik chcete?"
„Jste na tom dobře s penězi?"
„Ne."
„Spokojím se s tím, co máte zrovna v peněžence."
„Opravdu?" divila se radostně.
„Ano."
„Pak budete mlčet?"
„Ano."
„Navždy?"
„Jistě."
„Dáte mi čestné slovo?"
„Ano. Dávám vám čestné slovo, že žonglér Cibule nic ne-vyzradí, pokud mu darujete peníze, které máte právě při sobě. Jste spokojeny?"
„Ano - pokud vám to bude stačit."
„Potřebuju peníze a dodržím slovo."
„Co uděláte, až je dostanete?"
„Cibule ihned zmizí," smál se,
„a už nikdy se v této oblasti neukáže."
„Dobře, dostanete je!" Vytáhla peněženku, vysypala její obsah do levé ruky a napřáhla ji k němu.
„Tady, berte!" vybídla jej. Vzal peníze a počítal. Šlo to dobře, neboť sníh poskytoval dostatek světla.
„Sakra!" mínil, když byl hotov.
„Čtyři guldeny a jedenadvacet krejcarů!"
„Není to dost?"
„Co vás vede!"
„Slíbil jste to!"
„Jsem osel! Myslel jsem, že umělkyně bude mít v peněžence víc, alespoň sto guldenů."
„Vidíte, jak jste se spletl!" smála se.
„Nebo jste mě oklamala."
„Jak to?"
„Nežertujte! Opravdu nemáte víc?"
„Ani o krejcar!"
„Přesvědčte mě!"
„Jak?"
„Ukažte peněženku!"
„Podívejte! Má tři přihrádky, všechny prázdné. Věříte mi už?"
„Ukažte!" Vzal jí peněženku a hleděl velice pečlivě dovnitř. Potom mínil:
„Vskutku, víc tam není. Mohl jsem to tušit už podle portmonky - stará, ošoupaná, sotva za pětník. Slečno Borman-nová, něco vám navrhnu."
„Co?"
„Cosi, z čeho hned poznáte, jak dobře to s vámi myslím a že nechci zůstat tak úplně bez prostředků."
„Co teda navrhujete?"
„Čtyři guldeny a jedenadvacet krejcarů pro mne nic neznamená. Vemte šije zpátky!" Automaticky natáhla ruku, do níž vložil peníze.
„Myslíte to vážně?" divila se.
„Ano."
„A přece dodržíte slib?"
„Za předpokladu, že mi splníte nepatrnou prosbičku."
„Jakou?"
„Jste proklatě zajímavé ženské, nesmírně s vámi cítím. Chtěl bych na vás mít nějakou vzpomínku."
„Snad jste se do mě dokonce nezamiloval?"
„Hm! Nebylo by divu! Jste" Zarazil se. Ona jej se smíchem doplnila:
„Jsem pěkně šťavnatá švestka, že jo?"
„Jistě."
„No, kdybyste se mnou chtěl strávit hodinku nebo dvě, přijďte zítra odpoledne do hostince. Nerada nechávám někoho umřít na nešťastnou lásku."
„Ó, děkuju, děkuju, děkuju!!"
„Ne?" zeptala se překvapeně, že odolal jejím vnadům.
„Ne, ne, má drahá!"
„Proč ne?"
„Má láska totiž není požitkářská."
„Jaká tedy?"
„Platonická." Propukla v hlasitý, výsměšný smích, potom se obrátila na matku:
„Už jsi slyšela něco takového? Jsem platonicky milovaná! Právě tak, jako kdyby se chtěl dudek počítat mezi kolibříky!

Cibule, vy jste se zbláznil! Jen si sáhněte!"
„Ne, děkuju! Jsem jemné povahy a moje tichá náklonnost k vám nemá žádné velké nároky. Opakuju vám, že při vší skromnosti žádám jen o malou památku."
„Co teda chcete?"
„Něco, co jste stokrát, tisíckrát držela ve svých teplých, liliových prstíčcích."
„Co míníte?" ptala se zvědavě, držíc peníze dosud v ruce.
„Tuto peněženku." , Trhla sebou leknutím. í
„Co vás vede?!" zvolala.
„Dejte ji sem!!" »í Natáhla ruku po portmonce, ale on ji rychle ukryl za zády. |(
„Vždyť nemá cenu!"-
„Pro mě velkou!"
„Jako vzpomínka na vás by pro mne však byla daleko cennější."
„Nemůžu vám ji dát."
„Vždyť máte peníze v ruce! Peněženku byste mi klidně mohla nechat."
„V žádném případě!" Snažila se jí zmocnit.
„Chováte se, jako by ta peněženka měla nesmírnou četní!" pravil. i
„Pro mě ano!"
„Jakto?"
„Památka!"
„Na vašeho bratra, lupiče?"
„J-NC.
„Nebo na druhého bratra, vraha?"
„Co je vám do mých bratrů?! Starejte se sám o sebe a vraťte mi tu šrajtofli!" Uchopila jej za paži. Uvolnil se a pokračoval:
„Nebo že by v tom bylo něco jiného?"
„Nic! Koukal jste dovnitř!"
„Ó, bankovka by mohla být pod přihrádkou. Něco takového jsem už slyšel." Ucouvla o krok a zahřměla:
„Nevymýšlejte si a vraťte mi ji!!"
„Snad tam najdu dvě pětisetguldenové bankovky, které jste dostaly a které měl Petermann zpronevěřit."
„Hergot!" vyrazila stará polekaně.
„Ach! Takže jsem uhodl! Vida!"
„Nic, nic jste neuhodl, rozumíte?! Vraťte mi peněženku, nebo za sebe neručím!!" Zastrčila své peníze a přistoupila k muži se zatnutými pěstmi. Byla téměř o hlavu vyšší než on, v šíři ramen se s ní nemohl vůbec měřit. Člověk by předpokládal, že ho může usmrtit jedinou ranou pěstí. Cibule nedal najevo sebemenší strach a s ledovým klidem odpověděl:
„Moje sladká Auroro, nerozčilujte se kvůli takové prkotině!"
„Prkotině? Je to drahá památka!"
„Ano, zřejmě to bude mimořádně drahá památka — na vás, mé dítě."
„Dítě? Takové kecy si nechtě! Sem s tou šrajtoflí!!"
„Nu, když jinak nedáte, vrátím vám ji, třebaže bych byl na takovou památku neskonale hrdý. Dohodli jsme se, že mi patří všechno, co v ní najdu. Mám právo přesvědčit se, je-li skutečně prázdná. Jedna z přepážek je podstatně silnější než ostatní. Ruku na srdce, Auroro! Něco jste tam vlepila, ne?"
„Nesmysl, tuplovaný nesmysl! Dejte ji sem, jinak si ji vezmu — a jak!!" Oběma rukama se vrhla pro peněženku. Bleskurychle ji zastrčil do kapsy a odpověděl:
„Musím vás důrazně požádat, abych si ji směl prohlédnout!"
„Nic nesmíte, vůbec nic! Chci svůj majetek!"
„A já svůj!"
„Je prázdná!"
„Jsou v ní dvě pětistovky."
„Lež!"
„Pravda!"
„Jak to můžete vědět?"
„Vím to jistě. Neodvážila jste se tyto bankovky udat. Nyní se zeptají Ledy, odkud peníze vzala - nepochybně z pokladny ubohého Petermanna." í Obryně pronikavě zasyčela, couvla o krok a křičela:
„Ach, víte všecko! Nejste člověk, za kterého se vydáváte! Jste proklatej policajt a špicl!! Dobrá, však si s várna poradím! Nestrpím, aby někdo nahlížel do mých tajemství! Je mi jedno, jestli budu jen podvodnice nebo i vražedkyně! Dovoloval jste si - dobrá, už teď jste mrtvý muž!!" Přiskočila, aby jej uchopila za krk a uškrtila. Ve stejném okamžiku hlasitě vykřikla. Popadl ji totiž za zápěstí a svíral je takovou silou, že z ní jeho ocelový stisk vyrazil výkřik bolesti.
„Ubožáčku," prohlásil,
„skutečně si namlouváš, že dokážeš zaškrtit žongléra jménem Cibule? I kdyby se ti to podařilo, bylo by to jen k tvé škodě. Dávej pozor!" Pronikavě hvízdl. Ihned se začala pohybovat bílá prostěradla, která by jinak byla považována za sníh. Tucet mužů obklíčil obryni i její matku. Aurora vztekle zařvala a snažila se uvolnit ze stisku knížete. Mamě.
„Špicle! Lumpe! Lháři! Padouchu!" nadávala.
„Pouta!" nařídil on. Několik mužů ji popadlo zezadu, pak jí byla nasazena pouta. Také její matka byla spoutána. Na

druhý, hlasitější hvizd přijela drožka, čekající na druhé straně hřbitova na zná- mění. Obě zadržené byly vtlačeny dovnitř, ačkoli se robustní žena bránila ze všech sil. Bez dalšího rozruchu byly zatčené dopraveny do věznice. Pánové se rozešli. Když se kníže loučil se soudním radou, tento prohlásil:
„Dnešní úlovek vyvolá mezi lidmi rozruch."
„Zítřejší ještě víc. Dopoledne vás navštívím, abych vám předložil nějaké své návrhy. Kdo určuje úředníky k výslechům?"
„Já, ředitel soudu."
„Mohu vám něco navrhnout?"
„Nařizujte, prosím!"
„Jste spokojen s panem assessorem voň Schubertem?"
„Dokonce se těší mému uznání. Tento mladý úředník se záhy vypracuje mnohem výš."
„Nechtěl byste mu svěřit tento případ?"
„Jistě by to bylo velké zadostiučinění. Ano, ať ho dostane, když si to přejete. Smím se snad zeptat, proč upřednostňujete právě tohoto assessora?"
„Chtěl bych ho odměnit za způsob, jakým vedl případ nevinného Roberta Bertrama."
„Rozumím a souhlasím. Zítra tedy budu mít tu čest — it
„Dopoledne. Dobrou noc!"

KAPITOLA DRUHÁ Skandální odhalení

Když se Max Holm odloučil od ostatních, cítil dosud nepoznané uspokojení. Všemožně se snažil potrestat nepřátele Ellen Startonové a byl přesvědčen, že se jeho plán zdaří. Později si vzpomněl na ubohého Wernera. Srdce jej nutilo oznámit mu, že jeho dcera bude brzy osvobozena. Vždyť mu nemusel říkat nic víc. Cestou k divadelnímu sluhovi procházel kolem kavárny, kde dnes seděl Werner s Jeanem. Protože ležel dlouhou dobu pod prostěradlem ve studeném sněhu, rozhodl se zahřát se sklenicí grogu. Nemálo se podivil, když vstoupil dovnitř a spatřil u stolu muže, k němuž chtěl jít - divadelního sluhu Wernera.
„Dobrý večer, papá Wernere!" pozdravil a posadil se ke starému.
„Považoval bych to téměř za zázrak!"
„Skoro, pane Holme. Už dlouho jsem nešel do hospody, teda na vlastní účet, ale dneska jsem si předsevzal vypít šálek poctivého čínského čaje - za dvacet krejcarů. Ach!" Blaženě usrkl z šálku.
„Marnotratníku!" vtipkoval Holm.
„Ohó! Můžu si to dovolit."
„Opravdu? Že by k vám konečně zabloudilo štěstí?"
„Jak se to veme!"
„Dostal jste snad zálohu?"
„Ó běda, naopak: vyhodili mě, milý, dobrý mladý příteli!"
„To snad ne?!"
„Ano. Sám intendant mě navštívil a"
„Běda! Viděl tedy vaši ženu?"
„Jo, a docela se mu to hodilo jako důvod k výpovědi. Ze základu vzato, zavinila to vlastně Emílie."
„Jak to?"
„Dneska večer chtějí hrát harémový kousek. Představitelka harémové krásky onemocněla, moje dcera se měla ujmout její role a skoro nahatá měla ležet na jevišti před všemi lidmi."
„Odmítla?"
„Díky Bohu jo! Proto jsem taky dostal výpověď. Jsem bez chleba, bez místa i bez výdělku."
„A právě proto pijete čínský čaj, šálek za dvacet krejcarů?"
„Ne proto, ale přece! Chci se zbavit vzteku. Když nemám vydělávat peníze, vyhazuju je z voken."
„Jste lehkomyslný člověk!" smál se Holm, neboť měl radost, že vidí starého konečně v dobré náladě.
„Jo, říkejte tomu, jak chcete, máte úplně pravdu. Rozha-zuju peníze za hlouposti, a přitom vám dlužím čtrnáct guldenů!"
„Aj, aj, tak jsem to nemyslel!"
„Vím, vím ale kdo pije Karavanu), musí taky umět zaplatit svoje dluhy. Tady máte, vřelý dík!" Vytáhl peněženku a vysázel na stůl čtrnáct guldenů.
„Co děláte, papá Wernere!" zvolal Holm.
„Jen berte!"
„Nepotřebuji je."
„Dlužím vám je!"
„To má čas!"
„Mám je navíc.") Název čínského čaje J
„Potěšení je na mé straně! Dneska ráno jste takto mluvit nemohl. Muselo vás potkat zvláštní štěstí."
„Ó, stal se ze mne poloviční Krésus."
„Jak to?"
„Prodal jsem dceru." Řekl to jen z žertu, netušil, jak dalece má pravdu.
„Vysvětlete mi to blíž!"
„Nu, nechala se najmout a dostala slušnou zálohu."

„Kolik, smím-li se zeptat? Když mi můžete vrátit čtrnáct guldenů, musela Emílie dostat daleko víc." Když starý udal částku, nebyl schopen skrýt překvapení. Poznamenal:
„Skutečně zvláštní! U koho slouží?"
„Budu vám vyprávět." Werner mu řekl vše, co se seběhlo kolem dcery. Holm byl však nedůvěřivý, začal ředitele cirkusu hned podezřívat. Přesto na sobě nedal nic znát, aby hodnému starci ne-přidělával starosti a nepřipravil jej o dobrou náladu. Ještě mluvili o tomto tématu, když se objevil nový host. Jakmile spatřil Holma, uctivě jej pozdravil. Byl mladý, snad dvacetiletý, krátké, tlusté postavy, rudé vlasy a sněhobílý dívčí obličejík. Celá jeho bytost dýchala sklonem k nekonečnému šprýmování. Člověk musel na první pohled poznat, že tento mladík je kdykoli připraven dát k dobru výtečný žert. Holm mu pokynul a zeptal se:
„Nechcete se posadit k nám, milý Haucku?"
„Rád, pokud dovolíte!"
„Znáte snad tohoto pána?"
„Znám divadelního sluhu pana Wernera."
„A já snad poznám vás," opáčil jmenovaný.
„Můj kolega," představil jej Holm.
„Přece víte, že jsem hrával k tanci."-
„Jo, jo."
„Nu, pan Hauck je naším bubeníkem a současně největším šprýmařem orchestru. Má víc not na bubny v hlavě než na notovém archu, a pokud si chcete získat jeho přízeň a udělat mu zároveň velkou radost, dejte mu příležitost k nějakému hloupému vtipu. Určitě vyhoví."
„Ach, příležitostí bývá dost, ale téma chybí," poznamenal Werner. Holm se chytl jeho poznámky a zeptal se:
„Jakou příležitost míníte?"
„Hm! O tom se nemluví."
„My nic nevyžvaníme!"
„Vím. Míním naše divadlo."
„Jo, tam je leccos shnilého."
„Kdybych si tak moh zašpásovat s některým z těch pánů, ale pořádně!" vzdychl Werner.
„Jak rád bych to udělal!" Bubeník se nadřazeně usmál, poté prohlásil:
„Kdo chce někomu zahrát, vždycky si najde příležitost i téma!"
„Intendant, baletní mistr, šéf potlesku, kapelní mistr, jeden jako druhý"
„Zadržte!" přerušil jej Holm.
„Zmínil jste se o šéfovi potlesku, o Leonu Staudigelovi. Dostal jsem nápad, báječný nápad!"
„Ňákou švandu?" vybafl napjatě Hauck.
„Ano."
„Dovolte mi zúčastnit se!"
„Uvidíme. Ukažte ruce, zuby i uši. Tak! Uspokojivé!"
„Zní to, jako byste mě chtěl uvést na trh s harémovými otrokyněmi."
„Něco o harému bych věděl."
„Sakra! Napínáte mě!"
„Povězte mi, Haucku, už jste někdy jedl ústřice?" SKANDÁLNÍ ODHALEN!
„Čočku jo, ale ústřice nikoli."
„Kaviár?"
„Na něj nemám."
„Šampaňské?"
„Dosud jsem nepil nic lepšího než zkyslé mlíko."
„Hm! A nechtěl byste to zkusit?"
„Okamžitě! Už se mi sbíhají sliny. Škoda, že to není možné uskutečnit."
„Lze! Naprosto vážně vás zvu na báječnou večeři za padesát, snad i víc guldenů. Záleží pouze na talentu, který projevíte."
„Mám vás v úctě, pane Holme, dokonce si vás vážím, jelikož nejste jen obyčejný kolega a hudlař přesto bych se vás ve vaší úctě zeptal: nepřeskočilo vám?"
„Ne."
„Nebo máte mozkovou tasemnici?"
„Také ne."
„Pak raději změňme téma."
„Proč?"
„Protože nemluvíte vážně."
„Dávám vám čestné slovo, že to myslím stejně vážně, jak to říkám."
„Všichni čerti! Teď skutečně nevím, na čem jsem a co si mám myslet."
„Myslete na báječnou večeři, která začne terstskou rybí nebo newyorskou želví polévkou. Jdete do toho nebo ne?"
„V takovém případě se budu želvit i rybařit."
„Pak přijde husa, kachna, zajíc, srnčí a jelení hřbet, di-vočák, rýnský losos, svíčková, biftek - prostě všechno, co si budete přát, studené i teplé, v dokonalém výběru."
„Už teď se klepu zimou a dusím horkem!",

„A k tomu různá vína, která si sám vyberete."
„Chcete mě vystřelit do říše pohádek?"
„Ne, nýbrž do Bellevue."
„Sakra, tam přej skutečně dobře vaří, jak jsem slyšel, i když jsem to dosud neviděl, natož pak ochutnal!"
„A to vše zcela zdarma."
„Tím lip."
„Navíc vás vyzvedne ekvipáž."
„Přestávám se poznávat."
„Budete obsluhován majitelem."
„To se mám! Ale jistě to nebude jen tak pro nic za nic?"
„Máte pravdu."
„Co teda?"
„Bude po vás žádáno několik vřelých dotyků, snad i polibků."
„Hrome! Je hezká?"
„Něco kolem padesátky."
„Fujtajbl!"
„Nu, pro takovou večeři člověk může leccos vytrpět."
„Správně. Vřelé dotyky i polibky se zajistí - akorát se postarejte, aby se před tím necpala česnekem."
„To ji ani nenapadne."
„Pak udělám vše, co bude v mých silách. Během jídla mě musí nechat v klidu."
„Říkáte pořád ona - ale není to ona, milý Haucku."
„Kdo tedy?"
„On."
„Ó běda! To přece není možné!"
„Ale ano!"
„Mám se dotýkat ňákýho chlapa a dokonce ho olizovat?"
„Ne."
„Vždyť jste to říkal."
„Kdepak, nebudete dělat nic - jenom budete všechno mlčky trpět. Nebudete nikoho líbat — on bude líbat vás."
„Padesátiletý vobliza?"
„Ano."
„Nemějte mi to za zlé, ale výš si cením i loutkového divadla. Nevěřím, že byste si dělal jenom legraci, protože jste mi dal slovo - ale musíte ho taky dodržet."
„Snad se vám rozjasní, když se vás zeptám, zda jste někdy byl převlečený za dívku."
„O, již několikrát - zrovna při masopustu. Mám postavu, že bych klidně mohl nosit i hluboký výstřih - dokonalou postavu k roli dámského komika."
„Dobrá! Jaké máte ruce?"
„Plné a kulaté jako meluzína."
„A co hlas?"
„Nemějte obavy! Mám skvělý a úplně přirozený hlásek. Kromě toho stačí, aby člověk začal šeptat. Povězte: připadá mi to, jako bych při té báječné večeři měl být převlečen za dámu."
„Máte pravdu."
„Výborně, výtečně! Začínám chápat! Zahrajeme skvělý kousek!"
„Správně."
„Někomu, kdo nešetří, má-li člověka pozvat na tak skvělou večeři."
„Přesně tak."
„Mám hrát úlohu krásky?"
„Vaše kombinační schopnosti jsou doslova závidění-hodné!"
„Ó, a můj trávicí aparát je ještě lepší! Povězte, nehrozí při tom ňáké nebezpečí?"
„Ani v nejmenším."
„Doufám, že se mi za to někdo nebude chtít pomstít?"
„Ne. Dotyčný bude naopak velice rád, když se o tom nebude mluvit."
„Smím znát jeho jméno?"
„Ano. O ně se bude ostatně zajímat také náš papá Werner. Totiž tanečnice Leda - ach, už jste slyšel o zítřejším utkání, Haucku?"
„Ano, vím všechno."
„Dobrá! Pan Leon Staudigel dává Ledě k dispozici veškeré prostředky, zatímco Američance nesmí vůbec nikdo tleskat."
„Šikana!"
„Leda mu musela slíbit malý románek."
„Na kdy?"
„Na zítřejší večer, hned po představení. V Bellevue již byla objednána patřičná večeře. Staudigel a Leda tam mají přijet ekvipáží zhruba kolem jedenácté hodiny."
„Mám vystupovat místo Ledy?" otázal se bubeník.

„Ano."
„Kdo si vymyslel tento plán?"
„Já."
„Taky já mám na starého Staudigela pifku a rád bych mu něco vyvedl, i když mi tento žertík připadá dost odvážný."
„Čeho se bojíte?"
„Že mne udá, zažaluje."
„Ani ho nenapadne. Jeho žena se nesmí o večeři dozvědět - a jistě by se jí to doneslo, kdyby proti vám chtěl vystoupit. Navíc se obává publika. Pomyslete ten skandál, kdyby se provalilo, že ctěný pan Leon Staudigel se zúčastnil milostného dostaveníčka s - bubeníkem."
„Pravda! Myslím, že mi dokonce slušně zaplatí, abych o tom nežvanil."
„Určitě. Klidně se s vámi vsadím."
„Ale jsou zde ještě jiné okolnosti."
„Jaké?"
„Důležité. Za prvé: hned pozná, že nejsem dáma, natož pak tanečnice Leda - jedině snad, že by oslepl."
„Oslepne, alespoň v jistém slova smyslu. - Zapomněl jsem se totiž zmínit, že nikdo nesmí tušit, kdo se skrývá pod rouškou nočních milenců. Proto budou mít škrabošky."
„Sakra! Výtečný nápad!"
„Škrabošky neodloží ani při večeři, poněvadž je nesmí poznat majitel, který je bude při večeři obsluhovat. Mimoto, už ví, kdo to bude."
„Prozradil jste mu to?"
„Ano. Teprve když se vzdálí, tedy po jídle, bude Staudigel žádat sundání škrabošky pak mají na scénu přijít zmíněné něžnosti. Pokud se rozhodnete tuto roli převzít, zajistím vám skvělou prémii."
„Od koho?"
„Od knížete z Befouru."
„Sakra! Znáte ho?"
„yelice dobře."
„Účastní se vašeho komplotu?"
„Ano."
„Hrn! Pokud se zúčastní i on, opravdu není důvod k obavám. Je to koneckonců podle mého gusta: dobré jídlo, dobré pití, nóbl obsluha a navíc extra prémie! Hlavně u toho bude skvělá sranda! Rád bych přikývl - ale kde vzít potřebnou masku?"
„O vše bude postaráno. Kníže ví, že Staudigelovi něco vyvedeme, ale dosud netuší, co to má být. Proberu to s ním zítra ráno. Do té doby můžete celou věc zvážit a rozmyslet si, zda se zúčastníte."
„Dobrá! Myslím, že to vezmu. Kdo ví, zda se mi někdy v životě ještě naskytne příležitost k tak skvělému žertu a podstatně skvělejší večeři! Něco takového si nenechám ujít. Vlastně jsem přišel, abych se najedl, ale nyní od toho upustím. Skoro jsem neobědval, ale kvůli zítřku budu klidně hladovět. Dokonce si dám hrnec senných lístků, abych si tu svoji jídelní stoku dokonale vyprázdnil. Pak ctěný baron voň Stau-digel pozná, jak se umí mademoiselle Leda nacpat. Bude si myslet, že pozval na večeři kumpanii gardových kyrysníků." Probrali ještě několik maličkostí, pak se otec Werner zvedl k odchodu. Holm se nabídl, že jej kus cesty doprovodí. Při pomalé chůzi pustou ulicí řekl Holm starému:
„Domníváte se, že jste udělal štěstí, když vaše dcera nastoupila do služby o tom nechci diskutovat mám pro vás však zprávu, která bude ještě šťastnější, pro vás i pro rodinu."
„Jakoupak? Mluvte, milý pane Holme!"
„Potají jsem pracoval pro vaši Lauru."
„Ach, je to pravda?"
„Ano. Mám několik výsledků."
„Bože! To by bylo náramné štěstí!"
„Dokonce mám naději, že svou dceru brzy uvidíte."
„Sotva!"
„Proč?"
„Nechce žádat o milost."
„V pořádku. Žádnou nepotřebuje."
„A přece říkáte, že bych ji moh brzo vidět?"
„Ano, to říkám."
„Leda by se prokázala její nevina."
„Myslím, že se nám podaří tento důkaz zajistit. Nevím, mohu-li vám svěřit něco bližšího, milý papá Wernere."
„Jen do toho! Mluvte!"
„Musíte si však nechat všechno pro sebe, alespoň do pozítří."
„Rád, jak rád! Přísahám, že nikomu neřeknu ani slovíčko."
„Dobrá. Před chvílí jsme našli Lauřino dítě."
„Spasiteli! Kde bylo?"
„To je vedlejší. Dále jsme zjistili, kdo je matkou zavražděné dívky. Ta také přivedla vaši dceru do vězení."
„Kdo je to?"
„Až později. Teď bych vám chtěl důvěrně sdělit, že v souvislosti s tímto případem byly zatčeny dvě nebezpečné

osoby. Víc vám zatím neřeknu." Starý uchopil Holma za ruce a ptal se:
„Dáváte mi naději, že moje dcera bude opět svobodná a získá zpátky svou čest?"
„Nedávám vám jen naději, dokonce jistotu. Mé tvrzení je podpořeno pádným důvodem." Wernerovi vytryskly slzy proudem. Než mu v tom Holm mohl zabránit, políbil mladíkovi ruce a vzlykal:
„Bůh vám tisíckrát žehnej, pane Holme, za radost, kterou jste mi udělal. Neumím se vám odměnit!" Ihned po návratu domů k sobě nechal kníže voň Befour předvolat Petermanna. Už krátký pobyt na svobodě udělal s mužem pravé divy. Z tváře zmizel výraz bolesti a odříkání, do očí se vrátil mladistvý lesk. Celá postava jako by se napřímila, chůze se stala svižnější a jistější. Nyní, když stanul před knížetem, mohl každý v jeho tváři číst úctu, lásku a oddanost k novému pánu.
„Zatím jsem se pečlivě snažil," začal kníže,
„abych se dotýkal vaší minulosti co nejméně, ale dnes mám vážné důvody porušit svou ohleduplnost. Jsem přesvědčen, že jste byl odsouzen nevinně, že jste se obětoval za svého pána -ale jste ochoten nést špatnou pověst, která provází váš pobyt ve vězení?"
„Neudělám ani nejmenší, abych se ospravedlnil. Člověk, který je povinen vrátit mi čest, si na to nevzpomíná."
„Nebudu vaše rozhodnutí chválit ani kritizovat, ale musím se vás zeptat, jestli se stejně mlčenlivě a nepoddajně za--chováte k těm, kteří chtějí pro vás i pro vaše dítě jen to nejlepší."
„Pouze já mám svázané ruce. Dobro pro jiné nechci a nebudu odmítat."
„To nestačí, milý Petermanne. Už jste se někdy setkal s jistou slečnou voň Wartensleben?"
„Ano."
„Ach, přece! Navštívíte zítra balet?"
„V žádném případě."
„To jsem chtěl vědět. Děkuji." Druhého rána, ještě než kníže odešel z paláce, byl mu ohlášen Max Holm, který se dostavil, aby si vyzvedl potřebné instrukce. Při této příležitosti se zmínil o včerejší rozmluvě s bubeníkem. Při jeho vyprávění přelétl přes tvář knížete zcela lehounký úsměv. Po nějaké době Holm vyšel z paláce, pískaje si tiše do kroku, jako člověk, před nímž stojí něco navýsost veselého. Zamířil k bytu bubeníka. Ten jinak pracoval jako písař, ale neměl příliš zakázek, neboť jeho pero nepatřilo k oněm plodným. Přivydělával si tedy tlučením do bubnů. Příbuzné neměl, a tak se ubytoval u jedné staré vdovy. Holm jej zastihl sedícího u stolu, v jedné ruce sáček, v druhé vařečku, kterou míchal v míse.
„Dobré ráno, milý Haucku!" pozdravil Holm.
„Zdařbůh, pane Holme. Dobře, že jdete!"
„Vyspalý?"
„Příliš ne."
„Proč ne? Trpíte špatným svědomím?"
„Ano i ne. Nemohl jsem usnout, jelikož jsem neustále myslel na dnešní večeři. Furt jsem přemílal, je-li to správné nebo ne, když Staudigelovi zahrajeme takový kousek."
„A výsledek?"
„Chvíli to znělo lákavě jako flétna, pak to zase hučelo jako kotel - ale s tím jsem si to záhy vyřídil. Rozhodl jsem se souhlasit s vaším návrhem. To vlastně víte sám, ne?"
„Odkud?"
„Podle stolu."
„Jak to?"
„Nu, tady je mísa s knedlíkama, které mi včera dala bytná, tuhle mám zase housky z rána. Nejedl jsem, abych se mohl večer pořádně nacpat."
„Co to mícháte?"
„Pšeničnou mouku, císařskou značku."
„Co máte v pytlíku?"
„Rumělku, ale snad taky něco jiného, protože to stálo jen dva krejcary."
„K čemu?"
„Hrome! Ještě se ptáte? Pak ať mi někdo upeče čápa, ale s pěkně křupavými stehýnky! Večer se mám převlíknout za ženskou, dokonce za tanečnici, a vy se mě ptáte, k čemu mám mouku a barvu! Podívejte se na tenhle ručník!" Látka byla skutečně samá mouka a červeň.
„Co jste s ním dělal?"
„Zkoušel."
„Snad ne líčení?"
„Jasně, co jiného! Musím přece vypadat co nejlíp. Pudr je na mě příliš drahý, tak se spokojím s moukou a červenou barvou za dva krejcary. To stačí."
„Nesmysl! O vše bude postaráno. Odvedu vás ke známému, kde najdete vše potřebné. Přesně v šest vás vyzvednu."
„Sakra! Na to jsem sám zvědav. A ke komu mě vlastně chcete zavést?"
„Ke starým, počestným lidem. Jmenují se Brandtovi a -bydlí ve Vítězné ulici. Pochopitelně nesmíte zmiňovat jejich jméno v souvislosti s naším žertem!"-
„A co já?"
„Jak to myslíte?"
„Inu, musím nést kůži na trh. Co když to špatně dopadne?"
„Ručím za všechno."
„Vy? Hm! Máte můj respekt, pane Holme, ale ani vy nejste všemohoucí. Když si mě vezme dobrý pan Leon Stau-digel

do parády"
„Bojíte se ho?"
„Bát se? Ani mě nenapadne! Vedlo by se mu zle, kdyby se mě dotkl. Co když mě však udá?"
„Neudá vás."
„Kde berete svou jistotu? Takový člověk je schopen všeho. Nebo mi můžete dát i zde záruky?"
„Já ne, ale kníže."
„Ach! Mluvil jste s ním?"
„Ano."
„Už jste byl u něho?"
„Ano. Zde vám posílá deset guldenů a vzkazuje, že až bude po všem, dostanete ještě jednou tolik."
„Půjde s námi?"
„Myslím, že ne, ale budu zde já."
„To stačí. Jak se dostanu do Bellevue?"
„Šéf potlesku vás vyzvedne."
„Kde?"
„V divadle."
„Sakra! Tam se nevyznám."
„Nemějte obavy. Můj starý přítel Werner vás vyzvedne u Brandtů a odvede vás na místo. Další otázky?"
„Děkuju, zatím žádné."
„Pak se mějte! Mám ještě něco." Vyšel ven a zamířil k bytu baletního mistra. Po nějaké době zazvonil u zmíněného bytu. Otevřela mu mistrova žena.
„Přejete si?" vyzvídala.
„Mohu mluvit s panem baletním mistrem?"
„Míníte uměleckého malíře a baletního mistra, mého muže?"
„Ano."
„Podívám se." Zavřela mu dveře před nosem. Když se vrátila, otevřela pouze na dva prsty a hlásila:
„Nemůžete s ním mluvit." V příštím okamžiku mu přibouchla dveře před nosem.
„Ostrá ženská!" bručel Holm.
„Nenechám se odradit." Chvíli čekal, poté zazvonil znovu. Dveře se otevřely. Ihned strčil nohu dovnitř.
„Co chcete?" ptala se žena.
„Mluvit s baletním mistrem."
„Míníte pana uměleckého malíře a baletního mistra, mého muže?"
„Jasně."
„Nebyl jste tady už jednou?"
„Před chvilkou."
„Odmítla jsem vás."
„Ano."
„Přesto přicházíte zas?"
„Ne? Vždyť tady stojíte!"
„Dosud jsem neodešel."
„Tak tedy jděte! Nemám čas běhat každou minutu ke dveřím. Můj muž má příliš mnoho práce a nesmí ztratit jediný okamžik."
„To nemusí."
„Jak to?"
„Já půjdu za ním, ne on za mnou."
„To vyjde nastejno. Naposledy vám říkám, že nemá čas!"«
„V tom případě musím jít - ale budete toho litovat." Zarazila, se.
„Litovat? Jak to?" divila se.
„Maluje přece portréty?"
„Samozřejmě."
„Slyšel jsem, že je výtečným umělcem. Nelze si u něho objednat obraz?"
„Pro koho?"
„To je vlastně tajemstvím, ale každopádně by mu to přineslo mnoho peněz." Žena zabrala. Hluboce se uklonila a ptala se:
„Prosím, nechcete vstoupit?"
„Myslím, že nemohu?"
„Promiňte, spletla jsem se. Špatně vidím a myslela jsem - myslela jsem - že máte roztrhaný kabát. Nyní vidím, že jste slušně oblečený. Pojďte!" Poslechl. Uvnitř se mu snažila proniknout pod kůži.
„Nemohl byste mi to tajemství prozradit?"
„Mému muži to přece řeknete?"
„Jistěže."
„Nu, vždyť jsem jeho žena. Muž a žena, to je jedna duše. My dva, já a on, jsme spolu nerozlučně spjati, takže si myslím, že se mohu dozvědět všechno, co ví on."
„Hm! Kdybych věděl, že umíte mlčet"

„Jako ryba, dokonce jako hrob!"
„Tomu věřím, hlavně tomu druhému."
„Tak prosím, prosím!"
„Nuže, zkusím to. Jméno ale vyslovit nesmím, tak vám aspoň prozradím, že se jedná o vysoce postavenou, knížecí osobnost, jejíž portrét má váš muž namalovat."
„Ježíšku! Vysoce!"
„Ano."
„Knížecí!"
„Ano."
„Tedy šlechtic?"
„Jistě."
„Dáma?"
„Ano."
„Prosím, rychle za mnou, rychle!" Spěchala ke dveřím, vedoucím do zadních místností. Holm se ohradil:
„Prosím, nerušme ho. Nemá čas."
„Ó, má dostatek času! Klidně pojďte!" i Popadla jej za paži a táhla dovnitř. U dveří do ateliéru chví-ili tiše naslouchala, potom otevřela a prosila: l
„Muži?" Neodpověděl.
„Arture, miláčku!" Také nyní mlčel, pouze zakašlal.
„Cukrouši!" Teprve teď zazněl jeho varovný hlas:
„Miláčku?"
„Co děláš?"
„Maluji."
„Stále ještě Proserpínu?"
„Ano, milá Auroro."
„Smím tě vyrušit?"
„Ne, miláčku. Právě teď kreslím pekelného psa Cerbera. Každé, i sebemenší vyrušení je nevítané."
„Přece je to nezbytné, milý Arture."
„Nedělej to! Raději postav na kamna hrnec s klihem. Rozřízl jsem si kalhoty a musím si je slepit. Drží to lépe, než kdybys to sešila."
„Cukroušku! Nejsem tady sama."
„Ne? Kdo je tam s tebou?"
„Velice jemný pán." Holm nemohl malíře vidět, neboť žena zaplnila celý dveřní otvor, přesto zřetelně slyšel jeho zlostnou odpověď:
„Model?"
„Nemyslím."
„Hrome, ať táhne k čertu, milá Auroro!"
„Ujišťuji tě, zeje nesmírně jemný."
„Jemný nebo ne, miláčku, to je jedno! Nemám čas. Pekelný pes musí být hotov."
„Jedná se o portrét."
„Ať se nakreslí sám, Aurorko!"
„On? Přišel na rozkaz knížecí osobnosti!"
„Knížecí? Sakra! Pusť ho sem, Auroro!" Nyní se konečně vynořil mezi stojany a spěchal ke dveřím, aby přivítal pána.
„Běžte dál!" S těmito slovy strčila žena Holma do místnosti a zavřela za ním dveře. Baletní mistr se hluboce uklonil a uctivě se omlouval:
„Promiňte, vzácný pane, ale umělci se neradi nechávají rušit."
„To dovedu ocenit."
„Můj pekelný pes — rozumíte mi?"
„Ovšem! Při tak těžké práci se člověk nesmí nechat vyrušovat."
„Výjimky jsou povoleny pouze za jistých podmínek, jako třeba teď. Prosím, pojďte za mnou! Chcete se podívat na Cerbera?" Vedl jej ke stojanu. Proserpína již byla částečně načrtnuta před ní seděla jakási bestie, částečně pes, částečně medvěd, nechyběl ani kus krokodýla.
„Co tomu říkáte?" ptal se umělec.
„Nádhera!"
„Viďte?"
„Geniální dílo!"
„Prosím, prosím!"
„Geniálně navrženo!"
„Lichotíte mi."
„Pes je skvělý, ještě bych chtěl vidět Proserpínu. Musí to být umělecké dílo!"
„Jistě, jistě, ale bohužel není dosud dokončena. Prosím, uctivý — s kým mám tu čest?" Holm si nasadil cvikr, usadil se na židli s gestem velmože a prohlásil:
„Hm! Neznáte mne?"
„Ne."

„Zvláštní! Opravdu ne?"
„Ne, milý pane. Jistě jsem vás už viděl, neboť jako por-trétista si dokážu zapamatovat tak klasické rysy, jakými vyniká vaše tvář - ale v tomto okamžiku si nevzpomínám, kdy a kde jsme se setkali."
„Nevadí! Víte - hm, tušíte! Vlastně nejsem ten, za kterého se nyní vydávám. Rozumíte?"
„Velmi dobře."
„Víte, jak se tomu říká?"
„Samozřejmě: inkognito."
„Dobrá! Jedná se totiž o tajemství."
„Tajemství," opakoval baletní mistr a umělecký malíř s hlubokou úklonou.
„Všichni o vás tvrdí, že umíte být mlčenlivý."
„Ó, jsem němý!"
„Také hluchý. To je nutné."
„Výborně! Jsem hluchoněmý."
„A slepý! To je nevyhnutelné!"
„Jak poroučíte! Hluchoněmoslepý!"
„To zatím stačí."
„Co dál, smím-li se ptát?"
„Jedná se o vysoce postavenou osobu"
„Osobu?"
„Z knížecí krve."
„Krve? Všichni čerti!" Malíř se ukláněl, kdykoli opakoval slovo, které slyšel z Helmových úst.
„Dáma se chce nechat namalovat."
„Mou rukou?"
„Ano, pokud dokážete být diskrétní."
„Tělem i duší!"
„Také hlavou a vlasy? Je to vyžadováno."
„Také hlavou a vlasy."
„Portrét má být darem pro manžela této vysoce postavené dámy."
„O, rozumím, rozumím!"
„Manžel nesmí nic tušit."
„Samozřejmě."
„Malování se musí provádět na skrytém místě."
„Přesně podle vašeho přání. Mohu nabídnout svůj ateliér?"
„Co vás vede! Vysoké panstvo a váš ateliér?! V žádném případě! Sezení se také nesmí konat za dne."
„Tedy večer?"
„Ano. Dáma chce být navíc zachycena jako Proserpína cc
„Ach! Proserpína a pekelný pes?"
„Ano. Model pro pekelného psa vám bude dodán. Proserpína, bohyně podzemí, vyžaduje noční osvětlení. Je výhodné, že budete malovat večer. Místo a čas zůstane pochopitelně tajemstvím."
„Nikdo se nic nedozví."
„Přísaháte?"
„Přísahám!"
„Tak ne. Zvedněte ruku!" Malíř poslechl a sliboval:
„Přísahám nejhlubší mlčenlivost!"
„I vůči vlastní ženě!"
„Hm! Nesmí se alespoň dozvědět, oč se jedná, milý pane?
„Jste snad pod pantoflem?"
„Ne, ale Aurora ráda ví, kde jsem."
„Dobrá. Místo a čas se pochopitelně nedozví!"
„Poslechnu."
„Výborně. Jste ochoten malovat?"
„Ano."
„Sdělím vám tedy podrobnosti. První sezení bude dnes večer."
„Ó běda!"
„Co je?"
„Nejde to."
„Proč ne?"
„Jsem zaneprázdněn. Hrajeme dvě baletní představení."
„Vím. Dotyčná dáma se rozhodla, že vás zohlední. Sezení začne až o půlnoci."
„Díky Bohu! Kde?"
„Vyzvedne vás ekvipáž."
„Tady?"
„Ano. Ve tři čtvrtě na dvanáct musíte být připraven. Jakmile kočí švihne bičem, nasednete."
„Podle rozkazu!"

„Ještě něco: rozumí se samosebou, že vysoce postavená dáma nemůže trávit noci sama s cizím mužem."
„Jistě, jistě!"
„Jak byste tomu chtěl zabránit?"
„Dáma si může vybrat společnost."
„Pchá! Co tajemství?"
„Hm, ano!"
„Nesmí být sama s mužem, to přece chápete?"
„Pochopitelně."
„Společnost dámy však lze připustit."
„Snad."
„Co z toho vyplývá, pane baletní mistře?"
„Vyplývá? Hm! Ó, ach, hm!"
„Tak mluvte přece!"
„Nevím, zda mohu své uctivé úmysly proměnit v nepatřičné myšlenky."
„Jaké jsou vaše myšlenky?"
„Raději bych vás požádal, abyste vyslovil svůj názor."
„Pro mě za mě! Převléknete se za dámu."
„Všichni dobří duchové!" vyrazil baletní mistr.
„Ulekl jste se?"
„Ne, ne!"
„V každém případě musíme chránit jemnocit vysoce postavené dámy. Pokud si netroufáte, najdu deset, možná i dvacet jiných umělců, kteří rádi přistoupí na mé podmínky."
„Také já jsem připraven na ně přistoupit, dokonce chci!"
„Obléknout si dámské šaty?"
„Ano. Pouze bych prosil, aby se Aurora směla dozvědět, proč to dělám."
„Dobrá. Řekněte jí to. Bude to tak lepší. Třeba vám pomůže s oblékáním. Protože byste mohl být viděn a poznán, nejvyšší místa rozhodla, abyste si nasadil masku."
„Takovému přání musí člověk vyhovět."
„Skvěle! Nyní to nejdůležitější - váš honorář."
„Ó, prosím, prosím!"
„Nechtě být! Je třeba vše domluvit. Jaká je vaše cena?"
„Hm! Opravdu nevím, jestli"
„Dobrá! Jste uctivý, což umí vysoká místa ocenit. Líbíte se mi, proto bych vám rád poradil."
„Vděčně přijímám."
„Lidé vysokého postavení nejsou zvyklí smlouvat a počítat "
„Jistě,jistě!"
„A mohli by se cítit uraženi udáním jisté částky."
„Žádnou nevyslovím, vůbec žádnou."
„Přesto dovedou ocenit talent a génia. Nechtě raději na panstvu, aby ohodnotilo vaše schopnosti."
„Vaše rada je mi rozkazem."
„Jsem přesvědčen, že nebudou šetřit a zaplatí vám nezvykle vysokou částku."
„Děkuji, děkuji!" Baletní mistr švihl piruetu, jako by již držel v ruce padesát tisíc guldenů.
„Jenom tak mimochodem a důvěrně, milý pane baletní mistře a umělecký malíři - snad k tomu bude ještě něco jiného."
„Cože? Co?"
„Pst! Žádné otázky!"
„Ne? Ach! Proč ne?"
„Mlčte! Už dávno zpozorovali vaše schopnosti, a to nejen na jevišti, ale i v ateliéru. Vlastně jste dvojnásobným umělcem."
„Dvojnásobným, ano, ano!"
„Již delší dobu se mluví o vaší knoflíkové dírce."
„Knoflíkové dírce? Božíčku!!"
„Ano, ano! Ale pst, ticho! Pokud se vám portrét povede, objeví se u vašeho knoflíku řád. Proto si dejte s Proserpí-nou záležet, příteli!"
„Dám si záležet. Jak se hodí, že už jednu maluji! Postavu mám prostudovanou, zašel jsem do hloubky, jsem naprosto aufait, v obraze. Když mi dokonce chcete poslat model pekelného psa, bude"
„Jistě, jistě! Tento model bude také skvělý."-
„Potom jsem přesvědčen, že odevzdám umělecké dílo první třídy. Dávám vám slovo muže i umělce."
„Imponujete mi! Ale ještě jedno: je možné, že pro dotyčnou dámu bude těžké, ba dokonce nemožné, aby se dostala ven v dámských šatech. V tom případě"
„budu čekat marně!"
„Kdepak! Chtěl jsem říci, že v takovém případě si oblékne mužské šaty. K sezení každopádně dojde. Máte ještě nějaké otázky?"
„Ne, žádné. Jsem šťastný, že vám mohu vyhovět."
„Zatím tedy adieu, příteli! Dnes večer, přesně patnáct minut před půlnocí. Nenechte na sebe čekat!"

„Kdepak, ani vteřinu, ani okamžik!" Vyprovodil Holma až k domovním dveřím, kde se mu několikrát hluboce poklonil. Když se vrátil do místnosti, kde na něho žena tázavě pohlédla, hrdě přikývl, ale neřekl jediné slovo.
„Nuže?" ptala se.
„Musím mlčet."
„Mlčet? Musíš přece mluvit!"
„Mám být hluchý."
„Nesmysl, milý Arture!"
„A slepý!"
„Přeskočilo ti?"
„Ne, miláčku - ale na skákání to je."
„Naháníš mi strach!"
„Ne, ne, nemusíš se strachovat, lásko. Slepota a ztráta řeči jsou myšleny jen obrazně. Naopak, očekává mne obrovské štěstí!" Povýšeně předkročil pravou nohou - a zavěsil prst do knoflíkové dírky.
„Co? Řád?!" ptala se.
„Ano. Kříž, orlici nebo dokonce lva! Víš, jak mne nazval?"
„Nuže, jak?"
„Dvojnásobný umělce, baletní mistře a umělecký malíři! Pak mi řekl, že jsem jeho přítel."
„Ježišmarjá! To byl nóbl pán! A já ho tak přísně vyhodila!"
„Taková chyba! Víš, kdo to byl?"
„Ne."
„Inkognito!"
„Čerta starého, milý Arture!"
„Ohó! Mám malovat Proserpínu."
„To už děláš."
„Myslím jinou. Mám zachytit nejvyšší dámu ze všech -do podoby Proserpíny. Portrét má být darován k narozeninám jejímu muži. Jedná se o překvapení, takže se o tom nesmí nikdo dozvědět."
„Co říkáš?"
„Z toho důvodu jsem dostal podmínky, jaké mohou přijít jedině z nejvyšších míst."
„Jaké podmínky?" Vše jí vysvětlil. Spráskla ruce nad hlavou a nadšeně volala:
„Arture, miláčku, nejsladší cukroušku, tušíš, kdo ta dáma je?"
„Ano."
„Nejvyšší - to je královské!" ‚3ude to určitě královna. Pojď, miláčku, ph takovém štěstí si ani nepotřebuji slepovat kalhoty. Natáhnu si nové!" Sundal z kamen hrnec s klihem a hodil jej do uhláku. Radostí byl téměř bez sebe. A kam šel zatím Holm? Do bytu šéfa potlesku. Věděl, že baletní mistr jej nezná, a právě tak předpokládal, že jej nikdy neviděla žena pana Staudigela, který se tak rád nechal nazývat baronem. Dveře mu otevřela komorná. Zeptal se, zda jej milostivá paní přijme.
„Co od ní chcete?" vyzvídala prostořeká dívka.
„Aby vás okamžitě propustila, jestli jí neřeknete, že s ní potřebuji mluvit!" Kouzelně to zabralo.
„Vaše jméno, prosím?" ptala se.
„Řeknu ho dámě sám."
„Madam není zvyklá přijímat ve svém bytě neznámé osoby, milý pane."
„Já zase nemám ve zvyku říkat každému na potkání, jak se jmenuji!" Věděl, že tímto způsobem si nejsnadněji zajistí respekt. Dívka odběhla a záhy se vrátila, aby jej zavedla k paní. Paní ‚baronka Staudigelová seděla na sametové pohovce a cvikrem na nose pozorovala příchozího, který se lehce uklonil a mlčky zůstal stát u dveří. Odpověděla mu ještě kratším pokývnutím a přísně jej napomenula:
„Pane, zdráhal jste se oznámit komorné své jméno!"
„Promiňte, milostivá paní, nezavinil jsem to. Bylo to nutné z vyšších rozkazů." Při těchto slovech rychle zvedla hlavu.
„Vyšší rozkazy?"
„Jak jsem řekl."
„Trváte na tom?"
„Jistěže."
„Pak jsem dychtivá dozvědět se důvod vaší návštěvy, ctěný pane."
„Jakmile mi dovolíte, abych se posadil vedle vás, budu vás o všem informovat, milostivá paní." Nevypadal špatně a nazýval ji milostivou paní —její tvář se rozsvítila uctivějším hlasem než dosud jej vybídla:
„Prosím, vezměte místo!" Posadil se na pohovku vedle ženy, rozhlédl se po místnosti a začal:
„Nejdřív se chci zeptat, bude-li náš rozhovor nerušený?"
„Přejete si to?"
„Samozřejmě!"
„Z vyššího rozkazu?"
„Jednoho z nejvyšších!"
„Ach! Pak se pochopitelně postarám, aby sem nikdo nelezl." Zazvonila. Za chvilku vstoupila dívka, které nařídila:
„Anni, pro nikoho nejsem doma!"
„Ani pro milostivého pána?"
„Pro nikoho." Služebná duše vrhla na Hohna uctivý pohled, poté se vzdálila.

„Nuže, milý pane, jsme sami a snad nás nikdo nebude rušit," poznamenala dáma.
„Děkuji. Musel jsem vás poprosit o tuto laskavost, neboť má návštěva u vás má být tajná. Jsem nucen hovořit důvěrně, řekl bych dokonce diplomaticky, a tak vás žádám, abyste některé mé obraty nebrala příliš doslovně. Smím vědět, zda mě milostivá paní zná?"
„Neřekla bych, což mě mrzí."
„Nebo jste mne už někdy viděla?"
„Myslím, že ano."
„Kde? V princově - och, ach! Snad v divadelní lóži?"
„Pravděpodobně." Z jejího výrazu bylo zřejmé, jakou radost měla, že se přeřekl. Nyní věděla jistě, že jedná s pánem nejjemnějších mravů.
„Nejdřív však otázku," pokračoval lehkým, konverzačním tónem,
„která se vám možná bude zdát nanejvýš indiskrétní. Je však míněna dobře. Včera o vás mluvili - kde, to je teď vedlejší. Jste žena, kterou nelze jen tak snadno přehlédnout. Zmínili se o vašich službách pro společnost, o vašem duševním bohatství, o vašem vlivu ve vysokých kruzích -a navíc jste byla jednou vysoce postavenou dámou nazvána baronkou. Jiní o tomto titulu pochybovali. Smím se zeptat: právem nebo ne?" Hluboce zrudla. Teprve po delší době odpověděla:
„Víte, jak je vaše otázka urážlivá?"
„Pouze zdánlivě, milostivá paní. Ne každá služba je odměněna, ale jisté kruhy se zabývají právě vyhledáváním ne-odměněných služeb." To byl balzám na právě otevřenou ránu. Smířlivým hlasem prohlásila:
„Mého muže nazývají baronem, ale nevím proč. Z urozeného rodu nepochází."
„Vy jste dcerou z dobré rodiny?"
„Ó, můj otec sice nebyl urozený, avšak patřil k jednomu starému patricijskému pokolení." Nebyla to pravda. Holm přesto chápavě přikývl a mínil:
„Také to je výborné a vysoce postavené kruhy k tomu přihlédnou, milostivá paní. Má otázka byla pro úvod nevyhnutelná. Dceři urozeného patricij ského rodu se člověk může svěřit."
„Prosím, prosím!" pobídla jej polichoceně.
„Asi víte, jak je velebeno umění ve vysokých i v nejvyšších kruzích. Panstvo básní, modeluje, maluje, hraje - a jak známo, umělec je nepoddajný, jedná-li se o předsudky v souvislosti s postavením. Umění je nadevše. V mém případě se jedná o dámu, jež vášnivě maluje, a tato její vášeň -"
„Myslíte princeznu Veronu?" vpadla mu do řeči.
„Prosím! Nemohu nikoho jmenovat. Dotyčná dáma si tedy předsevzala namalovat Kleopatru. Milostivá dáma snad již toto jméno slyšela?"
„Jistě! Kleopatra byla královnou východní Indie a spolu s císařem Herodesem zvítězila nad kalifem." Holm se musel ze všech sil přemáhat, aby se hlasitě nerozesmál. Vážně přikývl a pokračoval:
„Byla jednou z nejkrásnějších žen, které se kdy narodily charakteristická spanilost, jejíž půvab neleží v harmonii rysů tváře, nýbrž tryská z hloubi duše. Kleopatra je mocné sousto pro každou umělkyni, navíc stejně těžké a nezvladatelné, neboť naše doba už neumí podobnou tvář vytvořit." Na chvíli se odmlčel, aby zdvojnásobil zvědavost ženy.
„K našemu nejvyššímu překvapení," pokračoval,
„objevila dotyčná dáma nedávno tvář, která naprosto odpovídá tváři Kleopatry - přísná, vážná, a přece jen jemná a milá, prodchnutá hlubokou povahou, která jakoby vycházela přímo z královského rodu." Opět se zarazil. Zvědavost ji donutila k otázce:
„Proč to vyprávíte právě mně, pane?"
„Vám? Netušíte?"
„Ne."
„Skvělé! Právě vy jste míněná dáma!"
„Já?" vyrazila udiveně.
„Ano, samozřejmě."
„Nemožné!"
„Proč nemožné?"
„Muž mi říká" Zarazila se. Její tvář se zalila nachem.
„Co vám říká?"
„Chtěla jsem říci, že popírá mou krásu."
„Blázen! Ach, promiňte, že jsem si dovolil tak tvrdý, neopatrný výraz, ale je bláznivé, bláznivé a slepé, když vyslovuje takové nesmysly." Řekněte ošklivé ženě, že je hezká, a ona tomu uvěří. S ženou bývalého krejčího to nemohlo být jiné. V tomto pří- pádě se ženská ješitnost snoubila se společenskou domýšlivostí, což Holmovi, dobrému znalci lidí, nesmírně usnadnilo práci.
„Lichotíte mi, pane!" zvolala.
„Ó, nikoli! Pouze musím vyřídit rozkaz, který mi byl dán - nic víc. Akorát si musím postěžovat na špatně vyvinutý úsudek, který se nechá svést jemnou tvářičkou a zneuznává skutečně charakteristické rysy tváře. Princez — ach, chtěl jsem říci dotyčná dáma, tedy dotyčná dáma byla navýsost nadšena vaší fyziognomií. Konečně viděla zdárný konec svých snah, neboť spatřila živou Kleopatru, právě takovou, jakou si vysnila. Pak musela pomyslet na závoru, která před ní její cíl uzavírá."
„Jaká závora?"
„Nazývejme ji společenskou závorou nebo také jinak! Dotyčné dámě bohužel není dovoleno přiblížit se k vám

způsobem, jakým by si přála. Proto jsem byl určen, abych všechno opatrně vyzvěděl. Snažím se být opatrný, přesto však chci jednat otevřeně, jak jistě sama uznáte, milostivá paní."
„Upřímný samozřejmě jste, pane. Ale prosím, řekněte mi, po čem vlastně pídíte?"
„Musím probádat vaši ochotu."
„Ochotu? K čemu?"
„Nechat se malovat."
„Ach, překvapivé! Mám se nechat malovat?"
„Ano."
„Princez"
„Pst!! Žádná jména!" přerušil ji Holm.
„Dobrá, mlčím. Neděláte si legraci?"
„Jak bych se mohl odvážit!"
„Tvrdíte něco, co musím považovat za nemožné."
„Bohužel vidím, že má mise ztroskotala." Zvedl se z pohovky. Žena se rychle napřímila, strhla jej zpátky a řekla:
„Zadržte! Neukvapujte se! Skutečně se podobám Kleopatře?"
„Proč bych k vám jinak chodil?"
„A chtějí mě malovat? Mou tvář? Úplně stejně?"
„Jako portrét."
„Co se stane s obrazem?"
„Nejdřív ho dají na výstavu, později snad do královské galerie."
„Na výstavě se zmiňuje jméno malířky?"
„Jistěže."
„A také jméno originálu?"
„Každopádně."
„Božíčku! Pak se rozkřikne, že jsem to byla já!"
„Ano."
„A že mě malovala prin - urozená dáma!"
„Doufám, že vás to neodradí, abyste souhlasila s mou misí."
„Kdepak!" Ocitla se v nepopsatelném vzrušení, kráčela sem a tam po místnosti. Křečovitými pohyby připomínala zuřící har-pyji - a chtěla být považována za Kleopatru! Holm jí dopřál čas, aby se mohla vžít do situace. Potom se uctivě zeptal:
„Dovolí milostivá paní, abych pokračoval? Nebo toho zanecháme?"
„Ó, mluvte, jen mluvte!"
„Mohu tedy předpokládat, že vám nabídka není nesympatická?"
„Jsem nadšena, skutečně nadšena!"
„Děkuji. Dále považuji za svou povinnost upozornit vás na přednosti, které z našeho jednání vyplynou."
„Jaké přednosti?"
„Budete se stýkat s dotyčnou dámou velmi úzce. Jinak to vlastně není ani možné: budou vám muset otevřít dveře výš. Záležitost s Kleopatrou vám otevírá budoucnost, jejíž perspektivy si v tomto okamžiku ani nedovedete představit."
„Máte pravdu a chápu vše. Byla bych blázen, kdybych od sebe odstrčila podávanou ruku."
„Jste tedy svolná?"
„Ano, samozřejmě."
„Potěšení je na mé straně, třebaže chci ještě poznamenat, že žádné ovoce nelze utrhnout bez námahy. Toto pořekadlo platí i v našem případě."
„Mluvíte o námaze, o úsilí? Nic mne nezastaví."
„Musíte se připravit na mimořádné překážky."
„Jaké?"
„Hlavně nejpřísnější mlčenlivost."
„A dál? Jsem připravena na všechno."
„Doufám. Musím se zmínit ještě o dalších potížích. Jistě chápete, že styk s mou paní nemůže probíhat veřejně, alespoň zpočátku."
„To mě nemůže překvapit."
„Setkání musí být tajná."
„Souhlasím."
„Dáma vysokého stavu má naprosto odlišné názory než obyčejní lidé."
„O tom jsem přesvědčena."
„Bude žádat, aby byla splněna její přání."
„Pochopitelně."
„I když budete moci taková přání někdy označit jako rozmary?"
„Ano. Vysoce postavená dáma a umělkyně má úplně jinou duši než obyčejní smrtelníci."
„Máte pravdu. Splnění takových přání může být velkoryse odměněno. Nuže, krátce a dobře, dohodli jsme se a můžeme očekávat jedinečné výsledky." Podal jí ruku. Potřásla mu jí jako trhovkyně ovocem, která právě uzavřela výhodný obchod s jablky. Spokojeně pokýval hlavou a mínil:
„Kdy bychom mohli začít se schůzkami?"

„Jakmile si dáma bude přát."
„Třeba dnes večer?"
„Souhlasím."
„Výtečně! Dodám poslední důležitou poznámku. Bude--li dáma mlčenlivá, je logické, že také vy budete na nejvyšší míru diskrétní."
„Přirozeně."
„Neřeknete o tom manželovi."
„Nesmí se nic dozvědět?"
„Vůbec nic. Je šéfem potlesku — doufám, že mi rozu- míte, milostivá paní."
„Dobře! Také on se nic nedozví."
„Bude to možné?"
„Jistě. Náš rodinný vztah není tak atraktivní, že bych mu musela všechno říkat."
„A když si všimne vaší nepřítomnosti?"
„Buduji umět vysvětlit."
„I pro dnešek?" , Ano. Právě dnes je velmi zaneprázdněn a už včera se zmínil, že ani po představení nebude pánem svého času. Jsem k dispozici a prosím, abyste se zařídil podle toho jak se vám to hodí."
„Prin - dotyčná dáma vás nemůže přijmout ve svých komnatách."
„Chápu."
„Aby se s vámi setkala, musí dokonce vyjít z paláce."
„Už bylo určeno místo schůzky?"
„Ano. Byla objednána místnost v Bellevue."
„Ach, ve veřejném domě?"
„Právě tam je to nejjistější."
„Snad. Těmto věcem nerozumím a spoléhám na vás."
„Můžete, neboť i z druhé strany mi byla dána důvěra."
„Nemohou nás poznat?"
„Ne. Budete mít škrabošky."
„Nebude to nápadné?"
„Ne. Hostinský je o všem informován, dokonce zná na minutu dobu vašeho příjezdu. Postará se, abyste při vystupování nikoho nepotkala."
„Dobře. V kolik tedy?"
„Pochopíte, že dáma se nemůže uvolnit příliš brzy?"
„Jistěže."
„Musí čekat, až se uvolní schodiště a chodby. Předpokládal bych tak kolem půlnoci."
„To je dost pozdě!"
„Jinak nelze. Mimoto, jedná se vlastně pouze o dnešek. Potom bude zajištěn jiný způsob setkání. Snad má paní najde příležitost, aby vás navštěvovala ve vašem bytě."
„To by bylo nejlepší, výtečné!"
„A pohodlnější i pro mne. Dneska je mým úkolem vyzvednout vás v půl dvanácté. Buďte připravena! Až pojedu kolem, ozve se prásknutí bičem. Nastoupíte na rohu ulice."
„Pojedete také?"
„Ano. Nechceme zasvěcovat do tajemství žádného kočího. Z toho důvodu použijeme soukromou drožku."
„Zní to jako román, pohádka, ve které vystupují kavalíři a princezny."
„A jedna indická královna, milostivá paní!"
„Ovšem!" smála se.
„Ale prosím, nemohl byste mi naznačit, jakou si mám obléci toaletu?"
„Samozřejmě! Nejdůležitější věc!"
„Snad hedvábnou?"
„Ó ne! Tato podmínka je nejzajímavější, nejromantičtější! Nepojedete v šatech dámy."
„Ne? Jak tedy?"
„V oblečení muže."
„Pročpak?"
„Máme pro to dva důvody. Dáma jednak musí brát zřetel, aby vás nikdo nepoznal. K tomu se nejlépe hodí mužský oblek. Za druhé - znáte blíž Kleopatřin život?"
„Pouze povrchně." Holm si byl jistý, že o něm neví ani to nejmenší. Proto řekl:
„Zamýšlený obraz má královnu zachycovat v situaci, kdy utne velkovezírovi hlavu, převlečena za sultána."
„Jako Judita? Skvělý nápad!"
„Jako sultán se budete vyjímat! Nůž a pistole za opaskem, v rukou meč."
„Myslíte?"
„Ano. Souhlasíte?"
„Pochopitelně."
„Nyní se jedná o oblek."
„Dovolíte, abych si jej obstarala sama?"
„Nebude to pro vás nemožné?"

„Nikoli. Zajdu do půjčovny masek."
„Nesmíte však říci, že převlek je pro vás."
„Ne. Jak mám dotyčnou dámu oslovovat?"
„Jak se vám zlíbí. Budete tam jen vy dvě, takže až odložíte masky, jistě se domluvíte. Jste dostatečně informována?"
„Naprosto."
„V tom případě dovolte, abych se rozloučil."
„Uvidíme se večer. Snad vám později budu moci prokázat vděk, na který máte pochopitelné právo."
„Ano. Mé jméno vám nezůstane utajeno dlouho, milostivá paní. Buďte prosím připravena, abych nemusel dlouho čekat."
„Žijte blaze!" Uctivěji políbil ruku a vzdálil se. Sotva odezněly jeho kroky, zazvonila na komornou. Ta našla svou paní netrpělivě přecházet po pokoji.
„Anně, viděla jsi už někdy tohoto pána?"
„Připadal mi známý."
„Hlupačko! Známý! Je to hrabě!"
„Ježíši! A já na něho tak vyjela!"
„Už se to nestane, hlupačko! Nikomu se ani nezmíníš, že tady byl!"
„Ani pánovi?"
„Nesmí se dozvědět jediné slovo. Je dosud doma?"
„Myslím, že ano."
„Ohlas mě!" Po chvíli se odebrala za komornou. Její muž hleděl z okna a prohlížel si kolemjdoucí.
„Leoně!" zvolala. Pomalu a neochotně se obrátil.
„Co?" vyjel.
„Znáš Kleopatru?"
„Ne."
„Bože, nezná Kleopatru!"
„Ty ji znáš?"
„Jistě."
„Už jsi ji viděla?"
„Ne."
„Mluvila jsi s ní?"
„Ne."
„Tak ji neznáš. Už je dávno po smrti."
„Hlupáku! Stejně ji znám."
„Hm! Skutečně? Jak jsi na ni vlastně přišla?" Úmyslně přeslechla jeho otázku a řekla:
„Byla královnou východní Indie."
„Nesmysl!"
„Čím tedy?"
„Královnou Egypta."
„Nesmysl! Zvítězila nad kalifem."
„Ne. Svou krásou zvítězila nejdřív nad Césarem, pak nad Antoniem."
„Ach! Co všechno nevíš! Ale já mám v rukou důkazy! Viděl jsi někdy její portrét?"
„Několikrát."
„Tak se podívej na mě!" Překvapením vyvalil oči.
„Proč?"
„Nevidíš nic?"
„Co bych měl vidět?"
„Jasnou podobu mezi mnou a Kleopatrou." Tu vyprskl smíchy a zvolal:
„Zcvokla ses? Ty a Kleopatra!!"
„Ne?"
„Přesně jako den a noc!"
„Nemáš vkus a vím, jak zneuznáváš mé přednosti. Ale podobám se indické královně jako vejce vejci a mohu to dokázat."
„Ženská, jsem z tebe na větvi!"
„Všechno se změní!"
„Všichni čerti! Zbláznila se, opravdu se zbláznila!!"
„Mlč! Neurážej mne! Mysli na Kleopatru, jak s nožem a pistolí za opaskem, křivý meč v rukou, usekla velkovezí-rovi hlavu!" Přitom švihla rukou, jako by někomu srážela hlavu. Leon Staudigel přistoupil těsně k ní, uchopil ji za ruce a zeptal se:
„Ženská, nejsi snad - opilá?" Hrdě se napřímila, vrhla na něho zdrcující pohled a odpověděla:
„Ty, ty jsi asi opilý radostí, že máš takovou ženu!"
„Takové kecy! V zimě dostala úpal! Snad ji trefí šlak!"
„Hlupáku!" Zahřměla poslední urážku a opustila místnost. Hleděl za ní dlouho, pokyvoval hlavou a celou záhadu si neuměl vysvětlit. Max Holm zamířil k divadelnímu sluhovi Wernerovi, aby jej poučil ohledně dnešního večera. Poté se vydal domů. Otec seděl podle zvyku ve své židli a spal. Dveře do ložnice byly otevřené, aby tam vniklo trochu tepla z

vytopené místnosti. Max uvnitř očekával svou sestru, proto bez váhání vstoupil. Byla tam — ve společnosti Američanky. Před nimi ležela halda látek, ženy byly zabrány do živého rozhovoru.
„Promiňte!" omlouval se a chtěl odejít. Ellen Startonová mu právě přátelsky pokývala na pozdrav a řekla:
„Proč utíkáte? Papá spí a nesmí se vzbudit. Prosím, pojďte mezi nás!" Nemohl jinak, musel poslechnout. Podala mu ruku a zeptala se:
„Tak se tady zdravíte, nemám pravdu?"
„Pouze známí," koktal.
„Ach! My se snad neznáme?" Co měl říci? Styděl by se za obyčejnou, bezduchou odpověď, proto raději mlčel. Američanka mu pohrozila prstem a obrátila se opět k dívce. On zatím přistoupil k prádelníku, a aby něco dělal, listoval v notách, jež tam ležely. Snad by došlo k trapné přestávce, kdyby se Ellen tolik ne- zajímala o šití, což prokazovala množstvím otázek. Hilda měla dostatek jemnocitu po chvíli si našla vhodnou výmluvu, aby se mohla vzdálit. V tomto směru jsou ženy nedostižitelné. Když oba osaměli, opřela se Ellen rukama o stůl a dodala si sebevědomého vzezření.
„Pane Holmersi!" prosila. Obrátil se na ni tázavým pohledem.
„Chtěla bych opakovat předešlou otázku," pokračovala.
„Známe se nebo ne?" Zahleděl se pevně do krásných očí, které na něm spočinuly teplým pohledem. Stála před ním v plné mladistvé kráse a nádheře. Obestíral ji lesk andělské čistoty. Nejraději by se vrhl na kolena, on, chudý muzikant, před milionářkou! Ale ne! Nesměla si všimnout, jak vřele ji miluje!
„Ano, už jsme se viděli," odvětil slušně, ale se strojeným chladem.
„Viděli jsme se," přikývla ponuře.
„Nic víc, pane Holmersi?"
„Co jiného?"
„Nejen, že jsem vás viděla, také jsem vás slyšela. Znáte zvuk svých houslí? Znáte moc svých brilantních fantazií? Hahaha, snad máte pravdu. Viděli jsme se." Její slova se mu zařezávala hluboko do duše. Hledal důvod zůstat silným a nalezl jej.
„Viděl jsem vás," řekl,
„pouze viděl, ale nikdy neslyšel." Vždyť mu byla tak vzdálená! Nikdy s ní nepromluvil jediné slovo. Zvedla zrak a pokývala hlavou, jako by ho nechápala.
„Pouze jste mne viděl?" ptala se.
„Bohužel."
„Nu dobrá! Mnoho lidí tvrdí, že mne pouze viděli. Je mé umění uměním jen pro oči? Může existovat umění pro je- diny smysl? Nemá snad nejhlubší kořeny v duši, v povaze? Nezraje právě tam nejlepší ovoce pro srdce a rozum? Pouze jste mne viděl - a nic jste nepochopil. Byl jste pro mne Bohem nadaný umělec a já pro vás - obyčejnou baletkou!"
„Miss Ellen!"
„Ó, prosím!"
„Ne, nechtě mne mluvit! Slyšel jsem, že netančíte kvůli mrzkému výdělku, říkali - že tančíte, hnána božskou silou génia. A nyní"
„Co?"
„Nyní přece jen vystupujete pro peníze."
„Kdo to říkal?"
„Objevila byste se jinak v Evropě?" Sklopila víčka a zbledla. Když opět zvedla oči, spatřil v nich slzy.
„Chcete mne za to odsuzovat?" ptala se.
„Proč jste hrál na housle? Proč jste přijel do Států? Nebylo to proto, abyste vydělal peníze, mnoho peněz? Proč i nyní zkoušíte dnem a nocí? Ne snad kvůli mamonu?"
„Jsem chudý, zoufale chudý, to přece vidíte!" Přitom ukázal rukou na chudé zařízení malé místnosti.
„A mne považujete za bohatou?"
„Povídá se o tom. Není to snad pravda?"
„Pravdou je, že jsem měla miliony, ale jakou měl takový majetek cenu? Obšťastnil snad srdce?" Na chvíli se odmlčela, pak pokračovala:
„Ano, na druhé straně oceánu jsem toho neměla málo, ale vše se ztratilo, úplně vše! Tedjsem chudá, chudší než vy, tomu můžete věřit."
„A přece nosíte brilianty!" Ukázal na její prsteny a náramky, na nichž se blyštěly drahocenné kameny. Pokrčila rameny a mlčela.
„Proč chcete soupeřit s Ledou, slečno Ellen?"
„Chci?" namítla.
„Ta žena není hodná jediného pohledu na vás, a přece s ní soutěžíte o získání místa v našem městském divadle." Odpověděla mu opětným pokrčením rameny.
„Přál bych si, aby vaše konkurence šla k čertu," mumlal,
„ale předem se ví, že vás porazí."
„Opravdu?" otázala se s úsměvem. Potom se hrdě napřímila a dodala:
„Neporazí mne!"
„Leda má přijímací dekret v kapse, vím to!"
„Považujete snad tuto skutečnost za mou porážku?"
„Jistěže!"
„Další důkaz, že mi nerozumíte. Ach, tady přichází vaše sestra!" Hildin vstup přerušil nemilý rozhovor. Američanka se

nesnažila svou přítomnost prodlužovat. Při loučení mu podala ruku se slovy:
„Nikdy nezapomeňte, co vám říkám: jsem chudá, daleko chudší než vy!" Sestupovala dolů ze schodů a potkala domovního správce. Když jej minula, muž zastavil a mumlal:
„Kdo to byl? Zřejmě vznešená dáma! Ale znělo to, jako by plakala! Asi jsem špatně slyšel." Dole si spustila přes tvář hustý závoj, takže ji nemohl nikdo poznat. Po nějaké době zašla do obchodu nejznámějšího a nejvyhlášenějšího zlatníka. Na jevišti vystupovala ozdobena drahými šperky a některé z nich mu svěřila, aby je upravil. Zastihla mistra při rozhovoru se starším pánem, kterému se tento ihned omluvil, aby ji mohl obsloužit. Pán si zatím prohlížel skvosty kolem sebe, což mu nebránilo, aby poslouchal rozhovor mezi zlatníkem a dámou. Majitel obchodu blýskal znalostmi a odhadoval cenu klenotů tanečnice. Tu starší muž přistoupil a zeptal se:
„Cože? Náramek v ceně přes šedesát tisíc guldenů?! Prosím, smím jej vidět, slečno?" Ellen mu podala šperk. Zlatník již otevřel ústa k poznámce, jíž považoval za vhodnou, ale pán jej zarazil pokynem, který Ellen nemohla vidět.
„Nádherný!" zvolal.
„Velice krásný! Kde byl zhotoven?"
„V St. Louis." Pátravě se podíval na dívku, pak se zeptal:
„Jste Američanka?"
„Ano."
„A tady jste krátce?"
„Velmi krátce."
„V tom případě se nemohu mýlit, předpokládám-li, že se jmenujete Ellen Startonová?"
„Tak se jmenuji."
„Již jsem o vás slyšel. Dnes večer máte vystupovat. Rád bych vás viděl, bohužel však nemohu navštívit divadlo." Dali se do živého rozhovoru, samozřejmě o umění. Vyslechl její názory a vteřinu ke vteřině rostly jeho sympatie k dívce. Později využil příležitosti, aby odešel z obchodu v její společnosti. Na ponížený pozdrav zlatníka odpověděl ostrým gestem. Přede dveřmi se zeptal:
„Kde bydlíte, slečno?"
„V hotelu Union."
„Chcete tam jít pěšky?"
„To mám v úmyslu."
„Pak bych rád požádal o svolení smět vás doprovodit. Má cesta vede kolem." Kráčeli vedle sebe, on po levici, ona po pravici. Pokračovali v započatém rozhovoru. Ellen si všimla, že všichni smekali klobouky a její průvodce vřele odpovídal na pozdravy. Neměla však čas o tom přemýšlet, neboť ji silně upoutal duchaplnými poznámkami. Zastavili u hotelových dveří. - Vrátný je otevřel, opíraje se o zlatem kovanou hůlku potom se stáhl zpět. V pozadí chodby se shromáždili číšníci a obdivnými pohledy pozorovali mluvící u dveří.
„Dorazili jsme sem dost rychle," poznamenal,
„nemuseli jsme tak spěchat. Víte, že i z vaší řeči čiší tanec?" Zčervenala.
„Prosím, nerozpakujte se, slečno! Slyšel jsem o vás před půlhodinou a náhodou jsem potkal knížete z Befouru, který vás viděl v Americe. Chcete se nechat angažovat v městském divadle?"
„Ne."
„Proč tedy vystupujete?" Jeho pohled byl tak měkký, a upřímný, že nehledala výmluvy. Otevřeně přiznala:
„Chtěla jsem tady vystupovat, abych se nechala vidět. Hledám mně drahého člověka, jehož jsem ztratila."
„Našla jste ho?"
„Ano."
„Už před vystoupením? To mě těší! Jak jsem slyšel, kladou vám do cesty překážky! Nejsou vás hodni. Nemohla byste se rozhodnout k vystoupení u dvora?" Lehce pokrčila rameny.
„Ach, nechcete se podbízet! Správně! Přesto by ale bylo vhodné, kdybyste panstvu ukázala, že váš věhlas odpovídá pravdě."
„Ach!" smála se.
„Jsem neznámá, bez protekce a - re-publikánka!"
„Snad ne dokonce červená, radikální?"
„Ó ne! My ženy přece jen máme smysl pro monarchii."
„Dobrá, dobrá! O protekci se postaráme. Přiznám se, že jsem - král." Ani nemrkla. Upřímně na něho pohlédla a odpověděla:
„Veličenstvo, země, která má tak srdečného otce, musí být šťastná!"
„Děkuji! Bohužel my otcové nemůžeme vždy mluvit o štěstí. Vy, umělci, dokážete tóny, barvy, pohyby a slova dovést ke šťastné harmonii, zatímco my musíme neustále bojovat s neladem. Znáte snad nějaký prostředek proti tomu?" Svou otázku doprovázel oduševnělým úsměvem.
„Ano, Veličenstvo," odvětila pohnutě.
„Budu se za vás modlit a přeji si, aby všechny vaše děti dělaly totéž. Pak bude v domě soulad."
„Amen!" dodal.
„Miss Ellen, jste takové dobré srdíčko, diamant. Který mistr asi bude mít to štěstí a zasadí vás do zlatého šperku? Bůh vám žehnej!" Podal jí ruku, ale ihned ji stáhl, když ji chtěla políbit.
„Vzácný, vzácný panovník," šeptala, když v pokoji sundávala kožich.
„Kdo bude tím mistrem? Vím, kdo by to měl a mohl být, ale on si svůj šperk hlídá, neboť považuje diamant za falešný." A v jedné zastrčené budově u staré tržnice seděl ve třetím poschodí Max Holm, hlavu opřenou v dlaních. Zabýval se

smutnými myšlenkami, neboť neustále slyšel její poslední slova:
„Nikdy nezapomeňte, co vám říkám: jsem chudá, daleko chudší než vy!" Král ještě nebyl příliš daleko od hotelu Union, když potkal mladou jezdkyni, která jej uctivě pozdravila. Smekl klo- bouk. Znal ji - byla to Fanny, dcera plukovníka voň Hel-lenbacha. Nyní byla pilně zaměstnána. Robert Bertram byl jejími rodiči srdečně vítán a této výhody často využíval. Četl si s ní, hrál s ní na nástroje, hráli dámu i šachy, dokonce ji doprovázel při kratších výletech. Právě jej jela vyzvednout k malé projížďce. Kníže mu dal k dispozici koně a z mladíka se záhy stal výtečný jezdec. Nevyzvedávala jej samozřejmě v Palácové ulici, nýbrž zajížděla do Vítězné, kde seskočila před domkem starého Brandta. Sluhu zde neměli, proto přivázala koně k okennímu pantu a vstoupila. Matka Brandtová jí spěchala vstříc, radostný výraz v tváři. Vždy, když se zde Fanny ukázala, smála se stará jako sluníčko. Dívka se pouze snažila, aby knížeti nebylo příliš nápadné, že tak často navštěvuje malý domeček. Proč, sama přesně nevěděla.
„Dobré ráno, matko Brandtová!" zdravila krásná plukovníkova dcera.
„Je tady?"
„Ano," usmívala se stará vychytrale.
„Kde je?"
„Uvnitř. Sedí v křesle pro dědky a kouří fajfku s porto- rikem."
„Kdo? On přece nebude kouřit fajfku a sedět v dědeč- kovském křesle!"
„Proč ne? Vždyť nemá co na práci."
„Ach! Vy jste myslela papá Brandta?"
„Ano. Koho jiného?" Přitom na ní bylo jasně vidět, že dobře věděla, na koho se otázka Fanny vztahovala. Dívka jí laškovně poklepala na rameno a prohlásila:
„To je švanda! Teď půjdu dovnitř za tím vaším medvědem, i kdybyste měla puknout žárlivostí!" Dlouho se v místnosti nezdržela již za minutu byla zpátky a kašlala:
„Fuj! To portoriko! Nebo snad kroucený tabák?"
„Obojí, obojí, milé dítě!"
„Tím hůře! Nasypte mu do toho peppermintový prášek, aby to tak nepáchlo! Pan Bertram je u sebe?"
„Ano, milostivá slečno."
„Tak ho rychle překvapíme!" Vyběhla po schodech, zaklepala a našla Roberta sedícího nad písemnostmi. Když spatřil přítelkyni, tajnou lásku, pokryla se jeho hezká tvář jemnou červení. Pozdravila jej podáním ruky, kterou měkce a uctivě stiskl.
„Tak ne!" pravila.
„Víte, pane Bertrame, že pochybuji o účinku své výchovy?"
„Nemůžete to však připisovat nedostatku vůle z mé strany, milostivá slečno," odpověděl.
„A přece! Čemu jinému?"
„Třeba nejsem dostatečně chápavý k vašim dobrotivým snahám. Udělal jsem snad opět nějakou chybu?"
„Samozřejmě, značnou!"
„Prosím o vysvětlení."
„Vaše prosba je dalším hříchem opominutí."
„Ocitám se v nejhlubším zoufalství!"
„Jistě, neboť nechápete, o jaký hřích se jedná."
„Máte pravdu."
„Inu, žádáte vysvětlení, a přitom mne necháváte stát. Nechcete mi nabídnout místo? Nebo si přejete, abych co nejrychleji zmizela?"
„Ne, to ne! Prosím, posaďte se!" Přitáhl k ní křeslo. Zatímco si sedala, pokračoval:
„Druhá chyba je napravena. Mohl bych znát i první?"
„Jistěže. Víte, komu se tiskne při pozdravu ruka tak, jak jste to dělal vy?"
„Nu, komu?"
„Člověku, jehož známe jenom povrchně, takže nám je velmi lhostejný. Jeden by myslel, že pro básníka nemůže být složité stát se pánem dámy."
„Prosím, vaše označení mi není ani trochu známo," pravil s úsměvem.
„Co mám chápat pod označením ‚pán dámy?" S předstíraným překvapením spráskla ruce a odpověděla:
„Bože, nevíte to?"
„Bohužel ne. Sama vidíte, jak málo jsem se naučil."
„A jak daleko před vámi jsem v těchto znalostech. Ráda vás poučím. Pán dámy je kavalír, který ví, jak se stát u dam oblíbeným."
„U všech?"
„Ano, samozřejmě."
„Ó, běda! To se nikdy nenaučím!"
„Proč ne? Upřímně přiznávám, že jsem vás považovala ? za učenlivějšího."
„Hm! Zde chybí spíš na dobré vůli než na intelektuálních znalostech."
„Klidně se otevřeně přiznáte?"
„Nechci lhát."
„Proč vám tedy chybí na dobré vůli?"
„Nechci se líbit všem dámám."
„Máte k tomu nějaký pádný důvod?"

„Ano, velmi pádný."
„Smím ho znát?"
„Ano. Rád bych se líbil pouze jediné."
„Co vám udělaly ty ostatní?"
„Nic, vůbec nic."
„Proč chcete upřednostnit tuto jedinou?"
„Zaslouží si to. Je nejhodnější, nejčistější, nejmilejší a nej-zbožňovanější ze všech."-
„Co říkáte? Takovou dámu bych ráda poznala, pane Bert-rame."
„Znáte ji."
„Bydlí zde v rezidenci?"
„Ano."
„Snad ne blízko mne?"
„Velice."
„Prosím, prozraďte mi její jméno!"
„Milostivá slečno, k takové indiskrétnosti se nemohu snížit."
„Ó, vy zlotřilče! Dejte mi alespoň nějakou naději, že se dozvím, kdo to je."
„Ano, rád slibuji."
„Dobrá. Ještě mi upřímně řekněte, zda dámu, kterou upřednostňujete, zdravíte stejně jako mne?"
„Úplně stejně."
„Lehkým stiskem ruky?"
„Ano."
„Pak se k ní také nechováte jako kavalír."
„Ten zdraví jinak?"
„Samozřejmě."
„Jak?"
„Dejme tomu, že vám podá ruku"
„Dobrá, dobrá!"
„Nebo ručku, jelikož zbožňovaná nemá ruku, nýbrž ručku, ručičku, sladkou, malou, milou, teplou, měkkou ručičku, není-liž pravda?"
„Jistě, samozřejmě! Máte pravdu."
„Podá vám tedy ručku, právě tak, jak jsem to udělala já. Vyji pochopitelně nesmíte tisknout."
„A co s ní mám dělat?"
„Hm, ano! Tisknout ji vlastně můžete, ale pouze na své rty nebo na srdce."
„Tedy políbit."
„Ano, tak to míním."
„Vždyť nemohu vědět, zda s tím bude svolná!"
„Ještě jste se jí neptal?"
„Nu, tak to udělejte bez svolení. Každý muž se má něčeho odvážit." Zahleděla se na něho svýma krásnýma očima. Téměř cítil tlukot jejího srdce. Odpověděl:
„To bych velmi rád udělal, poněvadž nejsem bez odvahy, avšak nejde to, vůbec to nejde."
„Proč ne?"
„Rád bych políbil její malou, sladkou ručku, ale"
„Jaké ale?"
„Ale nosí téměř pořád rukavice." Tu se zasmála zvonivým smíchem.
„Tak ji polibte výš, až nad rukavičkou," odpověděla.
„Tam je manžeta, po ní následují krajky. Nemám to jednoduché!"
„Nu, pak musíte chytře vyčkat okamžiku, kdy rukavičku sundá. Třeba to někdy udělá."
„Ano, určitě -jenže v mé nepřítomnosti!"
„Hm! Pak byste jí měl dát jasně na srozuměnou, že vás její rukavice ruší."
„Pomůžu si tím?"
„Domnívám se. Vždyť je to zbožňovaná dáma."
„Zbožňuje také ona mne?"
„Hm! Vidím, že nestojíte zrovna v nejlepší pozici."
„Spíš ve velmi nešťastné," usmíval se.
„V tom případě je mou povinností vaše neštěstí alespoň na chvíli odehnat. Postarám se, abych vás trochu rozptýlila. Nevšiml jste si, že na sobě mám jezdecký úbor?"
„Zajisté, milostivá slečno."
„Nuže, můj kůň stojí dole. Pojedete se mnou?"
„Kam?"
„Kousek za město."
„Poroučíte-li, tak ano."
„Dobrá, poroučím vám to co nejpřísněji!"
„Hned nechám osedlat." Na nějakou dobu se vzdálil. Ona se zatím posadila do psacího křesla, stáhla rukavice a sáhla po knížce.

„Vidíte, že se chovám jako doma," prohlásila, když se vrátil.
„Zmocnila jsem se vašich spisů, aniž bych vás požádala o svolení."
„Přeji si, abyste je shledala zajímavými."
„Jistě, jsou velice zajímavé, hlavně pro mladou dámu." Otevřela knihu na titulní straně a četla:
„Falešné chytráctví čtyř sylogistických figur - a - pokus zavést pojem negativních veličin do světové moudrosti. Od Immanuela Kanta."
„Ó běda!" smál se Bertram.
„Takové věci čtete?"
„Dokonce je studuji."
„A já vás před chvílí považovala za nevzdělance. Co se týče mne, nevím, co bych si měla představit pod pojmem sylogistické figury. Také nevím, co je to negativní veličina, a vlastně se to ani nechci dozvědět. Spíš se zajímám o - ach, jak si vlastně stojíte s druhým dílem vašich ‚Domácích, tropických a pouštních obrazů? Už jste začal?"
„A téměř skončil."
„Výborně! Takové básně jsou mi daleko sympatičtější než nějaké sylogistické figury. Teď mne napadá: před dvěma dny jsem vám navrhla téma. Myslel jste na ně?"
„Hm! Zase jsem je zapomněl." Překvapeně nakrčila čelo a řekla vážným, káravým hlasem:
„To by mne vskutku nenapadlo. Budu vás muset potrestat. Zapomněl jste celý námět?"
„Bohužel úplně."
„Nuže, chtěla jsem komponovat píseň."
„Vzpomínám si."
„Se třemi slokami."
„Také to vím."
„Všechny tři měly začínat podobně, i refrén. Víte, pak je to snazší."
„A symetričtější."
„Dokonce jsem vám řekla, jaký refrén bych si přála."
„Právě ten jsem zapomněl."
„Zrovna to nejdůležitější!"
„Snažil jsem se ze všech sil vzpomenout si."
„Opravdu marně?"
„Hm! Tápal jsem v paměti a nemohu tvrdit, mýlím-li se nebo ne. Možná jsem připadl na špatnou myšlenku."
„Nu, jak zněl refrén k těm třem slokám?"
„Myslím, že to znělo: hraješ snad, šilháš snad, kradeš snad?" Spráskla ruce a s předstíraným rozčarováním zvolala:
„Co jste za člověka! Refrén o hraní, šilhání a kradení! To bych měla komponovat?!"
„Domníval jsem se, že to tak bylo."
„Co vás vede! Musím osvěžit vaši paměť. Refrén všech tií slok měl znít: miluješ snad?"
„Správně, velmi správně! Vůbec jsem si nemohl vzpomenout!"
„Divné! Navíc jsem na tuto básničku spěchala, pane hádží Omanahu."
„Slíbil jsem, že do šesti týdnů budu hotov."
„Šest týdnů? Dnes jste mi ji měl dát. Proto jsem k vám ! přišla."
„Chcete báseň?"
„Ano."
„Myslím, že jste se zastavila, abyste mne vzala s sebou na výlet? Jak se člověk může zmýlit!"
„Vyjížďka měla být odměnou za báseň. Není hotová, tak budete muset zůstat doma."
„Prosím, nebuďte tak přísná!"
„Co jiného? Básníkovi se nesmí jen tak prominout."
„Nu, raději se odvážím"
„Co?"
„Udělal jsem s vaším námětem jistý pokus, ale mám za to, že se příliš nepovedl."
„Máte báseň hotovou?"
„Ano."
„Kde je? Rychle, rychle!"
„Dovolte, abych vám ji přečetl." Vytáhl list ze svých zápisků a četl: Vidělas na zelené pláni, jak rozvíjí se poupat krása, když vychází zlaté slunce ranní, v němž zrcadlí se čerstvá rosa. Co ty jsi za motýla, co kolem květu poletuješ? Ó růžičko, má růžičko, řekni mi, zda miluješ?
„Skvěle, výtečně!" pravila Farmy.
„Přesně to jsem si přála! Prosím, pokračujte!" Vyzývavě mu pokynula, proto pokračoval: Slyšelas na zeleném poli, skřivánčí milostnou píseň, když slunce uléhá v doly, a přichází noční tíseň. Co je to za hnízdečko, o které pěvce tak bojuješ? Ó ptáčku, milý ptáčku, řekni mi, zda miluješ?
„Nádherné!" zvolala tleskajíc rukama.
„Nejdřív růžička, potom skřivánek. To jsou pochopitelně jenom analogie. Nyní by mělo přijít to pravé."
„Co?"
„Hm! Člověk vás, básníky, dobře zná! Teprve poslední sloka zachycuje, co jste vlastně chtěli říci."
„Nu, co chci říci?"
„Ne říci, ale tázat se."

„Ale nač?"
„Řekni mi, zda miluješ! Co jiného? Prosím, nenapínejte mne! Ta báseň je krásná, takže jsem si jista, že poslední sloka bude nejméně stejně krásná jako předešlé. Čtěte dál, pane Bertrame!" Poslechl a recitoval poslední sloku: Cítilas hluboko v hrudi, svého srdce silný tepot, když té paže objala, a tys slyšela tichý šepot. Čije vlastně oko, jehož pohled sleduješ? Ó srdíčko, mé srdíčko, řekni mi, zda miluješ?
„Myslela jsem si to," potvrdila.
„Nejdřív růže, pak skřivánek a nakonec srdce. Muselo to přijít."
„Jste spokojena?"
„Hm! Vlastně ne."
„Co mi vytýkáte, milostivá slečno?"
„Stále se ptáte: řekni mi, zda miluješ."
„To jste mi přece dala za úkol."
„Jistě, ale nemusel jste se toho tak přísně držet. Nemáte se jen ptát, musíte také odpovídat."
„Nevěděl jsem, co odpovědět."
„V takových případech by měl být básník vševědoucí. Génius nesmí přijít do rozpaků."
„Správně, génius! Ale —já?"
„Hm! Takže se považujete za?"
„Za génia určitě ne."
„To jsem ráda."
„Že nejsem génius? Opravdu?"
„Ne. Jsem ráda, že se za něj nepovažujete. Jste skromný, což mám ráda. Kromě toho vám chci sdělit, že jsem s vaší básní nesmírně spokojena. Dala bych vám ráda najevo své uznání, ale v této chvíli nevím, jak to zaonačit."
„Ó, uměl bych vám poradit, milostivá slečno!"
„Co?"
„Už je konečně dole."
„Kdo?"
„Tato!" Ukázal na rukavici, kterou prve stáhla. Upřímně se zasmála a řekla:
„Ještě ji budu potřebovat."
„Ach, vždyť ji nechci."
„Ne? Myslela jsem, že ano."
„Ne, skutečně ji nechci. Nechci nic, vůbec nic, raději vám něco dám."
„Copak?"
„Tohle!" Přitáhl její ruku ke svým rtům a několikrát ji políbil. Nepatrně se začervenala a žertem řekla:
„Myslím, že se začínáte učit."
„Jak vidíte, snažil jsem se."
„Snad ne se mnou?"
„Je to zakázáno?"
„Jistě! Co by tomu řekla ta vaše zbožňovaná?"
„Ó, určitě by souhlasila."
„Poznáme! Teď však zůstaňme vážní. Chcete mi přenechat tuto báseň?"
„Rád."
„Smím ji zhudebnit?"
„Čiňte s ní, co uznáte za vhodné. Pro mě za mě ji můžete hodit třeba do kamen."
„Ne, to samozřejmě neudělám! Považuji ji za melodickou a snadno ji zhudebním."
„V tom případě mi ji zazpíváte!"
„Pochopitelně. Musím znát vaše hodnocení."
„Kdy s tím budete hotova?"
„Začnu ještě dnes."
„A skončíte také dneska?"
„Uvidíme."
„Ne ,uvidíme, ale určitě! Dobře vím, jak rychle pracujete."
„Nu, je možné, že to stihnu. Hned pak to budete chtít slyšet?"
„Pokud možno ano."
„Večer tedy přijdete?"
„Děkuji."
„Ó ne, já děkuji vám! Máte být mým ochráncem."
„Jak to?"
„Bez vás bych byla sama. Papá a mamá jdou do divadla. Půjdete také? Pak bych vás pochopitelně musela postrádat."
„Ne. Viděl jsem ,Čarostřelce již minulý měsíc, milostivá slečno."
„Nemyslím dvorní divadlo, nýbrž městské. Rodiče chtějí vidět, která z obou tanečnic vyhraje konkurz."
„Nemám náladu na balet."
„Já také ne. Proto chci zůstat doma. Teď pojďme ven! Je to lepší než nějaká .Královna noci, ne?"
„Jistěže! Jsem rád ve vaší blízkosti."
„A ještě raději u — zbožňované!"

„Bohužel ne. Ale dole volají. Kůň je osedlán."
„Dobrá. Báseň si mohu vzít s sebou?"
„Ano." Složila papír a zasunula jej do náprsní kapsy u jezdeckého obleku. Byl šťastný, že se jeho básni dostalo tak vzrušujícího místa. Opět přitáhl dívčinu ruku a políbil ji. S úsměvem mu pohrozila a poznamenala:
„Člověk se má učit, ale ne příliš!"
„Ó, vyzkoušet se musí všechno!"
„Tak to zkoušejte na mamá Brandtové."
„Výborně. Mohu vám alespoň dokázat, že nezapomenu nic, co jsem se jednou naučil?"
„Budu o tom přemýšlet. Pojďte!" Jeho kůň stál vedle jejího. Pomohl dívce do sedla, potom vyrazili do rozkošného zimního rána. Město brzy zůstalo za jejich zády. Cítili se sami a nepozorováni, takže spolu mluvili tak hlasitě, jako by byli jedinými živými tvory na božím světě. Byli šťastni — a zasloužili si to. Před jejich cestou, uprostřed aleje zastavily saně, které táhl jen jeden kůň. Uvnitř seděla žena muž vystoupil a zabýval se koněm. Muselo se stát něco s postrojem. Muž byl žid Solomon Levi, v saních seděla jeho dcera Judita. Starý měl nějakou práci v nedaleké vesnici a Judita jej ráda doprovodila. Žid nebyl příliš dobrým kočím, ale herka byla stará a unavená, takže se nemuseli bát žádného nebezpečí. Cestou zpátky sebou začal kůň podivně trhat. Žid si nedovedl jeho chování vysvětlit, a tak se obrátil na Juditu:
„Vidíš, jak herka pohazuje divně hlavou?"
„Ano."
„A jak vyhazuje nohama?"
„Ano, otče."
„Jak funí nozdrami a sklání ušiska dozadu?"
„Něco má."
„Nebo něco nemá. Co by mohla mít? Má saně a nás dva. Pokud jí to nestačí, můžu jí přetáhnout bičem."
„Proboha, otče, nemlať toho koně!"
„Pročpak ne? Půjčil jsem si ho za tři guldeny a padesát krejcárků!"
„Nakopne tě!"
„To by mohlo bejt nebezpečný! Proč ale neběží pořádně, když táhne saně?"
„Třeba se roztrhl řemen."
„Třeba."
„Tak se podívej!"
„Prima! Vystoupím a dám to dopořádku." Seskočil ze saní a chtěl přistoupit ke koni. Judita na něho ustrašeně volala:
„Milý otče, co chceš dělat? Chceš dávat život v nebezpečí?"
„Jak to?"
„Přece máš v ruce bič!"
„Ovšem! Nebo si ho mám strčit do kapsy u vesty?"
„Nechoď s ním ke koni! Když vidí bič, určitě ho napadne, že ho chceš mlátit. Bude se bránit."
„Dobře. Dám bič pryč."
„Dej ho mně! Podržím ho."
„Jo, dceruško, tady ho máš! Ale neprašti koníka, jinak zdrhne se saněma i s tebou. Pak bych musel šoupat podrážky a jít domů pěšky. Vždyť víš, že mě tyhle botky stály mi-nulej tejden celej gulden a osmdesát krejcarů navrch." Podal dívce bič a přistoupil ke koni, aby zjistil, co může napravit.
„Vidíš, jakej dělá kukuč?" ptal se.
„Ne."
„Koulí vočima jako levitan, hned sem, hned tam, takže nemám tušení, kterou nohou mě bací, jestli přední nebo zadní."
„Pohlaď ho, otče, mlaskni jazykem a mile na něho promluv!"
„Myslíš, že pak dostane přátelštější myšlenky?"
„Ano, určitě." Poslechl její radu a nakonec našel vadu, které by si jiný všiml na první pohled. Jeden z řemenů se totiž vysmekl z řetězu. Nasadil jej zpět a chystal se nasednout do saní, když ukázala Judita před sebe a zvolala:
„Otče, vidíš ty dva jezdce?"
„Ano. Bože Abrahámův, proč jedou zrovna po tyhle silnici?!"
„Myslíš, že se jich máme bát?"
„Jistě. Jestli naše herka nemá ráda jezdce, poleká se a pomaže někam, kam nechceme."
„Drž pevně otěže! Ach, je to dáma!" Solomon Levi přinutil koně opět do pohybu. Pohlédl na přijíždějící a odpověděl:
„Jo, je to ženská. Jak může ženská jezdit na koni, když má mít obě nohy na jedné straně? Kdyby sklouzla, herka uteče, a ona si dřepne do sněhu - a bez sedla! Ženská by měla raději tkát nebo plést. Taky při vaření pro muže nemůže sklouznout ze sedla." Vtom Judita dloubla starého pod žebra a syčela:
„Znáš ji? Znáš ji, ne?"
„Ne. Má závoj přes tvář."
„Jeho však poznáváš?"
„Ó, Abraháme, Izáku a Jakube!! Pravda, to je ten básník, jehož jméno marně hledáme?"
„Ano, je to on!"
„A kdo je ona?"
„Hellenbachová. Chce si ho vzít a mne připravit o lásku a ženicha!"
„Mám se na ni zašklebit, že z toho dostane bolesti a křeče aspoň na tři tejdny?"

„Ne. Raději si stáhni čepici. Nemusí nás poznat." Oba si stáhli čapky hluboko do čela, právě tak, aby viděli na cestu. Judita držela bič dosud v ruce. Zlostně jím švihla a otázala se:
„Mám dát Hellenbachové jednu do nosu?"
„Spravedlivej Bože! Co tě napadá?! Co kdyby pak seskočila a zmlátila tě jezdeckým bičíkem?"
„Můj bič je delší!"
„Ale Bertram má taky bič a pomohl by jí!"
„Vrhneš se na něho a budeš mu držet ruce."
„Jo, a oni půjdou k soudu a udají nás za pokus o vraždu a kvůli zranění nářadím, který je hrozně nebezpečný pro lid-skej život. Ne, ne, Juditko, ať naše herka klidně běží! Budem se tvářit, jako bysme je neznali." Právě se míjeli. Juditě pěnila krev. Byla příliš ohnivé povahy, horkokrevná a pomstychtivá. Jezdci ještě neminuli saně, proto se rozpřáhla. Neuhodila jezdkyni, nýbrž její zvíře. Bič však zasáhl zvíře do slabin, nejcitlivějšího místa koň- ského těla. Zvíře vyhodilo, vztyčilo se na zadní a vyrazilo kupředu i s jezdkyní, která překvapením pustila otěže, takže nemohla koně ovládat.
„Ouvej, ouvej!" zlobil se žid.
„Cos to udělala?!"
„Co jsem udělala?" opáčila.
„Poslala jsem ji k čertu. Spadne z koně a poláme si nohy i vaz!" Z jejích očí vytryskl záblesk radosti. Potom se ohlédla a pokračovala:
„Vidíš, jak se snaží udržet v sedle?"
„Brzo spadne!"
„Ať spadne! Dobře jí tak! Pospíchá za ní."
„Spravedlivej Bože! Ach, teď spadne!"
„Už spadla a leží na cestě."
„Nehejbá se, je mrtvá! Kůň jede pořád dál."
„A Bertram zastavil! Slézá z koně a kleká si k ní. Chce ji zvednout, snad ji dokonce políbí!" Skřípala zuby. Otec jí vytrhl bič z ruky a řekl varovným hlasem:
„Jednala jsi jako hrdinka a zařídilas, aby spadla z koně. Teď ale musíme bejt opatrný jako vojevůdci, když nechtějí, aby je chytil nepřítel. Dáme herce jednu po hřbetě, aby utíkala domů. Snad nás Robert Bertram nebude pronásledovat a vyslýchat!" Přetáhl koně bičem. Ten se vzepjal a uháněl se saněmi, jak to jeho staré síly dovolovaly. Robert Bertram se velice polekal, když spatřil koně Fanny uhánět pryč. Nemohl dělat nic jiného než ji co nejrychleji následovat. Zpozoroval, jak ztratila otěže a jak se marně snažila udržet hřívy. Když spadla, vyrazil ze sebe výkřik hrůzy a zaryl svému koni ostruhy do slabin. Letěl jako blesk. V příštím okamžiku seskočil a poklekl k dívce.
„Slečno! Milostivá slečno! Fanny! Fanny!" volal se strachem. Měla zavřené oči a neodpovídala.
„Fanny, Fanny, má duše, můj živote!" Marně! Nehýbala se, zůstala němá.
„Bože! Je mrtvá!" V horečnatém strachu ji zvedl, držel ji v náručí, tiskl ji k sobě, líbal ji na čelo, na ústa i na tváře. Častoval ji nejsladšími jmény - a konečně vykřikl radostí, neboť zjistil, že slabě dýchá.
„Fanny, Fanny!" opakoval.
„Proboha, neumírej! Vzbuď se! Nemohu bez tebe žít!" Tu otevřela oči. Zprvu nepřítomný pohled se zvolna stával živějším. Opět se sklonil k jejím rtům, aby je políbil.
„Žiješ, má Fanny, žiješ?" ptal se.
„Vidíš mě? Slyšíš mě?"
„Roberte!" vydechla.
„Bože!" zajásal.
„Žije! Mluví!" Radostně ji k sobě přitiskl, jako by ji chtěl rozdrtit. Přitom slyšel tichou otázku:
„Co se stalo?"
„Spadla jsi z koně! Ach, jak jsem se o tebe bál!" Hluboce, hluboce se nadechl.
„O mě?" šeptala.
„Ano. Vždyť jsi pro mne vše, můj život, mé blaho!" Přes její dosud bledý obličej se rozlil výraz blaha a štěstí.
„Jeho život, jeho blaho," šeptala.
„Je to pravda?"
„Ano, ano, tisíckrát ano, miliónkrát ano!" Krásná dívka ho objala a v sladkém zapomnění se zeptala:
„Je to skutečně pravda?"
„Ano, má Fanny! Ale pověz, nejsi zraněna?" Tato slova ji vrátila do přítomnosti. Hluboce se zarděla a stáhla ruce z jeho krku.
„Uvidíme," mínila. Pomohl jí na nohy.
„Jde to? Jde to?" ptal se starostlivě.
„Ano, jde to. Můžu stát."
„Můžeš jít?" Přizvedla vlečku a pokusila se učinit několik kroků.
„Díky Bohu, není to tak zlé," pravila.
„Jde to!"
„A máš - máš" Zarazil se. Rozrušení již pominulo, vrátil se mu jasný úsudek. Ona je přece dcerou starého šlechtického rodu a on...
„Máte bolesti?" opravil se.
„Ne."

„Jaké štěstí! Považoval jsem vás za mrtvou. Byl to nepříjemný pád!"
„Jak k němu došlo? Něco podobného můj kůň ještě nikdy neučinil!"
„Ženská, jež seděla v saních, ho švihla bičem."
„Ach, ženská?"
„Ano. Spatřil jsem to v posledním okamžiku. Tamhle ujíždějí. Hned za nimi vyrazím a - -—" Chytila jej za paži a prosila:
„Nedělejte to! Nebo mne tady chcete nechat samotnou?"
„Ach, promiňte. Chtěl jsem je donutit, aby se ospravedlnili."
„Poznal jste je?"
„Ne skoro jsem je neviděl." Mluvil určitě pravdu, neboť všechny jeho pohledy patřily jen a jen krásné průvodkyni. Ta prohlásila:
„Myslím, že ty dva znáte."
„Kdo to byl?"
„Žid Solomon Leví z Vodní ulice."
„Jak? Cože? A jeho dcera?"
„Ano."
„Znáte je oba, milostivá slečno?"
„Ano. Dívku jsem potkala za okolností, které mi nedovolí na ni zapomenout." Bylo to tehdy, když Roberta Bertrama vedli zatčeného na hřbitov. Pochopitelně o tom nechtěla mluvit.
„Jste přesvědčena, že to byli oni?"
„Naprosto."
„Dobrá. Budeme po nich žádat ospravedlnění."
„Ne, to ne!"
„Ne?" divil se.
„Proč ne?" Vzpomněla si na zvláštní, nepřátelské jednání židovské dívky a odpověděla:
„Uděláme nejlépe, nebudeme-li se s takovými lidmi stýkat. Prosím, přiveďte mého koně!" Zvíře stálo opodál. Již se uklidnilo.
„Budete moci jet?" ptal se s obavou.
„Jistě. Cítím, že nejsem zraněna. Prosím, nevyprávějme o tomto intermezzu doma. Je lepší o takových nepříjemnostech nemluvit. Co říkáte, pane Bertrame?"
„Pokud si to přejete. Prosím, opřete se zatím o strom." Zatímco šel pro koně, snažila se odstranit stopy nehody, kterými trpěl hlavně její oblek. Poté naskočila.
„Zřejmě domů a ne dál?"
„Ano." Dosud vedli živý rozhovor, ale od nehody jízda ubíhala za hlubokého mlčení. Fanny vzpomínala na chvíli, kdy se probudila v jeho náruči. Něco mocného ji ovládlo, musela jej obejmout. Ale nyní? Kdykoli se jí dotkl jeho pohled, sklopila víčka a zčervenala. Mezi dva mladé lidi vstoupilo něco, co se neodvažo-váli definovat, avšak plně to cítili. Doprovodil ji k domu, kde jí pomohl z koně. Obě zvířata předal sluhovi. Potom se zeptal téměř rozpačitým hlasem:
„A dnes večer, milostivá slečno?" V její tváři se objevil lišácký výraz vesele odpověděla:
„Chcete snad přece jen jít do městského divadla?"-
„Ach, ne!"
„Mohu vás tedy očekávat?"
„Samozřejmě. Přijdu!"
„Zatím na shledanou!" Dnes ráno, ještě před tím, než navštívil Max Holm knížete z Befouru, hovořil tento se svým sluhou Adolfem, který, jak známo, byl vlastně policistou a nastěhoval se do jedné místnůstky v Zednické ulici, aby mohl pozorovat tajemnou zahradní budovu, v níž kapitánova banda pořádala své rejdy. Už delší dobu nebyl u knížete a také jím nebyl vyhledán, proto byl pán zvědav na nové zprávy.
„Stalo se něco důležitého, Adolfe?" vyzvídal kníže.
„Nevím, jestli je to dostatečně důležité," odvětil tázaný s chytráckým výrazem.
„Nu, vidím na tobě, že se nejedná o nic lhostejného."
„Hm! Možná!"
„Ven s tím!"
„Znám kapitánova poručíka."
„Jeho hlavního pomocníka?"
„Jo."
„Kdo je to?"
„Jistý Bauer, který je hlášen u policie jako agent. Jakmile se něco chystá, dává kapitánovi signály."
„Přitom dochází do zahradního domu?"
„Ó ne! V Zednické ulici je naprostý klid. Mají respekt. Agent žije v nějaké mansardě, kterou může baron voň Hel-fenstein pozorovat ze svého bytu. Stane-li se něco důležitého, mají smluvený signál. Přes den dává agent na okno zrcadlo, v noci lampu."
„Ach! Baron je neopatrný!"
„Neopatrný?"
„Ano. Musel se agentovi odhalit."
„O tom pochybuju. Agent dá znamení a ví, že je kapitánem zpozorováno. Kvůli tomu ale nepotřebuje vědět, kde ten bydlí, ne?"

„Snad. Někde se ale musí scházet, pokud bylo dáno znamení."
„Určitě."
„Našel jsi to místo?"
„Snadno. Když byl v Zednické ulici klid, začal jsem pozorovat Helfensteinův palác, a to ze všech stran. Zpozoroval jsem, jak si dávají znamení, taky jsem viděl, jak agent vždycky vyjde ze svého bytu, aby se vydal do blízkého vinného sklepu, kde bývá stálým hostem. Krátce po něm odchází baron z paláce známými zadními vrátky a odchází taky do sklípku."
„Tam jsi je pozoroval?"
„Ano. Dřepnou si ke společnému stolu a hrajou šestaše-desát. Při tom můžou mluvit o novinkách, aniž by to někomu bylo divné."
„V jaké masce přichází baron?"
„Jako úctyhodný stařec. Číšník ho zná jako učitele a varhaníka ve výslužbě. Zatím se mi nepodařilo přiblížit se do jejich blízkosti. K tomu bych potřeboval zvláštní průkaz."
„Mám ti jej sehnat?"
„Ano. Aby člověk získal důvěru lumpů, musí být sám lumpem. Jako takový bych se chtěl legitimovat." Kníže souhlasně přikývl, spokojeně hvízdl a prohlásil:
„Dostal jsem nápad. Vyprávěl jsem ti o kovářích z Tan-nensteinu, o otci a synovi Wolfových?"
„Kteří sedí v krajské vyšetřovací vazbě v Briickenau? Ti přece byli chyceni v kůlně dolu po výbuchu."
„Znáš jejich poměry?"-
„Dostatečně."
„Dobře! Byl jsi s nimi ve vazbě v Briickenau a tam jsi s nimi mluvil."
„Skvělý nápad!"
„Pověřili tě, abys šel do rezidence."
„Ke kapitánovi?"
„Ano. Má je osvobodit."
„To by mohlo klapnout. Stačil by přihlašovací lístek, na kterém bude uvedeno, že jsem tam bručel. Takový prostředek by mi pomohl do kapitánovy blízkosti."
„Na přihlašovacím lístku to stát nesmí dám ti však otevřený dopis na přednostu spolku pro podporu propuštěných trestanců."
„Kdy?"
„Během dvou hodin jej máš."
„To jsem rád. Nějaké bližší instrukce, Výsosti?"
„Ne. Nemohu vědět, při jaké příležitosti pronikneš ke kapitánovi, a tak se musím spolehnout na tvůj ostrovtip. Vím, kdo se skrývá pod touto rouškou. Z jistých důvodů jsem ho dosud šetřil ale nyní bych ho chtěl polapit při první příležitosti."
„Zařídíme vše co nejlíp. Za dvě hodiny můžu přijít?"
„Ano. Dostaneš potřebný doklad." Po Adolfově odchodu přišel Max Holm, poté se kníže odebral na městský policejní úřad. Při zpáteční cestě potkal krále, který rád vycházel na procházky městem. Prohodil s ním několik slov o posledních novinkách, přičemž bylo nemožné nezmínit se o Ellen Startonové. Ta později sama s králem mluvila. Po návratu domů našel kníže již čekajícího Adolfa, jenž od něho převzal potřebný dokument a list adresovaný miss Ellen. O nějaký čas později vstoupil Adolf do vinného sklípku, kde k nesmírnému štěstí našel agenta. Objednal si sklenici laciného vína a za chvíli poté požádal o adresář. Otevřel jej v místech s rubrikou ‚Agenti. Potom se ptal hlasitě číšníka na několik z těchto. Číšník mu nemohl dostatečně odpovědět, ale tento chytrý policista dosáhl svého úmyslu, neboť na sebe upoutal agentovu pozornost. Bauer se nechal slyšet:
„Promiňte! Jak slyším, sháníte agenta?"
„Ano, pane."
„V jaké záležitosti?"
„Hm! V soukromé."
„A v diskrétní, jak se zdá?"
„Ano."
„Žádného z pánů neznáte osobně?"
„Hm! Tak, tak! I já jsem agent."
„Ach! To je mi milé. V jakém oboru pracujete?"
„Ve všech."
„Také ve zprostředkovatelské činnosti?"
„Hlavně v té. Hledáte místo?"
„Ano."
„Proč se nepodíváte do novin?"
„Tam není nic pro mě. Nesplňuju podmínky."
„Proč ne?" Adolf se rozhlédl po místnosti a pokrčil rameny.
„Ano, ano," mínil agent a chápavě pokyvoval hlavou.
„O jistých věcech se nemluví na veřejnosti. Pojďte ke mně, ať si můžeme klidně popovídat!"
„Rád." Posadil se vedle něho a pokračoval:
„Rozumí se samosetou, že agent musí být mlčenlivý a nesmí žvanit."

„Jistě, o tom vás ujišťuji."
„Nuže, pak vám cosi sdělím: sloužil jsem v dobrých domech a vždyckyjsem dostal nejlepší vysvědčení. Potom jsem udělal chybu. Už je odčiněna, ale pokud budu hledat práci, budou se ptát po vysvědčení. Budu jim muset ukázat tohle. Sice tam píšou, že jsem se v base choval dobře, a proto mě doporučuj ou - ale předsudky proti našinci tím nepřekonám. Pak je nejlepší, když se člověk obrátí na agenta. Ten se vyzná - a snad najde někoho, kdo by to zkusil s člověkem mého zrna." Agent si přečetl přihlašovací lístek i doporučení. Přes tvář mu přelétl spokojený úsměv.
„Ach!" vypustil.
„Takže vy jste byl vězněn v Briickenau?"
„Ano."
„Propustili vás předevčírem?"
„Ano."
„Proč jste přišel do rezidence?"
„Vlastně bych o tom neměl mluvit, ale vy nic nevyžvaníte. Jeden z tamních vězňů mě požádal, abych sem zajel."
„Ach tak! Kdo to byl?"
„Hm! To pochopitelně nemůžu prozradit."
„Dobrá! Vlastně mi po tom nic není. Jak jste ale mohl dostat tento úkol? Myslel jsem, že vězňové mezi sebou nemohou mluvit?"
„Vlastně ne, ale protože jsem si vedl dobře a jeden z hlídačů onemocněl, směl jsem vypomáhat při čištění cel a vydávání jídla. Při tom se najde příležitost k pár důvěrným slovům."
„Nedávno jsem četl o nějakém kováři, který byl zatčen."
„Míníte Wolfa z Tannensteinu?"
„Ano."
„Je tam i se synem."
„Nemluvil jste snad s ním?"
„S oběma."
„Přiznali se?"
„Ne, zapírají. A - důvěrně řečeno -jsou to oni, kteří mi dali tento úkol."
„Opravdu? Zajímalo by mě, na koho se máte obrátit. Nebo o tom nechcete mluvit?"
„Ne."
„Přece znáte člověka, na něhož se máte obrátit."
„Naopak! Má to být velice tajemná osoba. Skutečně nevím, jak ji mám najít. Bylo mi udáno jisté místo, ale nikdo tam nebydlí." Agent se k němu sklonil a šeptal:
„Snad ne zahradní domek v Zednické ulici?" Policista sebou trhl - zdánlivě překvapen - potom se zeptal:
„Znáte ten dům?"
„Ano. Není-liž pravda, tak vám to řekli?"
„Ano. Několikrát jsem tam byl, ale vždycky bylo zavřeno."
„Pak je dobře, že jste mne potkal. Poradím vám, na koho se máte obrátit."
„Och, to nevíte!"
„A přece! Máte vyhledat - kapitána. Ne?"
„Sakra! Opravdu to víte!"
„Vidíte!"
„Přece kapitána neznáte?"
„V těchto souvislostech musí být člověk opatrný."
„Dobře! Upřímně se přiznám, že nejsem zrádce. Kováři ke mně byli milí a slíbili, že dostanu od kapitána slušně zaplaceno. Jsem chudý, tak jsem se toho ujal."
„Co máte udělat?"
„To smím říct jedině kapitánovi."
„Výtečně! Jsem rád, že jste mlčenlivý. Víte, chci - ach, tady přichází můj známý!"- Právě vstoupil mladý muž. Nejdřív se rozhlédl, pak přistoupil k jejich stolu. Na agentův pokyn přisedl a nechal si přinést sklenici vína.
„Tento pán je poslem zdejšího zlatníka," vysvětloval agent.
„Každé ráno zajde na sklenku, přičemž se občas setkáme." Přiložil si sklenici k ústům a mrkl na poslíčka, aby byl opatrný. Adolf se tvářil, jako by si ničeho nevšiml, ale byl přesvědčen, že také tento mladík je kapitánovým podřízeným.
„Jak jdou obchody?" otázal se agent.
„Dobře," zněla odpověď.
„Právě teď jsme dostali výtečnou zakázku. Startonová si dala upravit několik šperků."
„Americká tanečnice?"
„Ano. Pozvala mého šéfa do hotelu. Když se vrátil, mluvil s hlavním pomocníkem. Slyšel jsem, že byl unesen bohatstvím, které tvoří její šperky. Cena má jít do milionů!"
„Vychloubačství!"
„Nesmysl! Je to pravda. Na zdraví! Nemám čas. Chtěl jsem prohodit jen několik slov. Odpoledne se tu zastavím." Podal agentovi ruku a vzdálil se. Lehce si pokynuli, což ostražitému policistovi neuniklo. Byl přesvědčen, že takzvaný posel pracuje u zlatníka jen proto, aby mohl informovat společníky, až se naskytne čas k výnosné loupeži. Nyní přijela bohatá Američanka. Posel ihned spěchal za agentem, aby jej informoval. Adolf si byl jist, že chystají něco proti

tanečnici a rozhodl se po tom pátrat.
„Tak, musel jít," pravil agent,
„a vy můžete mluvit dál. Máte tedy v úmyslu hledat službu v rezidenci?"
„Pokud najdu místo, rád."
„Také chcete vyhledat kapitána?"
„Ano."
„Dá se to nějak spojit?"
„Proč ne?"
„Inu, kdo se schází s kapitánem, ten - hm! Můžete si domyslet, co chci říci."
„Ano, rozumím vám. Můžu však vyřídit svůj úkol a přece zůstat čestným člověkem. Každopádně bych - hrome! Ještě taková nepříjemná věc!"
„Jaká?"
„Nesmím o ní mluvit. Musím však počítat s tím, že kapitán bude potřebovat moji pomoc."
„Kvůli kovářům?"
„Ano."
„Chcete mu ji odmítnout?"
„Nemůžu vám to vysvětlovat. Neznám vás a musím si sakramentsky dávat pozor."
„Dobrá, však mě ještě poznáte! Jednak vám nepochybně seženu místo a za druhé - no, máte snad čas?"
„Ano. Vždyť nemám co na práci."
„Teď musím něco obstarat, ale brzy se vrátím. Můžeme se sejít opět tady?"
„Jistě - ale kdy?"
„V jednu odpoledne. V té době je tady klid."
„Dobře, přijdu!" Agent zaplatil a odešel. Adolf jej tajně sledoval a zjistil, že zamířil domů. Po chvíli se nahoře v okně objevilo zrcadlo, znamení pro kapitána, že se má dostavit do vinného sklípku pro zajímavé zprávy. Adolf si byl jist svou věcí a vydal se přímo do hotelu Union, kde žádal, aby byl vpuštěn k miss Ellen Startonové. Jeho prosba byla vyslyšena. Dívka jej přijala a ptala se na důvod jeho návštěvy. Vytáhl z kapsy dopis a podal jí ho. Přečetla list, pak se překvapeně zeptala:
„Kdo vás sem poslal?"
„Kníže, slečno. Přicházím z jeho příkazu." Pozorně si jej prohlédla, potom řekla:
„Chápu. Přišel jste, abyste mi sloužil a abyste mne varoval." Adolf důrazně vysvětlil miss Ellen plán knížete a zopakoval, zeje nutné, aby jej zdánlivě přijala jako sluhu a řekla o tom číšníkům. Oba vykonali jisté přípravy, za nějakou dobu obdržel nový lokaj Leonard svou místnůstku. Potom odešel. Agent Bauer se vrátil do vinného sklípku velice rychle, ale zdálo se, že dnes jeho znamení nikdo nezpozoroval. Baron nepřicházel. Až za drahnou dobu se dostavil v převleku vysloužilého učitele a varhaníka. Pozdravili se jako dva vážní, ale přece jenom důvěrně známí hosté. Nechali si přinést karty. Zahráli si několik her, aby od sebe odlákali pozornost ostatních hostů. Tu agent zašeptal:
„Musel jsem dlouho čekat!"
„Byl jsem příliš zaměstnán a všiml jsem si vašeho znamení pozdě. Co je nového?"
„Dvě mimořádně důležité věci."
„Dobré?"
„Velmi dobré."
„Tak mluvte!" Agent jej informoval o klenotech Američanky i o rozhovoru s údajným propuštěným trestancem. Sotva byl hotov, zmíněný vstoupil. Pozdravil kývnutím agenta a tvářil se, jako by se chtěl posadit u vzdálenějšího stolu. Bauer mu pokynul, aby přisedl k nim.
„Klidně pojďte mezi nás!" pravil.
„Budu rušit."
„Ach ne! Nehrajete šestašedesát?"
„Trochu, ale ze zásady ne příliš vysoko."
„Ó, hrajeme jen o drobné. Přidáte se?"
„Nu, zkusím to." Dál hráli ve třech. Při hře chtěli propuštěného nenápadně vyslechnout.
„Tento pán," mínil agent,, je mým dobrým přítelem, vysloužilý učitel a varhaník." Nyní si byl Adolf jist, že má před sebou kapitána, barona Franze z Helfensteinu. Musel uznat, že je skvěle maskován, ale v duchu si pomyslel:
„Lahialaki knížete je přece jen lepší! Kapitán mě už často viděl, ale díky indickému přípravku mě nepozná. Uvidíme, s čím začnou."
„Pan Leonard je totiž lokaj," vysvětloval agent.
„Hledá práci v rezidenci."
„Ó ne, pane Bauere!" oponoval tento.
„Ne? Vždyť jste to říkal!"
„Ano, ale mezitím jsem našel skvělé místo, tak skvělé, že by mne nikdy nenapadlo v něco takového doufat."
„Opravdu?"
„Ano. Hned poté, co jsem odtud odešel."
„Kde?"
„V hotelu Union."
„Co to povídáte?"
„Šel jsem kolem, majitel stál právě venku. Znal mě z dřívějška a oslovil mě. Vysvětlil jsem mu situaci a on řekl, že jedna

dáma, která se u něho ubytovala, hledá sluhu."
„Dáma?"
„Ano. Zpočátku jsem neměl příliš chuti, protože jsem slyšel, že je tanečnicí, ale když mě k ní přivedl, poznal jsem, že musí být hrozně bohatá."
„Nekecáte? Jak se jmenuje?"
„Miss Ellen Startonová."
„Hrome! Vždyť je to stejná dáma, o které mluvil poslíček. Má prý spoustu diamantů."
„Na to jsem taky pomyslel."
„Přijala vás?"
„Ano."
„Vtipkujete!"
„Proč by neměla?"
„Inu - leda byste jí zapřel, že"
„Ne, upřímně jsem se přiznal. Právě z mé upřímnosti měla radost. Navíc mě doporučil i majitel, takže mě hned přijala."
„Takové štěstí! K nevíře!"
„Ó, rád vám to dokážu! Podívejte, to mi dala, abych se mohl předpisově přihlásit na policii." Ukázal potvrzení tanečnice. Muži šije přečetli, vyměnili si výrazný pohled pak agent vyzvídal:
„Budete bydlet v hotelu?"
„Přirozeně. Musím bydlet u své paní."
„Šťastlivce! Udělal jsem jisté kroky, abych vám sehnal místo, ale nyní to není zapotřebí. Nejste dítětem Štěstěny? Šest trumfů! Takhle mě očernit! Dejte sem karty!" Po několika hrách stočil nenápadně rozhovor na taje rezidence, na Knížete bídy a na kapitána.
„Ach, už jsme o té tajemné osobnosti mluvili, pane Leo-narde," prohlásil jakoby mimochodem.
„Tady můj ctěný přítel, pan učitel, jednou slyšel rozhovor, který se týkal kapitána. Dokážete si vzpomenout, příteli?"
„Ani nevím," pravil učitel pokyvujíce hlavou. „No, jak si ti dva lotři pod oknem sdělovali, co se má podniknout, když chce někdo mluvit s kapitánem."
„Ach tak! Chcete s ním snad mluvit?"
„Jáne."
„Nebo zde pan Leonard?"
„Vlastně také ne. Jedná se o zajímavou věc."
„Tomu věřím." Policista se musel smát, jak se oba snaží dostat jej tam, kde ho chtěli mít. Protože to bylo v jeho zájmu, podpořil jejich snahu přímou otázkou:
„Existuje tedy způsob, jak se s ním setkat?"
„Ano," přikývl učitel.
„Ve dne?"
„Ne, pouze v noci."
„V kolik?"
„Přesně ve dvanáct."
„Kde?"
„V hlavním kostele."
„Jak ho poznám?"
„To není vůbec nutné. - Přijde sám, když dostane znamení."
„Vy je znáte?"
„Ano. Ti dva, které jsem vyslechl, o něm mluvili. Musíte si s sebou vzít vycházkovou hůl a drnkat jí o dlažbu. Přitom si máte broukat melodii Gaudeamus igitur."
„Pak přijde?"
„Ano."
„Taková neopatrnost, pánové!"
„Jak to?"
„Tímto způsobem by se dal snadno chytit!"
„Tomu nevěřte a nedělejte si o kapitána starosti. Ví, co má dělat a co ne. Nedá se jen tak chytit. - Pane učiteli, mícháte!" Bylo řečeno vše, co bylo nutné, a protože si policista domyslel, že ti dva chtějí ještě leccos probrat, omluvil se a zaplatil víno. Minulo odpoledne a nad městem se začal rozprostírat večerní soumrak. Už ráno nebyl k dostání jediný lístek na dnešní představení v městském divadle a hodinu před začátkem baletu byly všechny vchody zacpány davem lidí. Leda se připravovala k oslavě dnešního vítězství. Pan Leon Staudigel ji lístkem sdělil, že u několika zahradnictví byly objednány nádherné kytice, a tak se již předem oddávala slastné radosti. Právě oblékla kabát, aby se v doprovodu matky odebrala do divadla. Tu vstoupil číšník a ohlásil, že si s dámami přeje mluvit nějaký cizinec. Leda svolila, ohlášený vstoupil. Byl to starý muž, vypadající přesto statně a pevně. Nebyl sice oblečen ve vybraných šatech, ale nemohl být považován ani za otrhance jeho pozdrav nezněl uctivě, avšak ani hrubě.
„Co chcete?" vyzvídala Leda.
„Nejdřív se vám musím představit."
„Zkraťte to. Musíme pryč."
„Dobrá, slečno. Jsem také umělec, provazochodec. To znamená, že jsem přecházel po drátěném lanu. Nyní už jsem na to starý"

„Co je nám do toho?!" přerušila jej Leda.
„Vlastně nic. Jako umělec se však scházím s jinými umělci a umělkyněmi, a mezi nimi se nalézá jedna dobrá přítelkyně, z jejíhož příkazu přicházím."
„Koho míníte?"
„Obryni Bormannovou." Na Ledu i na matku učinilo toto jméno nepopsatelný dojem. Nesmírně se polekaly. Dcera se ale rychle vzpamatovala.
„Nevím, co by po nás mohla chtít!" řekla.
„Určitě obryni znáte?"
„Viděla jsem ji akorát jednou."
„Tak! Hm! Smím se zeptat, kde?"
„Co je vám po tom?"
„Snad mám důvod zajímat se o to. Hlavně jsem tady jako její posel. Ptá se, můžete-li jí vyměnit peníze."
„Jaké peníze?"
„Dvě pětisetguldenové bankovky."
„Nevím, o čem mluvíte!"
„Tím lépe ví obryně, co žádá."
„Kde je nyní?"
„Tady v rezidenci."
„Lžete!"
„Pchá! Mluvím pravdu."
„Dokažte to!"
„Důkaz mám s sebou." V ruce držel menší balíček. Rozbalil jej a vytáhl knihu.
„Tady. Čtěte!" Byla to kniha hostů z hostince, kde se včera obryně s matkou ubytovaly. Nalistoval příslušnou stránku a ukázal na jména.
„Opravdu!" zvolala Leda, když nahlédla do zápisu.
„Alespoň vidíte, že nelžu. Nuže, řekněte mi, jakou odpověď mám dát slečně Bormannové?"
„Nemám důvod jí odpovídat. Nikdy jsem se o ni nestarala."
„Ani tehdy, když jste si ještě říkala Edita voň Wartens-leben?"
„To jméno neznám."
„Hlavně, že ho znají jiní. Nemám přivést jistého Peter-manna?"
„Blouzníte!"
„Jistého domácího Krellera, jenž vás obsluhoval?"
„Mluvíte ze snu!"
„Nebo jistou Lauru Wernerovou, která kvůli vám byla nevinně odsouzena?"
„Pane Schulzi, koukejte vypadnout!"
„Mám snad přivést jistého barona z Helfensteinu nebo nadporučíka ze Scharfenbergu, kteří dodnes platí výživné, třebaže dítě už dávno nežije? Bylo zavražděno." Příliš se jí to nedotklo.
„Zavolám domácího sluhu!" vyhrožovala.
„A já vás nechám odvést do domu Scharfenbergu, kde jste utrhla záclonovou šňůru, abyste jí uškrtila své dítě." Zpozorněla a smrtelně zbledla. Opřela se o stůl, aby neupadla.
„Ukradla jste hodnému panu Petermannovi pět tisíc guldenů a prchla jste s nimi do Paříže," dodal.
„Člověče, vaše slova jsou bajkami!" vyrazila, když sejí vrátila soudnost.
„Pokud si přejete, přinesu důkazy. Do této chvíle jsem byl ochoten jednat."
„Co tedy chcete?"
„Vyměnit ony dvě bankovky."
„O žádných nevím!"
„Zaplatila jste je za slib, který vám obryně dala. - Ne-jste-li bez rozumu, přestanete zapírat."
„Ať přijde sama!"
„Nemá čas."
„Budu mluvit jedině s ní."
„Nemožné! Vložila celou záležitost do mých rukou a já se vynasnažím dovést ji ke zdárnému konci."
„Dobrá! Obryně dostala svoje peníze!"
„V ukradených bankovkách, které nemohla směnit, pokud se nechtěla nechat zavřít."
„Ať se jich zbaví teď. Všechno je zapomenuto."
„Nic si nenamlouvejte! Naposledy se ptám: jste ochotna peníze vyměnit?"
„Takovou částku nemám."
„Půjčte si tedy peníze od pana Leona Staudigela, s nímž dneska budete večeřet." To bylo příliš.
„Člověče, jste snad vševědoucí?!" vybafla.
„Ne, pouze dobře informovaný."
„Nedokážu peníze sehnat."
„Pak jste ztracena!"
„A obryně se mnou."
„Myslíte? Má ještě jiné možnosti, jak se vyvléci z oprátky. Kromě toho, nemusím na ni brát ohledy. Mně osobně je jedno, kdo z vás propadne peklu, zda vy dvě nebo obryně s její matkou."

„My dvě?" zasténala matka, jež leknutím a strachem dosud nepromluvila.
„Ano, vy dvě," přikývl.
„Mě se to netýká!"
„Hlídala jste na hřbitově, rozumíte? Přemýšlejte, co budete dělat."
„Nemáme peníze, abychom vám je daly, nemám ani čas o něčem přemýšlet. Nic nevíme. Dělejte, co chcete!"
„Myslíte si, že nemám důkazy?"
„Kde byste je vzal?"
„Pod stodolou. Dítě tam leží dodnes." Na to nepomyslela. Zdrceně mlčela.
„Mlčení vás usvědčilo. Vyslovím také poslední nabídku. Představení končí kolem jedenácté hodiny. V té době tu na vás budu čekat, abych se seznámil s vaším rozhodnutím. Ne-zaplatíte-li ani pak, nechám vás zatknout a pod policejním dohledem přivést ke stodole, kde nalezneme mrtvé dítě. Do té doby - dobrou noc!" Sebral knihu ze stolu a odešel. Obě ženy se chvíli mlčky pozorovaly, poté matka naříkavě zvolala:
„Takové neštěstí! Jsme ztraceny!"
„Mlč! Mluv tiše! Nikdo nás nemusí slyšet."
„Přišlo to tak nečekaně, tak rychle, jako blesk z čistého nebe!"
„Proklatá historka!"
„Kdybysme měly peníze!"
„To by nás nezachránilo. Poohlédneme se po pomoci jinde. Co musíme udělat?"
„Nic mě nenapadá. Podívej na hodiny! Je nejvyšší čas k odchodu do divadla."
„Ano, to je to nejdůležitější! Kupředu, musím zvítězit! Potom, ach, matko, skvělý nápad! Nejsme ztraceny! Můžeme se obryni i jejímu poslovi vysmát!"
„Něco tě napadlo?"
„Ano, ano! Akorát se budu muset vzdát večeře se Stau-digelem. Jakmile budu hotová, opustíme bočními dveřmi divadlo a pospíšíme ke stodole. Mrtvola, spíš jen kosti, musí zmizet. Pak nás nikdo nemůže obžalovat. Snad se vrátíme včas, že budu moct jet do Bellevue. Vyrazíme!" Ve foyeru městského divadla seděl Max Holm. Byl vzrušený, což je snadno vysvětlitelné. Boj mezi sokyněmi měl vypuknout. Strachoval se z nadcházejících dvou hodin. Již začala předehra, ale on dosud marně čekal na - ne, marně ne —již přicházel! Kníže voň Befour si nejprve poručil sklenici vína, teprve potom se odebral za Holmem, který mu spěchal vstříc.
„Povedlo se, Výsosti?" otázal se.
„Jsem si jist."
„Půjdou pak ke stodole?"
„Ano. Přísahal bych, že hned po prvním vystoupení budou chtít odejít postranním východem. Policie je na místě. A vy?"
„Vše je připraveno."
„Co bubeník?"
„Vypadá skvěle. Musí být považován za dámu. Starý papá Werner čeká, aby jej ve správnou chvíli dopravil na správné místo."
„A baletní mistr s ženou šéfa potlesku?"
„Vůz na ně bude čekat v udanou dobu."
„Mluvil jste o tom s majitelem Bellevue?"
„Jistě. Velmi se těší na náš žert."
„Pojďme tedy na místa. Už slyším hudbu. Hrají předehru." Když se Holm objevil v lóži komisního rady, tento se k němu rychle otočil.
„Bože, kde jste?" ptal se.
„Jsem napjatý, kdo vyhraje."
„Američanka."
„Opravdu?"
„Ano. O vseje postaráno."
„Výborně, výborně! Slyšíte, poslední tóny! Za chvíli se zvedne opona." Posadili se až k mřížím. Jen výjimečně bylo divadlo tak plně obsazeno. Lidé stáli dokonce na chodbách, hlava na hlavě. Opona pomalu stoupala. Na scéně se objevila kamenná stěna, v jejím středu se otvírala tmavá, hluboká jeskyně. Vpravo a vlevo tančily štíhlé víly, na nebi se rozzářily hvězdy a úplněk ohlašoval svůj příchod slabým, dosud nejistým svitem, chvějícím se nad celým výjevem. Tu se rozsvětlilo pozadí jeskyně, objevila se královna noci. Postava ladných tvarů se blížila k ústí jeskyně v zesilující záři měsíce - a vtom již stála v popředí, ozářena stříbřitým jasem. Z tmavého, zlatými hvězdami posetého závoje, který splýval z hlavy, na níž seděla korunka, jasně vystupovaly vnad- ne tvary v trikotu tělové barvy. Nyní se rozhoupaly v opojném pohybu. Při jejím zjevení nastal potlesk, který se nechtěl utišit. Když se zdálo, že skončí, propukl nanovo.
„Ujednáno, uměle ujednáno!" mínil komisní rada zlostně.
„Bestiální klaka!" Začala tančit. Pohyb ženy byl účelný, měl předvést tělo, aby rozpoutal chtíče opačného pohlaví. O nějaké charakteristice, o promyšleném provedení nebo o vážnosti pojetí základní myšlenky nemohlo být řeči. Ale přece jen sklidila potlesk, který se přenesl do druhého aktu, takže téměř nebylo slyšet doprovod. Na konci vystoupení na jeviště doslova pršely květiny a kytice. Jásot, vyvolaný klakou, byl frenetický, ohlušující.
„Bezohledné a nejvyšší měrou nezpůsobné!" rozčiloval se komisní rada.
„Co říkáte, pane doktore?"
„Staudigelova práce!"

„Správně! Dva vozy květin! To je nesmysl, to je dokonce blbost!" Konečně padla opona. K Ledě se seběhli gratulanti. Zdálo se, že plave v moři blaha, ale přesto se rychle odebrala do garderoby. Při přípravách druhého vystoupení nikdo nezpozoroval, že unikla i s matkou úzkými postranními schody. Odtud obě ženy vyšly ven. Mezitím opět spustila hudba. Pohledy přítomných se napjatě obrátily k jevišti. Opona se zvedla. Stejná scéna, stejný výjev. Také nyní vystoupila královna z jeskyně - byla to však úplně jiná královna! Byla oděna v bílém, jakoby zahalena v péřových obláčcích, které pluly po obloze. Nádherné nohy byly cudně zahalené, kolem těla splýval závoj v temné modři, jakou můžeme pozorovat na obloze za posledních podzimních nocí. ‚l Žádné hvězdy, žádné lesknoucí se zlato - a přesto se celý zjev třpytil zářivým jasem. Brilianty za miliony! Po jejím příchodu zavládlo hluboké ticho - za okamžik však zazněl potlesk, tentokrát úplně přirozený. Uklonila se, aby poděkovala, potom opět vzpřímila krásnou, smaragdy ozdobenou hlavu. Najednou zaznělo ostré zapískání. Přidalo se další a další. Hvízdání znělo z třiceti, čtyřiceti míst připojilo se ďábelské mumlání a syčení - potlesk byl přerušen. Ellen stála bez pohybu, nehnula ani brvou. Čekala, až se vše uklidní. Také hudba mlčela. Trvalo dlouho, než taktovka udala znamení. Sotva chtěla Ellen začít tancovat, propukl rámus znovu. Vše se opakovalo třikrát, čtyřikrát. Neztratila rovnováhu ani trpělivost. Klaka se unavila, tanečnice konečně mohla začít. Jaký to byl tanec! Každý pohyb byl jistotou vítězství! Zde netančilo tělo, nýbrž duše, která ovládla zjevení tajemství, čekajícího na vysvobození ze závoje noci. Bylo to - počkat, proč najednou přestala? Proč se její tmavé, jiskřící oči zahleděly ostře na orchestr? Opět začala, obklopena vílami - potom zase ustoupila stranou, kde nechala klesnout paže. Víly vypadly z taktu. Pohodila hlavou a sundala závoj. Již netančila. Nyní se ozvalo skutečně ďábelské syčení, mumlání, tlučení a klepání. Zdálo se, že nic nevnímá. Přistoupila před dirigentův pult a čekala. I hudba ztichla. Rozruch trval déle než pět minut, poté opět utichal. Co udělá? Že by začala znovu? Rozhostilo se ticho plné očekávání. Dívka se rychle sklonila ke kapelnímu mistrovi a sebrala mu partituru ze stolku. Vrhla pohled na změněná místa, která ji měla zmýlit -a celá partitura odlétla mezi kulisy!- Napřímila hlavu a pomalým, hrdým pohledem se rozhlédla hledištěm. „Plebs!" zaznělo jasně, sonorně z jejích rtů. Otočila se a hrdými, pomalými kroky zmizela mezi kulisami. Krátký okamžik panovalo ticho, po něm se zvedl ohlušující řev, který jako by ani nevycházel z lidských hrdel.
„Hrom a peklo!" klel komisní rada.
„Doktore, přece jen nemáte pravdu! Tvrdil jste - ach, sakra, kam se ztratil?" Holm skutečně zmizel. Měl nesmírný strach o bezpečnost krásné dívky. Spěchal vyhledat policii. Leda s matkou zatím prošly ulicemi a dospěly do blízkosti hřbitova.
„Tam to bylo!" pravila tanečnice.
„Na tomto místě jsem přelezla zeď. Kéž bych to byla neudělala a radši hodila dítě do řeky!"
„Tvůj chytrý nápad však přichází trochu pozdě!" mumlala matka.
„Udělala bys lépe!"
„Zavinil to baron Franz."
„Nebudeme-li mít štěstí, padne také, tomu věř!"
„Neboj, za čtvrt hodiny je po všem."
„Kam odstraníme - kosti?"
„Do řeky."
„Je zamrzlá."
„Uděláme díru do ledu. Pojď!" Ubíraly se kolem hřbitovní zdi, přímo ke stodolám. Tam zastavily a zamyslely se.
„Pamatuješ se ještě, kde to bylo?" ptala se stará.
„Ano, u druhé stodoly. Pojď!" Bez potíží našly správné místo. Skrčily se a začaly vyhazovat sutiny rukama.
„Je to měkké!" poznamenala stará.
„Myslela jsem, že jsme tenkrát udusaly díru pevněji."
„Kamení během času zvětralo." Pilně pracovaly dál. Konečně sáhly dovnitř - nic nenahmataly.
„Zdá se, že tam nic není," pravila Leda.
„Natáhni se dál!" Poslechla, nic však nenašla.
„Prázdná, je naprosto prázdná!"
„Považovala bych to za nemožné!"
„Proč?"
„Že by lidské tělo tak rychle ztrouchnivělo?"
„Snad! Tělo dítěte se rozpadne rychleji než tělo dospělého. Přesto mi to připadne divné."
„Spíš podezřelé!"
„Jistě, je podezřelé, když sem přijdou dvě ženy v noci hledat mrtvolu!" Tato slova, vyřčená mužským hlasem, zazněla za jejich zády. Vykřikly úlekem. Rychle se otočily a spatřily množství policistů, kteří je obklíčili, takže nemohly ani pomyslet na útěk.
„Co tady děláte, slečno Ledo?" zeptal se vrchní četník, který zde byl také. Neodpověděla. Opakoval otázku.
„Já-já"koktala.
„Nuže, co?"
„Nevím!"
„Dám vám dost času k přemýšleni. Prohlašuji Vaše Veličenstvo, královnu noci, za zatčenou. Paní mamá vás pochopitelně doprovodí!" Byly odvedeny. l Nejen v hledišti divadla, ale dokonce i za scénou panoval nesmírný rozruch. Pouze Ellen si zachovala klid. Rychle sebrala své věci, oblékla si kabát a spěchala k zadním schodům, po nichž před chvílí unikla Leda s matkou. Zatímco to v průčelí divadla bouřilo, dostala se Ellen vzadu nepozorovaně k drožce, kterou se nechala odvézt do hotelu. Viděl ji pouze jediný - Max Holm. Když se ujistil, že je v bezpečí, kráčel uklidněn pryč. Vedle hlavního průčelí stálo již dlouhou dobu dvojspře-ží. Na kozlíku seděl kočí, vedle ekvipáže postával sluha.

Tu se za rohem vynořil muž v livreji divadelního sluhy. Byl to starý Werner, který dosud neodevzdal uniformu. Přistoupil ke sluhovi a zeptal se:
„Pro koho je tato ekvipáž?"
„Pro jistou dámu."
„Ach! Maskovanou?"
„Ano."
„A dotyčný pán?"
„Jel napřed."
„Počkejte chvilku!" Spěchal zpět za sloup, kde čekala zahalená dáma.
„Je čas. Jděte! Šéf potlesku jel napřed, proč, to nevím. Snad se chtěl ujistit, že splnili jeho rozkazy. Ekvipáž stojí za rohem." Dáma cupitala k vozu a nastoupila. Na hlavě měla široký zimní klobouk, oči a nos měla zastřeny černou škraboškou. Pan Leon Staudigel jel napřed nikoli proto, aby zdůraznil své příkazy, nýbrž aby zabránil jakémukoli rozruchu. Byl přesvědčen, že jej majitel podniku nezná, a když jej potkal u dveří, nechal se jím odvést nahoru. Přípravy byly skvělé. Téměř dostal strach o svou peněženku.
„Kolik budu platit?" vyzvídal.
„Šedesát guldenů," zněla odpověď.
„Spasiteli!"
„Milostivý pán žertuje! Jsem přesvědčen, že přede mnou stojí nejméně kníže!" Cítil se polichocen. V očekávání příjemného prožitku s Ledou se pomalu uklidnil. Po chvíli zazněl cinkot rolniček, u dveří zastavil povoz. Za okamžik vstoupila - Leda.
„Přeje si panstvo hned večeřet?" ptal se majitel.
„Ano, hned," přikývla.
„Jsem vám k dispozici." Na okamžik se vzdálil, čehož využil pan Leon a uchopil dámu za ruku.
„Ale, mé dítě, proč hned jíst?" tázal se.
„Nemohli bychom se chvíli věnovat sami sobě?"
„Později!"
„Nabídni mi alespoň své rty k sladkému políbení!" Přitáhl ji něžně k sobě a políbil ji, aniž by se bránila. Pouze se mu zdálo, že polibek je poněkud cítit po tabákovém dýmu.
„Asi kouřila," pomyslel si, otírajíce si ústa. Opět ji k sobě přivinul a zeptal se:
„Odložíme si nebo ne?"
„Ne," šeptala zahanbeně.
„Jaká škoda! Vždyť jste ještě v" Rozepnul tři knoflíky kabátu a spatřil její plné nohy, schované v trikotu tělové barvy a krajkové sukénce. Vše zakrýval závoj pošitý hvězdami. Klepla muže odmítavě přes ruku a namítla:
„Teď ne, milý Leoně!"
„Dobrá. Tak tedy později," souhlasil a zamnul si dlaně.
„Budeme spolu moc a moc šťastni, ne?"
„Určitě. Sotva se můžu dočkat!"
„Ty moje sladká!" Vroucně ji k sobě přitiskl, avšak byl vyrušen majitelem, jenž se vrátil a začal konat svou povinnost. Bylo podáváno jídlo. Pan Staudigel jen občas uzobl, snad si myslel, že když víc zbude, bude méně platit. S překvapením pozoroval - a jeho překvapení se pomalu měnilo v hrůzu - jak se Leda cpe, že by jí mohl závidět leckterý kanibal. Za jejími zuby mizely pokrmy, které by vystačily rodině na několik týdnů. Nedovedl pochopit, jak je to možné. Snažil se šetřit a jedl málo, ale ona byla tím pilnější. Jako by ji posedla touha všechno sežrat! Pozoroval její rudé rtíky, obdivoval její krásné zuby — rty se však otvíraly tak široce, že by se mezi ně vešla celá uzenka, zuby drtily šťavnatá sko-pová žebírka s takovou lehkostí, jako by byly majetkem anglického buldoka. Vše zapíjela potoky vína, právě tak, jako by slavný kovář ‚silný August opět obživl. V udanou dobu zastavil Max Holm před bytem baletního mistra. Sotva zapráskal bičem, otevřely se dveře, v nichž se objevily dvě postavy.
„Žij blaze, milý Arture!" řekla první.
„Adieu, miláčku!" odpověděla druhá.
„Drží ti pořádně spodnička?"
„Myslím, že ano."
„Ať ti nespadnou punčochy! Vy muži máte špatně tvarovaná lýtka. Nešlápni si na suknici!"
„Ó, ne, Aurorko!"
„Máš vějíř?"
„Ano, tady."
„Nezlom ho! Víš, že je vzácným dědictvím. Kdyby ti praskla nějaká spona nebo pásek, najdeš v pompadurce nit a jehlu. Pojď, dej mi ještě pusinku!"
„Tumáš, miláčku!" Políbili se. Pak dodala:
„Ještě něco: mysli na mne! Zůstaň mi věrný, i kdyby tě někdo považoval za dámu!"
„Neboj, patřím jen tobě!"
„Nu, nastup! Dávej pozor, ať neotrháš třásně! Tak, už sedíš. Dobrou noc, drahý Arture!"
„Dobrou noc, nejdražší Aurorko!" Koně se dali do pohybu a zastavili teprve před dveřmi Bel-levue. Baletní mistr vystoupil a byl přivítán majitelem.
„Dáma už je zde?" zeptal se, když jej následoval po schodech nahoru.
„Dáma?"

„Ano, nejvyšší dáma."
„To jste přece vy!"
„Hm! Ach tak! Ano, ano! Kdo ještě přijde?"
„Jistý pán."
„Pán? Hrome! Je tady malířský stojan?"
„Ne. Prosím, vstupte sem, madam, a příliš nehlučte! Vedle v místnosti večeří vysoce postavené panstvo."
„Dobrá!" Holm jel zatím zpět k domu šéfa potlesku. Sotva zastavil na rohu, vyšel ze dveří dlouhý, hubený Turek.
„To jsem já!" řekl.
„Nastupte!"
„Nechcete si mne nejdřív prohlédnout?"
„To udělá dáma."
„Podle rozkazu!" O chvíli později vystoupila turecká Kleopatra před Bel-levue. Majitel ji přivítal a odvedl do prvního patra.
„Dáma už je zde?"
„Již delší dobu,"
„Ó běda, bude se zlobit!"
„Kdepak! Je velmi jemná. Prosím, vstupte dovnitř!" Pan Artur se uctivě zvedl a pozdravil Kleopatru uctivou poklonou. Pak se šeptem zeptal:
„Prosím, nepřejete si být pozorována cizími lidmi?"
„Ano, pochopitelně," odvětila Kleopatra.
„V tom případě nesmíme mluvit nahlas."
„Proč?"
„Ve vedlejší místnosti večeří vysoké panstvo."
„Myslela jsem, že vaše milostivost" Zarazila se uprostřed věty. Za přepážkou se ozval hlas hostinského:
„Tak, panstvo, to byl dezert. Přejete si ještě něco jiného?"
„Ne. Máme dost. Teď nás nechtě o samotě a nevyrušujte, dokud vás nezavolám." Tento hlas připadl Kleopatře velice známý, hlavně když něžně pokračoval:
„Teď jsme sami, sladká! Nechej se obejmout!"
„Smím se zeptat, zda začneme?" ozval se také Artur, převlečený za dámu.
„Jsem vám k službám, milostivá slečno!"
„Ó ne, ne vy, nýbrž já, Výsosti!"
„Královská milost žertuje! Snažím se vyhovět nejvyšším příkazům" Opět se zarazila. Naproti zaskřípala pohovka a známý hlas prohlásil:
„Nuže, svlékněte si kabát!"
„To snad ne!" odporoval vyšší hlas.
„Prosím, prosím! Chcete mne snad trápit?"
„Co když někdo přijde?"
„Nikdo se tady neukáže. Masku strpím, ale kabát musí dolů."
„Co vaše žena?"
„Hotová dračice!"
„Nemyslím."
„Domníval jsem se, že jste si toho všimla, když nás překvapila při líbání. Jak opovržlivě s vámi jednala! Prosím, polibek!" Zazněl mlaskavý zvuk. Artur v duchu uvažoval:
„Sakra, to je fatální situace! Moje paní se o tom nesmí dozvědět! Nevím, co dělat, abych lidi naproti přivedl k rozumu." Šeptem dodal:
„Přejete si portrét?"
„Podle rozkazu! Ale se šavlí v ruce."
„Se šavlí?" divil se.
„Myslím, že Vaše Výsost rozuměla dobře. Míním šavli, nůž a pistoli."
„Moje milovaná, báječná Ledo!" zazněl hlas z druhé strany.
„Sladký Leoně!" odpověděla.
„Miluješ mě?"
„Jako svůj život! Žárlím na tvou ženu jako Othello!"
„Na ni! Pchá! Vždyť jsem si ji vzal jenom kvůli penězům!" Tu se Kleopatra vzpřímila a nastražila uši.
„Pojď, líbej mne, Ledo!" bylo slyšet odnaproti.
„Ano, pojď, můj Leonku, milý Staudigele!" Hlasité mlaskání dalo předpokládat, že polibky mají být slyšet i vedle. Vtom se vynořila Kleopatra u dveří, spojujících obě místnosti, stiskla kliku a rozrazila je, neboť byly odemčené. Na pohovce seděl pan Staudigel, nyní již bez masky. Na jeho klíně seděla kyprá žena v trikotu a s maskou. Oba se důvěrně objímali.
„Pane Bože! Člověče, co tě napadá?!" chvěla se Kleopatra. Staudigel vyskočil a zlostně odpověděl:
„Pane, co tady chcete? Co pohledáváte v mé místnosti, he?!"
„Hned ti to ukážu! Znáš mě?!" Strhla masku. Ohromeně sebou trhl a nebyl schopen promluvit.
„Překvapení, co?!" řvala.
„Jsi tady s Ledou! V takové maškarádě! Na pohovce! Proto jsi byl na večer tak zaneprázdněný?!" Nyní následovala záplava nadávek, erupce nejžhavější žárlivosti, což se nedá ani popsat. Bez hlesu poslouchal, nakonec se zeptal:

„Co tady děláš? A v tomhle převleku?!"
„Já? Pozvala mě sem milostivá Výsost jako model" Dál se nedostala. Pan Leon Staudigel zpozoroval převlečeného baletního mistra. Hlavou mu bleskla myšlenka.
„Kdo je to?" vyjel.
„Ty ses převlékla za muže, on se převlékl za ženskou! Hned poznáme! Sundej masku!" Strhl muži masku a spráskl ruce.
„Baletní mistr!" zvolal.
„Ach! Tak jsem vás načapal! Dáváte si schůzky, pak si chcete hrát na mého soudce?! Ať vás vezme čert! Ještě vám ukážu!!" Nikdo nebyl tak překvapen a zdrcen, jako právě baletní mistr a paní Staudigelová.
„To jste vy?" vyrazila.
„To jste vy?" opakoval. A zatímco na sebe vytřeštěně zírali, vstoupil majitel s papírem v ruce.
„Panstvo dovolí!" mínil.
„Zde je váš účet!"
„Čí?" ptala se paní šéfa potlesku.
„Tohoto pána." Ukázal na jejího muže.
„Kolik má zaplatit?" vyzvídala.
„Přesně šedesát guldenů."
„Šedesát guldenů?! Spasiteli! Jak dlouho tady jedl?"
„Dlouho? To je pouze za dnešní večeři."
„Cože?! Co?! Za dnešní večeři?!"
„Ano." Popadla muže pod krkem a řvala:
„Chlape, ty ses zbláznil!! Dát šedesát guldenů za takovou ženskou! Já tě!"
„Dobrý večer, panstvo!" zaznělo hlasitě za nimi. Obrátili se ke dveřím a spatřili Holma.
„Promiňte, že ruším, ale chci vyzvednout bubeníka pana Haucka. Musíme domů." Hauck si stáhl masku, přehodil přes sebe kabát, uklonil se přítomným a prohlásil:
„Vřelý dík, sladký Leoně! Ještě nikdy jsem se tak skvěle nenavečeřel. Teď můžeš za odměnu políbit svojí starou. Dobrou noc, panstvo!"

Karel May Stržené masky zločinu
román z cyklu Ztracený syn IX. svazek
Překlad Vladimír Sundá
Technická redakce Libor Zachoval
Grafická úprava Jiří Hanák
Nezkrácené vydání
Odborná spolupráce a podklady Dr. Hans Wollschläger - 1995
Vydal R. Suchánek, úl. Kosmonautů 2, Brno, v nakladatelství NÁVRAT, Bmo jako svou 386. publikaci v roce 1997
Vytiskla CENTA, spol. s r. o., odštěpný závod Brno, Vídeňská 113
Doporučená cena vč. DPH 112 Kč
ISBN 80-7174-735-1